

A SELMECBÁNYAI

ÁG. HITV. EV. LIC. FŐGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1905—1906-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

KIRÁLY ERNŐ

IGAZGATÓ-TANÁR.

SELMECBÁNYA

NYOMATOTT JOERGES Á. ÖZV. ÉS FIA KÖNYVSZAJTÓJÁN

1906.

A SELMECBÁNYAI

ÁG. HITV. EV. LIC. FŐGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1905—1906-IKI TANÉVRŐL.

Országos Erdészeti Egyesület
Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár

KÖZZÉTÉSZI elítári szám:

1275/2021

KIRÁLY ERNŐ

IGAZGATÓ-TANÁR

Csoport szám:

IV.

Raktári jelzet:

RG7.T.4.

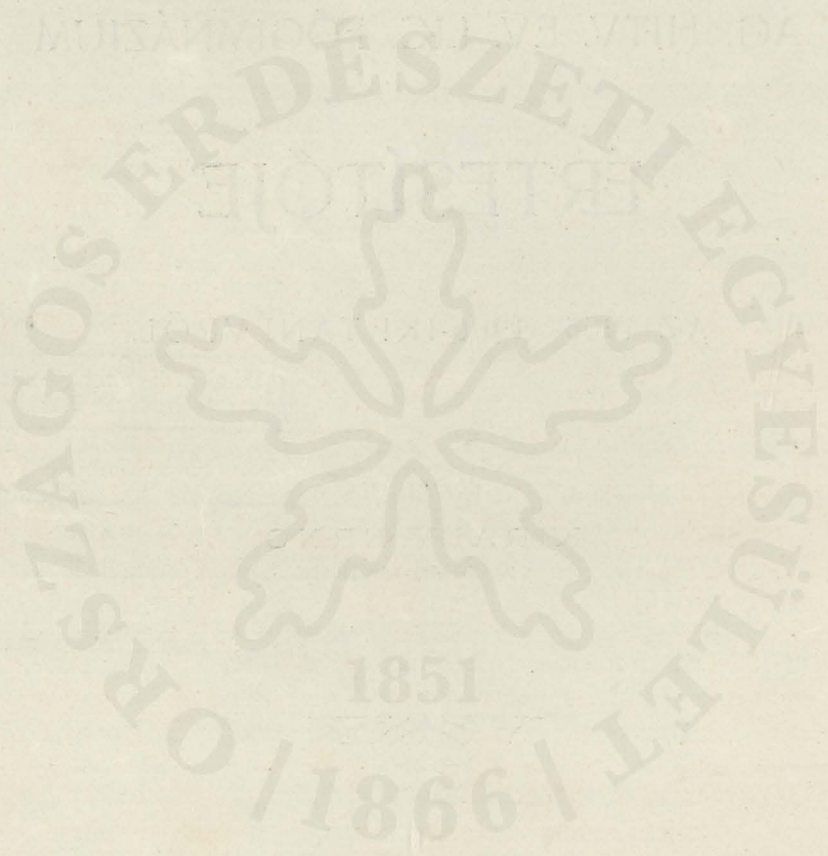
S. III. VI.

SELMECBÁNYA

NYOMATOTT JOERGES Á. ÖZV. ÉS FIA KÖNYVSZAJTÓJÁN

1906.

a) Az igazgató jelentése az 1905—6. iskolai évről.

1. Az intézet belélete.

A tanárok száma a lefolyt iskolai évben nem változott. A főgimnáziumban most is 13 rendes tanár s egy rendes tornatanár oktatta az ifjúságot. A róm. kath. tanulókat a Selmecbányáról eltávozott Halkó István helyébe a hercegprimás által kinevezett Rozim József segédlelkész tanította mint hitoktató.

Szeptember 1-én tartottuk a javító- és pótlóvizsgálatokat, 2.—4-ig folytak a beiratások, mely alkalommal minden új növendék kapott egy példányt az iskolai törvényekből. Szeptember 5-én nyitottuk meg az iskolai évet s közöltük a tanulókkal az órarendet, másnap pedig kezdtük a rendes tanítást.

Ezt sem tanárok sem tanulók betegségi esetei nem zavarták; de kétségtelenül némileg hátráltatták a politikai viszonyok, melyeknek hatásaként az örömmel tapasztalt hazafias felbuzdulás a mi ifjúságunkat is ismételten elvonta tanulói teendői teljesítésétől.

Hogy egész tanítási rendszerünk némileg reformálandó, arra nézve szomorú tapasztalatot tettünk. Négy nagyon szorgalmas tanulónk ugyanis évközben a szó szoros értelmében kidőlt; három közülök kénytelen volt magántanulónak átlépni, egy pedig alig fog felgyógyulni.* A bajt a túlságos szellemi megerőltetésnek tulajdonítjuk.

Rendes iskolai ünnepélyeink közül június 8-át csak az egyes osztályokban tartottuk meg, mert nem akartuk az azon időre eső cenzúrákat egy szabadnappal megszakítani. Az április 11-iki ünnepély egészen elmaradt, a minek oka, hogy ezen nap a husvéti vakáciába esett és azután a képviselőválasztás any-

* E sorokat nyomtatva, mély részvétellel értesülök, hogy Kapsz Dezső június 30-án kiszenvedett.

nyira felzavarta itt a kedélyeket, hogy nem látszott célszerűnek ezen izgatottságot még inkább fokozni. E helyett május 20-án megültük Bocskay István nagy alkotásának 300 éves fordulóját; a szabad ég alatt az Óvár udvarán gyűltünk össze, hol méltattam Bocskayt mint az alkotmány és vallásszabadság védőjét és mint a magyar faj megmentőjét, ki a kóborló, kegyetlen hajdúkat békés polgárokká tudta varázsolni. A torna vizsgálatot június 9-én szinte ünnepélyesen tartottuk meg.

Protestáns ünnepélyeink voltak: okt. 31-én a reformáció ünnepe és május 24., midőn az úrvacsorához járultunk.

Október 2-án Demény Albert úr előadást tartott a szavalás művészetéről, november 16-án pedig a budapesti Urániaszínház a Balatont mutatta be az ifjuságnak.

Itt emlékezem meg egy, a mi iskolánk történetében eddig példa nélkül álló szép ünnepélyről, mely október 7.—9-ig folyt le. Ekkor tartózkodtak városunkban az 50 év előtti liceumi tanulók, élükön Zelenka Pál püspök úrral, hogy annyi év eltelte után is még kebelüket eltöltő kegyeletüket a liceum iránt kifejezésre juttassák. Sokán már nem jöhettek. Egy félszázad nagy idő. De akik itt voltak: Almássy Andor kir. erdőigazgató Lugosról, Boross János lelkész Nagykárolyról, Dianovszky Ede birtokos Miskolcra, Kolbenhayer Samu lelkész Nagykürtösről, Mikler Samu lelkész Besztercebányáról, Szabó Adolf kir. erdőigazgató Nagybányáról és Wankovits Lajos helybeli magánzó, valamennyien velünk együtt mindig hálával fognak gondolni a püspök úrra, hogy fáradhatatlan buzgósággal létesítette a volt iskolatársak ezen ritka összejövetelét. Mikor október 8-án az ősz férfiak a templomba gyűltek, hogy meghallgassák Miklernek megható prédikációját és vegyék Zelenka püspök magasztos áldását, nem maradt szem köny nélkül az Isten házában. Az összejövetel emlékéért még avval örökítették meg, hogy jelentékeny alapítványt tettek, melynek rendeltetését azonban véglegesen csak akkor fogják megállapítani, ha az összejövetelről aggkor vagy betegség miatt elmaradt iskolatársaik is megadják hozzájárulásukat.

Ifjusági egyesületeink a vezetéssel megbízott tanárok kintartó fáradozása mellett az idén is buzgó tevékenységet fejtettek ki s rendeztek örvendetes haladásról tanuskodó ünnepélyeket,

melyekről az Egyesületek rovatában számolunk be bővebben. Az ifjuság tavaszi ünnepélye május 30-án folyt le.

November 22.—24 ig Dunay Ferenc kir. tanácsos tanke-rületi főigazgató úr látogatta meg intézetünket, mint miniszteri megbizott. Bizton reményeljük, hogy ezen eljövetele sem volt még az utolsó, mert bölcs tanácsait valóban nehezen nélkülöznők.

Tanári értekezleteinket (összesen 23) egészen gimnáziumi rendtartásunk rendelkezései szerint tartottuk. Összejöttünk ezenkívül minden hétfőn este, hogy közösen megbeszéljük az iskola ügyeit. A tanulókat október végén és május második hetében intettük, miről a szülőket is értesítettük, kik a Félévi Értesítők útján is értesültek gyermekeik haladásáról s magavisele-téről; intőkonferenciákat tartottunk karácsony és husvét előtt is, de ezeknek eredményét csak a tanulókkal közöltük.

Tanulóink magaviseletének ellenőrzésére nagy gondot fordítottunk. Az összeállított szállásjegyzék szerint otthonjukban is ismételten felkerestük őket. Erkölcsi vétségek miatt mégis kénytelen voltam 3 tanulót igazgatóilag eltanácsolni, egyet meg-róvni s kettőt meginteni.

Dr. Tóth Imre egészségtanár szeptember 18-án az én jelenlétemben megvizsgálta a jelentkező tanulókat, kiket azután a püspök úr a tornázás alól vagy egészen vagy részben fel-mentett.

A tanulók egészségi állapota Dr. Stuller Gyula élelmezői orvos úr jelentése szerint elég kedvező volt; kanyaró esetek fordultak elő, de a baj nem lett járványszerű. Ő foganatosította az újraoltást szeptember 16. és 23-án összesen 26 tanulón. A trachoma-vizsgálatot a hatósági orvos nov. 27-én és jun. 8-án ejtette meg; egy tanuló volt gyanus, ezt külön ültettük.

2. A liceum kormányja.

Dr. Szontagh Antal elköltöztvén a dunáninneri egyházke-rület területéről, lemondott az iskolai tanácsi tagságról. Helyébe az egyházkerületi közgyűlés (jegyzőkönyv 40. p.) Leidenfrost Tódor lévai földbirtokos urat választotta meg. 1906. január 26-án a halál kiragadta körünkből Gretzmacher Gyula nyug. főiskolai tanárt, a tanácsnak régi buzgó tagját. Az ő helyét a selmecebányai egyháznak 1906. február 25-én tartott közgyűlése

Kachelmann Károly vihnyei gyáros urral töltötte be. Így a libeumot kormányzó iskolai tanácsnak tagjai jelenleg: *a)* hivatalból: a liceum felügyelője Farbaky István (Selmechánya), igazgatója Király Ernő, számvevője Szever János, ephorusa Suhajda Lajos, a selmechányai ág. hitv. ev. egyház rendes lelkészei Händel Vilmos, Zsámbor Pál; *b)* 24 választott tag és pedig a selmechányai ág. hitv. ev. egyház által választott 12 tag: Heincz Hugó, Hlavatsek András, Hornyacsek István, Kachelmann Farkas, Kachelmann Károly, Lencsó János, Osztroluczky Gyula, id. Oszvaldt Gusztáv, Schelle Róbert, Sobó Jenő, Svehla Gyula, Wankovits Lajos; a dunáninenni ág. hitv. ev. egyházkerület által választott tagok: Beniczky Árpád, (Laázi puszta), Hrencsik Károly, Ivánka István (Palást), Jezsovcics Károly, Kosztolányi Sándor (Nemcsény), dr. Láng Lajos (Budapest), Laszkáry Pál (Felsőfehérekút), Leidenfrost Tódor (Léva), Raab Károly (Körmöcbánya), gróf Stainlein Ottó (Budapest), Vajda Pál (Palást) gróf Zay Miklós (Zayugróc).

Az iskolai tanács hatáskörét a dunáninenni egyházkerület és az egyetemes egyház által jóváhagyott rendszabály határozza meg. Szervezete az egyetemes gyűlés által elfogadott iskolabizottsági szabályrendelet értelmében meg fog változni.

3. Fentartók és pártfogók.

A liceumi főgimnáziumot az állam évi 32000 K fentartási összeggel segíyezi. Az ág. hitv. ev. egyházegyetem évi segélye 5000 K, azonkívül még 252 K. A helybeli ág. hitv. ev. egyház adja a liceumi épületet. A Kachelmann-féle ház csak a liceum céljaira használható. A Breznyik birtok-alapból az idén 1300 koronát fordítottunk az iskola fentartási költségére.

A liceummal kapcsolatos tanítóképzőre a dunáninenni ág. hitv. ev. egyházkerület püspökének előterjesztésére az egyetemes egyházi alapból 1800 koronát kaptunk. A nagyhonti ág. hitv. ev. esperesség a tanítóképző fentartására az 1904/5. tanévre 101 koronát adott, a budapesti ág. hitv. ev. magyar egyház pedig a folyó tanévre 50 koronát. A fakóvezekényi egyház ezen intézetünket 8 koronával pártfogolta.

A liceummal kapcsolatos zeneintézet fentartásához az ág. hitv. ev. egyházegyetem e tanévben is 84 koronával járult.

A liceumi ösztöndíj-alap kamatja ez évben 220 koroná-

val növekedett. Csemez Miklós volt liceumi tanár ugyanis jelentékeny összeget hagyott végrendeletileg ösztöndíjra; de mivel a tőke fele pőrrel támadtatott meg, az iskolai tanács úgy intézkedett, hogy csak a meg nem támadott rész kamatja, 200 K osztassék ki. Özv. Sulcz Endréné bold. férje feledhetetlen kar-társunk emlékére 1000 koronás stipendium alapítványt tett, mely januárban érkezvén, az idén csak 20 korona volt kiad-ható. Így az ösztöndíj-alap kamatja ez évben 1037 K 82 f volt. Ezen kívül adott Stainlein Ottó gróf úr a nevét viselő ösztön-díjra 420, az ág. h. ev. egyházegyetem a Róth-Teleki ösztön-díjra 210, a dunáninneni ág. h. ev. egyházkerület a Német István ösztöndíjra 84, Selmecbánya város 20, Guttman Samu úr 10, Suhajda Lajos 10 koronát és Joerges Ágost úr 25 K értékű könyvet a tanulóknak kiosztandó jutalmakra. Farbaky István liceumi felügyelő úr 20 koronás adományából az iskola-év végén csak 10 K-t osztottunk ki; a másik 10 K, valamint Lencső János úr 10 koronája az adományozók akarata szerint a jövő iskolaév elején lesz kiosztva oly tanulóknak, kik a szün-időben tesznek jelentékeny előmenetelt a szabadkézirajzban.

A tanári nyugdíj-alapot pártfogolták Hódos Ferenc úr 20, Margócs György úr 15, Geiger Zsigmond, Králik Gusztáv, Nicora Sándor, Ruzsicska Pál urak 10—10 K adományokkal.

A liceummal kapcsolatos élelmezőre a dunáninneni ág. h. ev. egyházkerület 500 koronát (jegyzők. 46. p.) és a tűzkár-biztosítási jutalékból a tanítóképzősök tápintézeti költségei némi pótlására (jegyzők. 47. p.) 521 K 58 f-t adott. Ezen kívül az élelmezőt pártfogolták: Stainlein Ottó gróf úr 250 K 40 f, az ipolysági takarékpénztár 20 K, a selmecebányai takarékpénztár 40 K, a selmecebányai népbank 40 K, a mosonyi ág. hitv. ev. esperesség 14 K, a körmecebányai ág. h. ev. egyház 10 K, a kőszegi egyház 4 K és Gerő Virgil úr 10 K adománnyal.

A szupplikációból befolyt 2383 K 85 f és pedig:

1. *A pestmegyei esperességből 33130 K* (— 2575 K). (Br. Prónay Dezső, Földváry Elemér 20—20, Kéler Napoleon, dr. Kéler Zoltán, gr. Stainlein Ottó, Koritsánszky János 10—10, Borbély Lajos, Szalay Lajos 6—6, Osztálysorosjáték igazgató-sága, Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaság, dr. Genersich Antal 5—5, br. Podmaniczky Ilona, gr. Teleki József, Calderoni és társa 4—4 K).

2. *A zólyomi esperességből 286·58 K* (— 34·17 K). (Drottner Pál, Zólyom város, A zólyombrézói vasgyári fogyasztási szövetkezet, Tótpelsőc város 10—10, A zólyomi ág. h. ev. egyház 8, dr. Huszágh István, Ferjencsik Pál, Margócs György, Mikler Gusztáv, Jamrich Ede, Burkovszky Kálmán, Hanzlik, dr. Bothár Samu, Gólián Pál, Breznóbánya város 5—5, A korponai ág. h. ev. egyház, Korpona város, A besztercebányai ág. h. ev. egyház, A besztercebányai takarékpénztár, Stádler Tófor 4—4 K).

3. *A gömörkishonti és szepesi egyházakból 262·12 K* (+ 23·25 K). (Thomka L. 6, N. N. 5, Egy süvetei társaság 4·76, Klimó József 4 K).

4. *Heves, Borsod, Abauj, Zemplén és Sáros megyékből 261·40 K* (+ 103·65 K). (Marosy Károly, Rimamurány-Salgótarjáni vasmű részvénytársaság ózdi vas- és acélgyára 10—10, Eperjesi takarékpénztár, Rimamurány-Salgótarjáni vasmű részvénytársaság nádasi lemezgyára, X. O. Gy.-né 5—5, Bubits Zsigmond, A kassai ág. h. ev. egyház, Vladár Emil, br. Melczer, br. Schell, br. Radvánszky, A »Magyar Erdész« szerkesztősége, Stoósz gyógyfürdő 4—4 K).

5. *A barsi, árvai és lipői esperességből 244·20 K* (+ 39·74 K). (Kachelmann Károly 10, özv. Ruzsicska Vincéné, Garamvölgyi cukorgyár 6—6, Szokolóczy József, Kosztolányi István, Mailáth István, Szentivány József, Árva vármegye 5—5, özv. Scholecz Rezsőné, Csillaghy József 4—4 K).

6. *A nógrádi esperességből 185·21 K* (+ 35·76 K). (Br. P. K. J. 6, gr. Almásy Dénesné, Salgótarjáni acélgyár 5—5, gr. Degenfeld Lajos, br. Baratta, Salgótarjáni kőszénbánya, Hamerszky Ede, R. V. 4—4 K).

7. *A nyitrai, turóci és trencsényi esperességből 165 K* (— 1·56 K). (Osztrólczy Géza 10, Keviczky István, Zay Miklós grófné 5—5, Ruzsicska Józsefné, Trencsén város, Trencsén vármegye, A zayugróci ág. h. ev. egyház, Miava község, Holics nagyközség 4—4 K).

8. *A nagyhonti esperességből 161·18 K* (— 45·20 K). (Kádár Kálmán, Králik Lajos 10—10, Ivánka István, Kallós János, A vámosmikolai takarékpénztár, gr. Wilczek Vimos, Bakabánya község 5—5, dr. Csermák Ernő, gr. Stainlein Leontin, Laszkáry Pál 4—4 K).

9. *Arad, Békés, Csanád, Csongrád és Szolnok megyékből 15413 K* (— 7507 K). (Az aradi ág. h. ev. egyház 10, Szász Antal 6, Marosy Pálné, id. Nagel Vilmos, ifj. Nagel Vilmos 5—5, A békéscsabai ág. h. ev. egyház, Békéscsaba község, Békéscsabai takarékpénztár, Békés község, A mezőberényi II-ik ker. ág. h. ev. egyház, Szarvas község, Kondoros község 4—4 K).

10. *A bácskai egyházakból 14685 K* (— 2843 K). (Tomacsik György 10, Heincz Albert 6, Tomacsik Julcsa, Torontál-Lajosfalvai hitelszövetkezet 5—5, Ujvidéki takarékpénztár, A cservenkai ág. h. ev. egyház, Lelbach János, Óverbászi ág. h. ev. egyház, Pribela György 4—4 K).

11. *Hajdu, Szabolcs, Ung, Szatmár, Bereg és Mármaros megyékből 9917 K* (— 3136 K). (Nyiregyháza város 6, Geduly Henrik 4 K).

12. *Pozsony, Fehér, Komárom és Esztergom megyékből 8395 K* (— 1415 K). (Hofmann 8, A pozsonyi ág. h. ev. egyház 4 K).

Fogadják hálás köszönetünket!

b) A tanárok névjegyzéke és működése.

1. Tanári testület.

Sorszám	A tanár neve	Tantárgy és osztály	Heti óraszám		Jegyzet	
			Tanári éveinek száma	ált. lic.		
1	Király Ernő igazgató-tanár	Történet III., IV., VII.	9	21	21	
2	Becker Nándor rendes tanár	Német nyelv III–VIII.	19	16	10 ₅	A Zenetársaság elnöke és a zeneszertár öre
3	Breznyik János rendes tanár	Mathematika I., II., IV. Természettan VIII. Földrajz III. Szépirás II.	18	5	5	A IV. osztály főnöke, a természettani szertár öre
4	Fekete István rendes tanár	Magyar nyelv II. Latin nyelv II., IV. Görög nyelv VI.	22	19	12	A II. osztály főnöke, az iskolai tanács jegyzője
5	Hamrák Béla vallás tanár, rendes tanár	Vallás tan I–VIII. Egyházi ének I–IV.	18	3	3	A Biblia-Egyesület elnöke
6	Küszttler János tornatanár, rendes tanár	Tornázás I–VIII. Játékdélutánok I–VIII. Földrajz I.	23	8	8	A Testgyakorló Kör elnöke
7	Lencső János rajz tanár, rendes tanár	Rajzoló geometria I–IV. Görögpótló rajz V–VIII. Rajz a tanítóképzőben	20	17	17	A rajzszertár öre
8	Osztróluetzky Gyula rendes tanár	Magyar nyelv I. Latin nyelv I. Szépirás I. Görögpótló irodalom V.	15	30	25	Az I. osztály főnöke
9	Dr. Paulovics István rendes tanár	Magyar nyelv V., VII., VIII. Latin nyelv V., VII. Gazdaságtan és módszertan a tanítóképzőben	23	3	3	Az V. osztály főnöke, a tanári értekezletek jegyzője, a klasszika-filológiai szertár öre

Sorszám	A tanár neve	Tantárgy és osztály	Tanári évei-nek száma		Jegyzet
			Heti óraszám	ált. lic.	
10	Raksányi Samu rendes tanár	Mathematika III., V–VIII. Természetan VII,	19	3 3	A VII. osztály főnöke
11	Suhajda Lajos rendes tanár	Magyar nyelv III., IV., VI. Latin nyelv III. Görögptőló irodalom VII.	20	7 7	A III. osztály főnöke, a Petöfi Kör elnöke, az élelmezö gondnoka, az ifjus. könyvtár kezelöje
12	Szever János rendes tanár	Latin nyelv VIII. Görög nyelv V., VII., VIII.	18	14 13	A VIII. osztály főnöke, liceumi számvevö, a Gyorsiró Kör elnöke
13	Szever Pál rendes tanár	Latin nyelv VI. Történet V., VI., VIII. Görögptöló irodalom VI. Neveléstan a tanitöképzöben	19	4 4	A VI. osztály főnöke, a történet-földrajzi szertár öre
14	Dr. Vitális István rendes tanár	Földrajz II. Természet- rajz I., II., IV–VI. Bölcsészet VIII.	19	12 12	A liceumi könyvtár kezelöje, a természetrajzi szertár öre
15	Rozim József r. kath. segédlelkész	R. k. vallástan I–VIII.	8	— 1	
16	Welwárd Jakab izr. rabbi helyettes	Izr. vallástan I–VIII.	8	— 19	
17	Dr. Tóth Imre bányakerületi főorvos	Egészségtan VII.	2	— 3	
18	Zsámbor Pál ev. lelkész	Bibliai történet és tót nyelv a tanitöképzöben	4	— 1	
19	Laczó Dániel ev. tanító	Zene és egyházi ének a tanitöképzöben	4	— 5	

2. Irodalmi és társadalmi működés.

Király Ernő a városi képviselő-testület választott tagja, a Magyar Turista-Egyesület Szitnya-Osztályának ügyvivő alelnöke, a F. M. K. E. választmányi tagja.

Breznyik János a F. M. K. E. választmányi tagja.

Fekete István a M. T. E. Szitnya-Osztályának titkára, a F. M. K. E. választmányi tagja. A Zenélő Magyarország munkatársa.

Künsztler János a M. T. E. Szitnya-Osztályának könyvtárosa.

Lencsó János az Országos Rajztanár Egyesület választmányi tagja.

Osztroluczky Gyula a M. T. E. Szitnya-Osztály és a F. M. K. E. választmányi tagja.

Dr. Paulovics István a F. M. K. E. selmeci választmányának pénztárosa. Irodalmi működése: Szemelvények Phaedrus meséiből. 1906.

Suhajda Lajos a F. M. K. E. selmeci választmányának jegyzője, a M. T. E. Szitnya-Osztály választmányi tagja, a Caszino-egyesület könyvtárosa.

Szever János a F. M. K. E. választmányi tagja.

Dr. Vitális István a városi képviselő-testület választott tagja, a helybeli Gyógyászati és Természettudományi Egylet szakelnöke, a M. T. E. Szitnya-Osztály és a F. M. K. E. választmányi tagja. Előadást tartott a Gyógy. és Term. Egyletben december 13. és 14-én Hazánk gyöngyeiről és március 31-én A tihanyi bazaltokról.

3. A végzett tananyag.

A) Rendes tantárgyak.

I. osztály.

Osztályfő: *Osztroluczky Gyula*.

Vallástan, hetenkint 2 óra. Ó-szövetségi történetek: A legrégebb emberekről; Izráel népének őseiről; a bírák és királyok; Izráel népe a fogság után. Tk.: Bereczky: Bibliaismertetés. — Tanár: *Hamrák Béla*.

Magyar nyelv, hetenként 5 óra. Nyelvtanból: a hangok, a mondat és részei, beszédrészek, igeragozás. Olvasókönyvből: mesék, mondák, rajzok, történeti elbeszélések tárgyi magyará-

zatokkal, elemzés, helyesírás. A költeményekből emlékelve: Huszárok. Nyalka huszár. Anyám tyúkjá. Szüretünk. Halványkatona. Hadnagy uram. A vándor fiu. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Szinnyei J.: Iskolai magyar nyelvtan I. r. Lehr-Riedl: Magyar olvasókönyv I. r. — Tanár: *Osztroluczky Gyula*.

Latin nyelv, hetenként 6 óra. Nyelvtanból: névragozás, melléknevek fokozása, számnevek, névmások, elöljárók, a cselekvő igeragozás és sum ige. Olvasókönyvből 35 fejezet latinról magyarra és magyarról latinra fordítva. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Dr. Hittrich: Latin nyelvtan. Dávid J.: Rövid latin olvasókönyve. — Tanár: *Osztroluczky Gyula*.

Földrajz, hetenként 3 óra. Földrajzi alapismeretek. A magyar korona országainak földrajza. Térkébvázlatok készítése. Tk.: Vitális István: Földrajz I. k. és Kogutovicz M.: Középiszkolai Földrajzi Atlasz I. r. — Tanár: *Künsztler János*.

Természetrajz, hetenként 2 óra. Gyümölcsök. Házi állatok. Fenyők. A ház körül, az erdőben s a mezőn élő közönségesebb emlősök. Tavaszi növények. Tk.: Dr. Szierényi Hugó: Természetrajz I. k. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Mathematika, hetenként 4 óra. A négy alapművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. Mértékrendszerek, időszámítás. Tk.: Arany-Szijártó: Számтан. — Tanár: *Breznyik János*.

Rajzoló geometria, hetenként 3 óra. *a)* Planimetriai alaktanból: A legegyszerűbb síkidomok: a négyzet, oblongum, a négyszögek, a háromszögek, sokszögek és a kör bemutatása és elemzése. Terület és kerület számítás. A szimmetria, egybevágóság és hasonlóság röviden. *b)* Rajzból: Az első félévben a tárgyalt idomok alapján geometriai síkdiszítványok rajzolása és színezése falitábla után. A második félévben szabadkézi rajzolás (körző és vonalzó nélkül) «Zsitvay János, Minták a szabadkézi rajzoláshoz, I. füzet» után, rendszeren kétszeres nagyobbításban. Tavasszal egyszerűbb levelek és virágok rajzolása természet után. Négyyszer emlékezetből való rajzolás. Vázlatkönyvbe való rajzolás a második félévtől. — Rajzlapok száma: 25. — Tk.: Dr. Horti Henrik, Rajzoló geometria I. rész. — Tanár: *Lencső János*.

Szépírás, hetenként 1 óra. Magyar írás gyakorlása. — Tanár *Osztroluczky Gyula*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. I. *Rendgyakorlatok*: Arc- és oldalsor alakítás; szakaszalakítás, a sorbontás legegyszerűbb nemei. Járás, kanyarodás, rendek és kettősrendek alakítása helyből. II. *Szabadgyakorlatok*: Lépő, támadó, védő és lebegő állások. Kar- és láblendítések és lökések, törzshajlítások és forgatások. Szökdelések. Kötélhúzás. III. *Szergyakorlatok*: Valamennyi szernél osztálytornázás. Futás a szabadban. Birkózási előgyakorlatok. Játékok. — Tanár: *Künstler János*.

Testméretek: 1 tanuló testmagassága átlag 136·24 cm.

1 » mellbőssége » 66·95 »

1 » súlya » 30·49 kg.

A legnagyobb » 155·00 cm.

» » mellű » 81·00 »

» » súlyú » 42·00 kg.

A legkisebb » 122·00 cm.

» » mellű » 62·00 »

» » súlyú » 23·00 kg.

Egyházi ének, hetenként 1 óra. A II. osztálybeliekkel együtt tanultak 20 egyházi éneket. — Tanár: *Hamrák Béla*.

II. osztály.

Osztályfő: *Fekete István*.

Vallástan, hetenként 2 óra. Új-szövetségi történetek: Jézus élete, tanítása és csodatettei; az apostolok; az evangyéliomokról és íróikról; az új-szövetség olvastatása. Tk.: Bereczky: Bibliaismertetés. — Tanár: *Hamrák Béla*.

Magyar nyelv, hetenként 5 óra. A nyelvtanból: a határozók, egyszerű- és összetett mondatok. Szórend. Szóalkotás. Szóképzés. Az olvasókönyvből: rövid rajzok, elbeszélések és tanító mesék. Magyar föld és népe. Magyar történeti olvasmányok. Emlékelt költemények száma 9. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tk.: Szinnyi József: Magyar nyelvtan. Lehr-Riedl: Magyar olvasókönyv II. r. — Tanár: *Fekete István*.

Latin nyelv, hetenként 6 óra. A nyelvtanból: teljes igeragozás, az igék főalakjai, rendhagyó-, hiányos-, személytelen igék. Olvasmányok, mesék, sentenciák emlékelve is. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tk.: Dr. Hittrich Ödön: Latin nyelvtan és Dávid J.: Rövid latin olvasókönyve. — Tanár: *Fekete István*.

Földrajz, hetenként 3 óra. Az ó-világ földrajza. Térkép-vázlatok készítése az iskolában. Tk.: Vitális István: Földrajz II. k. és Kogutowicz M.: Középiszkolai Földrajzi Atlasz II. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Természetrajz, hetenként 2 óra. Őszi növények. Majmok. Tengeri emlősök. Erszényes emlősök. Házkörüli, mezei, erdei és vízi madarak. Hüllők. Halak. Puhatestűek. Bogarak. Lepkék. Hárttyás szárnyúak. Egyenes szárnyúak. Recés szárnyúak. Két-szárnyúak. Pókók. Százlábuak. Rákók. Férgek. Tavaszkor viritó növények. Kirándulások. Tk.: Dr. Sztóreyi Hugó: Természetrajz II. k. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Mathematika, hetenként 4 óra. Közönséges törtek. Előnyös számolási eljárások és korlátolt pontosságú számítások. Arányok, aránypárok s ezek alkalmazása. Egyszerű és összetett kettős tételes feladatok. Százalék számítás s ennek alkalmazása a kereskedelmi számításokban. Tk.: Arany-Szijártó: Számтан II. r. — Tanár: *Breznyik János*.

Rajzoló geometria, hetenként 3 óra. A síkmértan rövid ismételése, behatóan a síkidomok kerület és területszámítása. a) Térmértanból: A kocka, hasáb, gúla, szabályos szögletes testek, henger, kúp és gömb elemzése, felület és köbtartalmuk számítása. A testek szimetriája, egybevágása és hasonlósága röviden. Modellek készítése kartonból. b) Rajzból: Kézügyesítő gyakorlatok csomagoló papíron és az iskolai falitáblán. Levelek rajzolása és színezése «Zsitvay János, Minták a szabadkézi rajzolóhoz II. füzet» után, kétszeres nagyobbításban. Levelek rajzolása természet után (orgona, utifű, hársfa, ibolya és borostyán levelei) és ezzel kapcsolatosan ecsetgyakorlatok. A második félévben a kocka, négyoldalú oszlop, a téglalakú test, a négyoldalú szabályos gúla, a kúp és a henger rajzolása szabadon, vetett árnyék nélkül, egyszerű szemlélet alapján. Tavasszal virágok (nácisz, árvácska, vinea major, a margaréta stb.) rajzolása és színezése természet után. Kétszer emlékezetből való rajzolás. Vázlatkönyvbe való rajzolás egész éven át. Rajzlapok száma: 24. Tk.: Dr. Horti Henrik, Rajzoló geometria II. rész. — Tanár: *Lencsó János*.

Szépírás, hetenként 1 óra. Magyar- és német írás gyakorlása. — Tanár: *Breznyik János*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. Lásd I. oszt. — Tanár: *Künsztler János*.

<i>Testméretek:</i>	1 tanuló	testmagassága	átlag	143·08	cm.
	1	»	mellbősege	»	70·03 »
	1	»	súlya	»	32·35 kg.
A legnagyobb	»				150·00 cm.
»	»	mellű	»		77·00 »
»	»	súlyú	»		41·00 kg.
A legkisebb	»				131·00 cm.
»	»	mellű	»		62·00 »
»	»	súlyú	»		25·05 kg.

Egyházi ének, hetenként 1 óra. Mint az I. osztályban. — Tanár: *Hamrák Béla*.

III. osztály.

Osztályfő: *Suhajda Lajos*.

Vallástan, hetenként 2 óra. A keresztyén egyház elterjedése, fejlődése, hanyatlása, a reformáció, a főbb felekezetek; a magyar protestáns egyház története, különös tekintettel a történeti főalakok ismertetésére. Tk.: Bereczky: A keresztyén egyház rövid története. — Tanár: *Hamrák Béla*.

Magyar nyelv, hetenként 4 óra. Rendszeres magyar nyelvtan. Prózai olvasmányok: A böles dervis. Keresztyén és török. Világos vára. A fejedelem buzogánya. A nagy ugrás. Zboró. Tollagi Jónás Pesten. A peregrinus. Az első magyar komikus. Kőrösi Csoma Sándor. A mohácsi vész. Zrinyi Szigetvárott. A görög színház. Amerika felfedezése. Költői olvasmányok: Dobozi Mihály és hitvese. Hymnus. Szülőföldemen. A hamis tanu. Pató Pál úr. Az alföld. Egy gondolat bánt engemet. Pipás kántor. Gvadányi József Peleskei nótáriusából. Fohászkodás. Szózat. Ezeket — kettőt kivéve — könyv nélkül is megtanulták. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tk.: Szinnyei József: Rendszeres magyar nyelvtan, 9-ik kiadás. Lehr-Riedl: Magyar olvasókönyv III. — Tanár: *Suhajda Lajos*.

Latin nyelv, hetenként 6 óra. Az alaktan átisméltése. A mondatból: az alany és állítmány egyezése; az állítmány meghatározása a névszók eseteivel, elöljárós esetekkel; jelző; az igenevek mint mondatrészek; acc. cum infinitivo; nom. cum

infinitivo; gerundium; participium. Prózai olvasmány Cornelius Neposból: Miltiades, Themistocles, összesen 20 fejezet. Költői olvasmány Phaedrusból: 11 mese. Példabeszédek, kifejezések, szólásmódok. Kéthetenként írásbeli dolgozat a mondattan begyakorlására és az olvasmányok alapján. Tk.: Dávid István: Rövid latin nyelvtan. Roseth Arnold: Latin olvasókönyv Cornelius Neposból. Roseth Arnold: Szemelvény Phaedrus meséiből. — Tanár: *Suhajda Lajos*.

Német nyelv, hetenként 4 óra. A betűk ismertetése, írás, olvasás, helyes kiejtés, a határozott és határozatlan névelő, a főnév és melléknév ejtegetése, a melléknév és módhatározó fokozása, a névmások, a számnevek, az idő- és módbeli segédigék, a gyenge, erős és vegyes igék hajlítása cselekvő és szenvedő alakban, a visszaható, személytelen, összetett és rendhagyó igék, a gyakrabban előforduló előjárók és kötőszók, a szórend és szóképzés elemei, a helyesírás. Prózai olvasmányok: Der Löwe und die Maus. Der Löwe und der Hase. Das zerbrochene Hufeisen. Eine Lieblingsstelle im Garten. Der Herde. Der Morgen. Der Abend. Der Frühling. Der Sommer. Der Herbst. Der Winter. Phrixos und Helle. Siegfried wird hörnern. Wie Siegfried Kriemhilden suchte. Költői olvasmányok: Morgenlied. Mein Vaterland. Schützenlied. Ezen olvasmányokat írásbeli előkészület alapján fordítottuk, elemeztük és részben kívülről tanultuk meg. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat az olvasott részletekre való tekintettel. Tk.: Albrecht János: Német olvasókönyv és nyelvtan, I. r. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Magyarország története 1526-ig. Időszaki tábla-készítés. Tk.: Baróti-Csánki: Magyarország története, I. r. — Tanár: *Király Ernő*.

Földrajz, hetenként 2 óra. Az újvilág földrajza. Térképrajzolás. A matematikai és fizikai földrajz alapismeretei. Tk.: Dr. Vitális I.: Földrajz II. k. Kogutowicz M.: Középiskolai földrajzi atlasz III. r. Makay I.: Fizika és fizikai földrajz. — Tanár: *Breznyik János*.

Mathematika, hetenként 3 óra. Kamatszámítás. Értékpapírokra vonatkozó számítások. Arányos osztás. Keverésre vonatkozó számítások. Ötvények, pénzek, érmek ismertetése. Kamatos kamatszámítás. Tk.: Arany-Szijártó: Számtan. — Tanár: *Raksányi Samu*.

Rajzoló geometria, hetenként 2 óra. a) Planimetriai

konstrukciókból: A háromszögek, négyszögek és sokszögek tulajdonsága és szerkesztése. Alapműveletek távolságokkal, szögekkel és idomokkal. Idomok területi átalakítása. Az egybevágóság, hasonlóság, egyenlőség és szimmetria bővebben. —
 b) Szabadkézi rajzból: Kézügyesítő gyakorlatok csomagoló papíron és az iskolai falitáblán. Nehezebb levelek és leveles ágak rajzolása és színezése természet után, ezzel kapcsolatosan ecsetgyakorlatok. Bogyó alakú gyümölcsök (vadszőlő, csipkerózsa, kökény, galagonya stb.) rajzolása természet után, esetleg ecsetgyakorlatok. Nagyobb gyümölcsök (alma, körte, birsalma stb.) rajzolása természet után. Szerszámok (kalapács, harapófógó, koppantó, balta stb.) és egyszerűbb tárgyak (pohár, findza, tölcser, skatulya stb.) rajzolása természet után. A főbb geometriai testeknek rajzolása vetett árnyékkal, szemlélet után. Ezzel kapcsolatban az árnyék szerkesztése és a perspektíva elemei röviden; főleg tapasztalatból és gyakorlatból. Tavasszal megfelelő virágok rajzolása és színezése természet után. Vázlatkönyvbe való rajzolás mindenkire kötelező az egész éven át. Egyszer emlékezetből való rajzolás és egyszer tervezési gyakorlat. Tk.: Dr. Horti Henrik: Rajzoló geometria, III. rész. — Tanár: *Lencső János*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. I. *Rendgyakorlatok*: A szabatos menetelés gyakorlása; fejlődések, kanyarodások, rendek és kettősrendek alakítása. II. *Szabadgyakorlatok*: Egyszerű négyütemes gyakorlatok kéziszerekkel (fabot, farúd, vasbot és súlyzó). Társas szabadgyakorlatok. III. *Szertornázás*: A tanulók korának és ügyességének megfelelő egyszerű gyakorlatok osztálytornázás szerint. — Tanár: *Künszler János*.

<i>Testméretek:</i>	1 tanuló testmagassága átlag	147·04 cm.
	1 » mellbősege	» 73·27 »
	1 » súlya	» 37·94 kg.
A legnagyobb	»	172·00 cm.
» » mellű	»	86·00 »
» » súlyú	»	59·00 kg.
A legkisebb	»	127·00 cm.
» » mellű	»	62·00 »
» » súlyú	»	26·05 kg.

Egyházi ének, hetenként 1 óra. A IV. osztálybeliekkel együtt tanultak 25 egyházi éneket. — Tanár: *Hamrák Béla*.

IV. osztály.

Osztályfő: *Breznyik János.*

Vallástan, hetenként 2 óra. Keresztyén hit- és erkölestan, közbevetőleg az egyes ker. felekezetek váltanainak ismeretése. Tk.: Bereczky: Keresztyén hit- és erkölestan. — Tanár: *Hamrák Béla.*

Magyar nyelv, hetenként 4 óra. Arany János Toldijának mind a 12 éneke részletesen fejtegetve; az első négy ének könyv nélkül is. Petőfi S.: János vitéz; Arany J.: Toldi estéje; Tompa M.: Szuhay Mátyás és kisebb költemények a magyar klasszikusokból, különös tekintettel a hangsúlyos és az időmértékes verselésre. Prózai olvasmányok: Szemelvények Hel-tai Gáspár meséiből, Mikes Kelemen leveleiből, Faludi Ferenc elbeszéléseiből. Az ősmagyar hadiélet. Két székely szabadsághős. Theophrastus jellemrajzaiból: A fecsegő. A hű. A zsugori. A gáncoskodó. Arany János: A magyaros stílusról. A stilisztikából: A stílus általános és különös tulajdonságai. Verstan. Polgári ügyiratok. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Arany-Lehr: Toldi; Korda Imre: Stilisztika és verstan. — Tanár: *Suhajda Lajos.*

Latin nyelv, hetenként 6 óra. Alaktan ismétlése. A mondatban a mellérendelt és az alárendelt mondatok, *consecutio temporum*, az *oratio recta* és *obliqua*, a *participium*. Verstan. Költői olvasmány: A világ négy korszaka. Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis. Prózai olvasmány: C. Julius Caesar művéből: A helvetiusok elleni háború. A gallok és germánok erkölcsi és szokásai. P. Ovidius Naso élete és művei. Caesar élete és munkái. A római hadügy. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Dr. Hittrich Ödön: Szemelvények C. Julius Caesar *Commentarii de bello Gallico* c. művéből. Dr. Csengeri János: Szemelvények Ovidiustól. Dávid István: Rövid latin nyelvtan. — Tanár: *Fekete István.*

Német nyelv, hetenként 3 óra. A nyelvtan alapelemeinek tüzetes átismétlése és kiegészítése. Szórend, szóképzés és helyesírás. Prózai olvasmányok: *Der kluge Richter. Die ewige Bürde. Hektor und Andromache. Der Fusspfad. Am Flussufer. Des Hauses Geschichte.* Költői olvasmányok: *Die Biene und die Taube. Der Greis und der Tod. Der Reisende.* A szebb

olvasmányokat megtanultuk kívülről. Mondatok fordítása magyarból németre, beszélgetési gyakorlatok és kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat az olvasott részletek alapján. Tk.: Albrecht János: Német olvasókönyv és nyelvtan, II. r. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Magyarország története 1526-tól 1867-ig és Magyarország politikai földrajza; Ausztria és az osztrák-...agyar monarchia. Időszaki tábla készítése. Tk.: Baróti-Csánki: Magyarország története, II. r. — Tanár: *Király Ernő*.

Természetrajz, hetenként 3 óra. Válogatott növények morfológiai leírása utalással a rokonságra. Morfológia élettani alapon. Növény-vegytan. Növény-bonctan mikroszkópi mutatóanyagokkal. Növény-élettan. A növénytan változatos története. Linné rendszere. A természetes rendszer. Növényhatározás. A növények rendszeres leírása friss és szárított példányok alapján. Kirándulások növénygyűjtés és határozás céljából. Tk.: Dr. Szerényi H.: Növénytan. Segítőkönyv: Dr. Cserei A.: Növényhatározó. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Mathematika, hetenként 3 óra. Bevezetés az algebraba az ismert számítási eljárások képletekbe foglalásával. Összeadás, szorzás, hatványozás, osztás, törtek, kivonás. A negatív szám s negatív számokkal való műveletek. Algebrai összeg s algebrai összegekkel való műveletek. Oszthatósági viszonyok. Elsőfokú egyenletek. Tk.: König-Beke: Algebra. — Tanár: *Breznyik János*.

Rajzoló geometria, hetenként 2 óra. *a)* Planimetriai konstrukciókból: A kör, ellipszis, parabola és hiperbola keletkeztetése, elemzése és szerkesztése. *b)* Szabadkézi rajzból: A harmadik osztályban elősorolt tananyagnak részletesebb és pontosabb feldolgozása; kiváló gondot fordítva a perspektívára, az árnyékolásra és ecsetkezelésre. Vázlatkönyvbe való rajzolás mindenkire kötelező az egész éven át. Egyszer emlékezetből való rajzolás. Tk.: Dr. Horti Henrik, Rajzoló geometria IV. rész. — Tanár: *Lencső János*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. Lásd III. oszt. — Tanár: *Künsztler János*.

Testméretek:

1 tanuló testmagassága	átlag	154.16 cm.
1 » mellbőssége	»	78.08 »
1 » súlya	»	43.62 kg.

A legnagyobb	tanuló	171·00 cm.
»	» mellű »	96·00 »
»	» súlyú »	61·00 kg.
A legkisebb	»	129·00 cm.
»	» mellű »	60·00 »
»	» súlyú »	25·00 kg.

Egyházi ének, hetenként 1 óra. Mint a III. osztályban. —
Tanár: *Hamrák Béla*.

V. osztály.

Osztályfő: *Dr. Paulovics István*.

Vallástan, hetenként 2 óra. A biblia bevezető ismertetése, az egyes könyvek méltatása és rövid tartalma, kisebb részletek olvasatása. Tk.: Batizfalvy-Bereczky: Bibliaismertetés. — Tanár: *Hamrák Béla*.

Magyar nyelv, hetenként 3 óra. Visszapillantás eddigi tanulmányainkra. Feltalálás, szerkezet, stílus. Az írásmű tárgya. Az anyaggyűjtés, az anyag elrendezése. Próza és költészet. A próza fajtái. A történetírás, a beszéd és az értekezés. Olvasmány: Salamon király bujdosása. Hunyadi János. Szondi halála. Szondi története. Szondi két apródja. Zrínyi Miklós (a költő) ifjúsága. Zrínyi Miklós gróf halála. Zrínyi (a költő) utolsó évei. Zrínyi Miklós mint éposz-költő. Kossuth beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák beszéde a Felirata Javaslatról. Thukydides. Széchenyi István önmagáról. Deák Ferenc. Vörösmarty Mihály. Parainesis Kölcsey Kálmánhoz. Szász Gerő költeményei. Az elszabadult ágyú. Részlet Platon Gorgiasából. A ballada és a románc. A kiválóbb magyar balladák olvasása. Könyv nélkül: V. László. Zách Klára. Szondi két apródja. A walesi bárdok. Tetemre hívás. Török Bálint. Éji látogatás. Kont. András herceg sólyma. A szegény vándorló-legényről. Ágota kisasszony. Magánolvasmány: Jókai: Az új földesúr. Arany: Toldi Estéje. Eötvös emlékbeszéde Kőrösi Csoma felett. Gyulai emlékbeszéd Arany János felett. Kölcsey szónoki művei. Pázmány válogatott egyházi beszédei. Salamon Ferenc: A török hódoltság. A Daliás Idők ismertetése. Havonként egy írásbeli dolgozat. Tk.: Riedl Frigyes: Retorika és retorikai olvasókönyv. Greguss-Beöthy: Magyar balladák. — Tanár: *Dr. Paulovics István*.

Latin nyelv, hetenként 6 óra. Az alak- és mondatlan részletes átisméltése. Prosodia. Prózai olvasmány: Cicero: »De imperio Cn. Pompei oratio ad Quirites« egészen, nyelvi és tárgyi magyarázatokkal, a beszéd szerkezetével. Költői olvasmány: Ovidius: »Fasti«-jából: Gabii elfoglalása. Ardea ostroma. A fogadás. (II. 685—760.) (Könyvnelkül is.) A regifugium. (II. 813—852.) A Fabiusok veszte. (II. 195—242.) (Könyvnelkül is.) Újév napja. (I. 71—88.) Feralia. (II. 533—570.) Caristia. (II. 617—638.) Terminalia. (II. 641—684.) Quinquatrus maiores. (III. 809—848.) Quinquatrus minores. (VI. 651—710.) Arion. (II. 83—118.) Régiségtan: Róma helyrajza. A római birodalom lakossága; a lakosság jogi állapota. Kormány- és államhatalom. Róma, Itália és a provinciák kormányzása. Pénzügy. Jogügy. Cicero és Ovidius életrajza. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Dávid István: Rövid latin nyelvtan. Köpesdy Sándor: M. Tullius Cicero De imperio Cn. Pompei ad Quirites és Pro A. Licinio Archia poëta c. beszéde. Dr. Csengeri János: Szemelvények Ovidiusból. Wagner-Horváth: Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlatja. Schmidt József: Latin-magyar és magyar-latin zsebszótár. — Tanár: *Dr. Paulovics István.*

Görög nyelv, hetenként 5 óra. Nyelvtan: a görög írás, olvasás, a főbb hangtani tünemények (összevonás, pótlónyújtás). névszók alakтана, az ω végű igék ragozása a három fíidőben s a három történelmi időben. Olvasmány: mondatcsoportok fordítása az alaktan begyakorlására (1—138. gy.). Összefüggő olvasmányok: föld-, nép-, természetrajzi leírások, mesék. Tk.: Curtius-Ábel: Görög nyelvtan: Schenkl-Ábel: Görög olvasókönyv. — Tanár: *Szever János.*

Görögpótló irodalom, hetenként 3 óra. Görög irodalmi olvasmány: Homeros Iliasa, Odysseiája- és Herodotos bő szemelvényekben. Magyar irodalmi olvasmány: Tinódi Sebestyén, Gyöngyösi István Murányi Venusa, Kuruc költészet; Mindszenti Gábor. A görög mythologia. Tk.: Gyomlay Ilias és Odysseiája. Jancsó: Magyar irodalmi olvasókönyve és Geréb: Herodotosa, — Tanár: *Osztroluczky Gyula.*

Görögpótló rajz, hetenként 2 óra. Összel nagyobb gyümölcsök (szőlő, szilva, alma, körte, birsalma, naspolya, narancs, citrom) és zöldség (répa, paprika, paradicsom, kalarábé, kukorica, hagyma és gombák) rajzolása és festése, vagy egyenként

vagy kisebb csoportokba összeállítva. Későbbben egyes nagyobb tárgyakkal és edényeknek (dobozok, skatulyák, lámpás, tölcsér, lábas, mozsár, kávédaráló stb. pohár, palack, korsó, kancsó stb.) rajzolása és festése. Ugyanazon tárgyat több helyzetből kell tanulmányozni. — Ez után következik stereometriai testekből összeállított testcsoportoknak szemlélet alapján való rajzolása és festése árnyékolással együtt. A tapasztalatból megállapított egyszerű perspektivai szabályoknak alkalmazása. Végre tavasszal virágok rajzolása és festése. Vázlatkönyvbe való rajzolás és festés mindenkire kötelező az egész éven át. — Tanár: *Lencső János*.

Német nyelv, hetenként 3 óra. Az egyszerű mondat. Alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző. Szórend, helyesírás, a német verstan elemei. Költői olvasmányok: Die Grenadiere. Belsazar. Sonette 1—2. Die Lorelei. Du bist wie eine Blume. Leise zieht durch mein Gemüt. Das Meer. Wo? Schäfers Sonntaglied. Des Knaben Berglied. Der gute Kamerad. Bertran de Born. Taillefer. Das Glück von Edenhall. Des Sängers Fluch. Abendbilder 1—2. Schilllieder 1—5. Nach Süden. Die Heideschenke. Prózai olvasmányok: Die Grösse einer Kubikmeile. Aphorismen. Die erste Seeschlacht der Römer. Eine Wildschützengeschichte. Verstani, tárgyi és nyelvi magyarázatok, összefüggő egészlet képező szövegek fordítása magyarból németre. Havonként magyar szöveg fordítása iskolai írásbeli dolgozatul. Tk.: Kohlbach-féle szemelvények Heine, Uhland és Lenau költeményeiből, Heinrich G.: Deutsches Lehr- und Lesebuch I. r. és Albrecht János rendszeres német nyelvtana. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Az ókor története a nyugatrómai császárság bukásáig (476. K. sz. u.) a földrajzi ismeretek ébrentartásával. Időszaki tábla készítése. Tk.: Mika Sándor: Világtörténet I. k. 1901. Kogutowicz: Történelmi iskolai atlasz I. f. — Tanár: *Szever Pál*.

Természetrajz, hetenként 3 óra. Állati sejtek, szövetek, a szervek összehasonlító ismertetése. Az állatok rendszerezése s leírása tekintettel a hazai fajokra s földrajzi eloszlására. Tk.: Paszlavszyk József: Az állattan kézikönyve. — Tanár: *Dr. Vitéz István*.

Mathematika, hetenként 3 óra. a) Algebra: Elsőfokú

egyenletrendszer megoldása két és több ismeretlennel. Négyzetgyökvonás. Gyöktelenítés. Tiszta és vegyes másodfokú egyenlet megoldása. *b) Geometria:* Alapfogalmak, egybevágóság, hasonlóság, területszámítás, idomok átalakítása. Tk.: König-Beke: Algebra és Močnik-Klamarik-Wagner: Geometria. — Tanár: *Raksányi Samu.*

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. I. *Rendgyakorlatok:* Kettősrendekbe fejlődés és rendekre szakadozás menetközben, összekötve kanyarodásokkal és fejlődésekkel. Távolság felé való menetelés az irány pontos betartásával. II. *Szabadgyakorlatok:* Négy- és nyolcütemes gyakorlatok egyazon és ellenkező irányú mozdulatokkal, súlyzókkal és vasbottal. Egyszerű buzogány-gyakorlatok. Társas gyakorlatok. Kötélhúzás. III. *Szertornázás:* Gyakorlatok a szélteben álló lovon és a magas korláton. Futás a szabadban. Súlydobás és súlyemelés. Versenyjátékok. — Tanár: *Künszler János.*

	<i>Testmérték:</i>	1 tanuló	testmagassága	átlag	159·55 cm.
		1	» mellbőssége	«	81·76 »
		1	» súlya	»	47·55 kg.
A legnagyobb		»			180·00 cm.
»	»	»	mellű	»	91·00 »
»	»	»	súlyú	»	62·00 kg.
»	»	»	felkarizmú	»	30·00 cm.
»	»	»	erőpontú	»	144 pont
A legkisebb		»			142·00 cm.
»	»	»	mellű	»	70·00 »
»	»	»	súlyú	»	34·00 kg.
»	»	»	felkarizmú	»	19·00 cm.
»	»	»	erőpontú	»	0 pont.

VI. osztály.

Osztályfő: *Szever Pál.*

Vallástan, hetenként 2 óra. A keresztyén egyház története az egyház megalapításától az újabb időkig, különös tekintettel a reformációra s annak elterjedésére. Tk.: Händel: A keresztyén egyház története. — Tanár: *Hamrák Béla.*

Magyar nyelv, hetenként 3 óra. A tankönyv egyes műfajokra vonatkozó darabjainak elemző olvasása alapján a költői

műfajok elméleti ismertetése s történeti fejlődésük feltüntetése, összevetve a kapcsolatos világirodalmi mozzanatokkal. Esztetikai alapfogalmak. A verstan átisméltése. A tankönyv szemelvényein kívül olvasmányul szolgáltak: Arany János: Toldi szerelme; Vörösmarty Mihály: Két szomszédvár; Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem részletesen fejtegetve és magyarázva; Shakespeare: Coriolanus; Molière: A tudós nők; Szigligeti Ede: Liliomfi és Szellemfi; Tóth Ede: A falu rossza. A Mahabharata, Ilias és Odysseia tartalmi ismertetése. Magánolvasmány: Csokonai Vitéz Mihály: Dorottya; Vörösmarty Mihály: Cserhalom; Sophokles: Antigone, Elektra; Shakespeare: Macbeth, Julius Caesar; Kisfaludy Károly: Kérők, Csalódások. Havonként írásbeli dolgozat. Tk.: Góbi Imre: Poétika. Endrei Ákos: Gr. Zrinyi Miklós Szigeti veszedelme. Shakespeare-Petőfi: Coriolanus; Molière-Arany László: A tudós nők. — Tanár: *Suhajda Lajos*.

Latin nyelv, hetenként 5 óra. Prózaolvasmány: Titus Livius Római történetéből: A II. pún háború előzményei és Hannibal jelleme. (XXI. 1—4.) A római hadüzenet. (XXI. 18.) Hannibal az Alpokon. (XXI. 32—37.) Trasumennus. (XXII. 1—7.) Fabius Cunctator. (XXII. 8—13.) Cannae. (XXII. 45—50.) Költői olvasmány: P. Vergilius Maro »Aeneis«-éből I. 1—209 494—630., II. 1—200.; az első száz sor könyv nélkül is. Az alaktani és mondattani ismeretek folytonos ébrentartása az olvasmányok alapján. Régiségtan: A császárság. Az állami közigazgatás, pénzügy, jogügy, hadügy és a vallásügy. T. Livius és P. Vergilius Maro életrajza és művei. Havonként két írásbeli dolgozat. Tk.: Kalmár Elek: Szemelvények T. Livius római történetéből. Dr. Cserép József: Szemelvény P. Vergilius Maro Aeneiséből. Wagner-Horváth: Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlata. Dávid István: Rövid latin nyelvtan. Burián: Magyarlatin és latin-magyar szótár. — Tanár: *Szever Pál*.

Görög nyelv, hetenként 5 óra. Alaktanból: a μ végű igék ragozása, az ω végű igék 5—8 osztálya. Az olvasókönyvből: a megfelelő gyakorlatok és szemelvények. Xenophon Anabasisából az I., II., III. rész. Havonként írásbeli dolgozat. Xenophon élete és művei. Az Anabasis tartalma. Tk.: Curtius-Ábel: Görög nyelvtan. Schenkl-Ábel: Görög olvasókönyv. Schenkl-Elischer: Chrestomatia Xenophon műveiből. — Tanár: *Fekete István*.

Görögpótló irodalom, hetenként 3 óra. *a)* Szemelvények a görög lírai költészetből. A görög dráma keletkezése és fejlődése. Sophokles: Antigone és Euripides: Iphigenia Taurisban c. tragoediák részletesen olvasva és fejtegetve. Görög hitéleti régiségek: A görög mithologia. Az istentisztelet. Színügy. *b)* Magyar olvasmányok: Szemelvények a klasszikus versmértékű magyar lírai költészetből, nevezetesen B. Szabó Dávid, Révai Miklós, Rajnis József, Csokonai Vitéz Mihály, Virág Benedek, Kazinczy Ferenc, Berzsenyi Dániel műveiből. Tk.: Szerelemhegyi Tivadar: Görög hitéleti és magánrégiségek. Badics Ferenc: Magyar irodalmi olvasókönyv II. k. Sophokles-Csiky: Antigone. Euripides-Kempf: Iphigenia Taurisban. — Tanár: *Szever Pál*.

Görögpótló rajz, hetenként 2 óra. Ebben az osztályban az V. osztály tananyagához hozzájárul még a szemléleti lát-szattanból egyszerűbb használati tárgyakkal (asztal, pad, szék, szán, fűrészbak stb.) rajzolása és festése. Virágokból pedig: a tulipán, a császárcorona, a pünkösdi rózsa, a nőszirm, a rózsa stb. rajzolása és festése. Vázlatkönyvbe való rajzolás és festés mindenkire kötelező az egész éven át. — Tanár: *Lencső János*.

Német nyelv, hetenként 3 óra. Az előző osztályokban elvégzett nyelvtani anyag tüzetes átisméltése után az összetett mondat tana. Mellérendelt, összevont és alárendelt mondatok. Alanyi, állítmányi, tárgyi mondat (egyenes és függő beszéd), hely-, idő-, mód- és okhatározó mellékmondat, jelző mellékmondat, az összetett mondatok szórendje. Költői olvasmányok: Das Lied vom braven Mann. Lenore. Der wilde Jäger. Der Fischer. Erbkönig. Der Sängcr. Der Schatzgräber. Der Zaubcrlehrling. Der Taucher. Der Handschuh. Der Ring des Polykrates. Die Bürgerschaft. Die Kraniche des Ibykus. Az olvasott balladák és románcok tartalma német nyelven. Nyelvi, verstani és tárgyi magyarázatok. Prózaí olvasmányok: Siegfrieds Drachenkampf. Kudrun. Lohengrin. Die Klage. Havonként magyar szöveg fordítása iskolai írásbeli dolgozatul. Tk.: Heinrich-féle Balladák és románcok I. és II. rész. Heinrich G.: Deutsches Lehr- und Lesebuch II. rész és Albrecht János: Rendszeres német nyelvtan. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Világtörténelem a nyugat-római császárság bukásától (476.) a westphálcsi békéig (1648.)

Tk.: Mika Sándor: Világtörténet II. k. 1902. Kogutowicz: Történelmi iskolai atlasz II. f. — Tanár: *Szever Pál*.

Természetrajz, hetenként 3 óra. Levegő, víz, szárazföld. Vegyi alapfogalmak: elem, keverék, elegy, vegyület; alj, sav, só. Vegyérték. Kristályrendszerek. Az ásványok fizikai sajátosságai. Ásvány rendszerek. Termés elemek. Szulfidok. Oxidok. Haloid sók. Nitrátok. Karbonátok. Szulfátok. Alumínátok és ferritek. Foszfátok. Szilikátok. Szerves eredésű ásványok. Eruptív, üledékes és metamorf kőzetek. A vulkánosság és a földrengés. A víz, a levegő és a szerves élet bemutatása alapján. Tk.: Dr. Sztéryenyi Hugó: Ásványtan és chemia. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Mathematika, hetenként 4 óra. Algebra: A köbgyökvonás. A hatványozás általánosítása nulla, negatív és törtekű esetében. Számrendszerek. Irrationális egyenletek. A logaritmus. Kitevős egyenlet. Számítási és mértani sor. Geometria: Körtan. A hegyes szög függvényei. A derékszögű, egyenlőszárú és szab. sokszögek megoldása. A szögfüggvények általánosítása. A sinus-tétel, a cosinus-tétel és a tangens-tétel alkalmazásuk a háromszög megoldására. Tk.: Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra és Geometria. Jövő évben: König-Beke: Algebra. — Tanár: *Raksányi Samu*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. (Lásd az V. oszt.) — Tanár: *Künstler János*.

<i>Testméretek:</i>		1 tanuló testmagassága	átlag	165.95 cm.
	1	»	mellbősege	» 86.16 »
	1	»	súlya	» 68.21 kg.
A legnagyobb		»		176.00 cm.
»	»		mellű	» 102.00 »
»	»		súlyú	» 75.05 kg.
»	»		felkarizmú	» 33.00 cm.
»	»		erőpontú	» 128.00 pont.
A legkisebb		»		148.00 cm.
»	»		mellű	» 75.00 »
»	»		súlyú	» 40.00 kg.
»	»		felkarizmú	» 20.00 cm.
»	»		erőpontú	» 8.00 pont.

VII. osztály.

Osztályfő: *Raksányi Samu.*

Vallástan, hetenként 2 óra. A reformációnak elterjedése hazánkban, egyházunk szervezkedése és fejlődése, zsinati törvényeink tüzetes ismertetése. Tk.: Bereczky: A magyar protestáns egyház története. — Tanár: *Hamrák Béla.*

Magyar nyelv, hetenként 3 óra. A magyar nemzeti irodalom története a legrégebb időktől Kisfaludy Károlyig, különös figyelemmel a korszakok művelődés-történeti fontosságára s a legkiválóbb íróknak olvasmányokon alapuló jellemzésére. A tankönyv szemelvényein kívül olvasmányul szolgáltak: Szemelvények Priskos rhetor töredékeiből. Arany: Naiv époszuk. Szemelvények a codexek irodalmából: I. bibliafordítások; II. legendák és példák. Barlám és Jozafát legendája. Szemelvények a Margit- és a Katalin-legendából. Riedl: A magyar irodalom főirányai. Mindszenti Gábor naplója. Szemelvények a Gesta Romanorumból, Zrinyi prózai irataiból. Gyöngyösi: A Márssal társalkodó Murányi Venus. Apor: Metamorphosis Transsylvaniae. Szemelvények Mikes, Faludi, Gvadányi, Kármán. Kisfaludy Sándor, Csokonai és Berzsenyi műveiből. Fazekas: Lúdas Matyi. Katona Bánk-bánja, részletesen fejtegetve és magyarázva. Magánolvasmány: Szemelvények Cserei Históriajából, a kurucvilág költészetéből s a magyar nemzeti líra köréből. Kazinczy válogatott levelei. Pályám emlékezete. Kölcsey válogatott versei. Gyulai Pál emlékbeszédei. Szemelvények Erdélyi János kritikáiból és tanulmányaiból. Shakespeare: Szent-Iván-éji álmom. János király. Hamlet. Havonként egy írásbeli dolgozat. Tk.: Beöthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése, I. köt. Katona József Bánk-bánja, magyarázta Hevesi Sándor. — Tanár: *Dr. Paulovics István.*

Latin nyelv, hetenként 5 óra. Az alak- és mondattan átisméltése. Verstan. Prózai olvasmány: C. Sallustius Crispus Bellum Jugurthinum c. művéből az 1—16., a 20—35., a 85. és a 88—95. fejezet, nyelvi és tárgyi magyarázatokkal s az egész mű tartalmi ismertetésével. Sallustius élete és művei. M. Tullii Ciceronis in L. Sergium Catilinam oratio I. A Catilina elleni beszédek ismertetése; az első beszéd szerkezete. Költői olvasmány: P. Vergilius Maro Aeneiséből a VI. könyv 42—156.,

264—331., 384—426., 450—477., 679—901. sorai. Száz sor könyv nélkül is. Vergilius élete és művei. Az Aeneis meséje, tartalma. Az Aeneas-monda. Az Aeneis megalkotása és hatása. Vergilius és Homeros. Régiségtan: a magánrégiségek s egyúttal az egész régiségtani ismeret összefoglalása. Tk.: Dávid István: Rövid latin nyelvtan. Dr. Hittrich Ödön: C. Sallusti Crispi Bellum Jugurthinum. Köpesdy Sándor: M. T. Ciceronis in L. Sergium Catilinam orationes quattuor. Dr. Cserép József: Szemelvény P. Vergilius Maro Aeneiséből. Wagner-Horváth: Római régiségek és a római irodalomtörténet vázlata. Burián János: Latin-magyar és magyar-latin szótár. — Tanár: *Dr. Faulovics István.*

Görög nyelv, hetenként 5 óra. Prózai olvasmány: Herodotos történeti könyveiből Kroisos és Solon találkozása, egyiptomi, perzsa és skytha szokások. A marathoni és thermopylaei csata. A mű tartalma, logographusok, Herodotos élete. Költői olvasmány: Homeros Odysseájából I. 1—324., VI. 83 -végig. Az Odyssea tartalma, szerkezete. Havonként írásbeli dolgozat. Tk., Dr. Geréb József: Görög prózai szemelvények Herodotos, Xenophon és Platon irataiból; Dr. Csengeri János: Homeros Odysseiája. — Tanár: *Szever János.*

Görögpótló irodalom, hetenként 3 óra. a) Görög irodalmi olvasmány: Szemelvények Thukydides művéből. Thukydides élete, kortársai, művének szerkezete, módszere; az egész mű összefüggő tartalma s ennek alapján a peloponnesosi háború története. Szemelvények Demosthenes beszédeiből: III Philipika; A koszorúról. Demosthenes élete s kora történetének átnézete. b) Magyar irodalmi olvasmányok: Horváth Mihály: A Pragmatica Sanctio története; Szalay László: Magyar néposztályok Szt.-István idejében; Salamon Ferenc: A török hódoltság Magyarországon; Deák Ferenc: A husvéti cikk. A görög állami és magánrégiségek áttekintése. Tk.: Szilasi Móric: Szemelvények Thukydidesből; Ircze József: Demosthenes válogatott beszédei; Dr. Badics Ferenc: Magyar irodalmi olvasókönyv III.; Szelemhegyi Tivadar: Görög állami és magánrégiségek. — Tanár: *Suhajda Lajos.*

Görögpótló rajz, hetenként 2 óra. Különböző gyümölcsök, zöldségfélék, csigák, kagylóknak; különböző edények és díszítési tárgyaknak rajzolása és festése csendéletszerű beállí-

tások után. Szemléleti látszattanból különböző építészeti és használati tárgyaknak — nevezetesen: harangláb, szélmalom, bányász-kopogó, gémeskút, úttoltár, taliga, somogyi böcső stb. festése és nagyobb méretekben szénrel való rajzolása. Kitömött madarak rajzolása és festése. Tavasszal diszedényekbe elhelyezett virágok festése, lehetőleg naturalisztikusan. Egyszer emlékeztetből való rajzolás. Vázlatkönyvbe való rajzolás és festés mindenkire kötelező az egész éven át. A vázlatkönyvekbe már kisebb tájképrészeket, intérieuröket és figurális dolgokat is fel kell venni. — Tanár: *Lencső János*.

Német nyelv, hetenként 3 óra. A német irodalomtörténet vázlatos tárgyalása Hans-Sachs-ig bezárólag német nyelven. Lefordítottuk Goethe »Hermann und Dorothea«-jának első öt énekét egészen. Az egyes énekek tartalma németül, nyelvi, tárgyi és verstani magyarázatokkal kapcsolatban. Prózaolvasmányok: Der Gral und Parzival. Der Arme Heinrich. Havonként magyar szöveg fordítása iskolai írásbeli dolgozatul. Tk.: Schnabel R.: Hermann und Dorothea és Heinrich G.: Deutsches Lehr- und Lesebuch, III. r. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Egyetemes történet a magyar nemzet történetével kapcsolatosan 1648-tól 1871-ig. Európa és Amerika nevezetesebb országainak földrajza. Tk.: Dr. Mangold Lajos, Világtörténelem III. kötet (az anyagnak Magyarország története szerinti csoportosításával). Segédfüzet: Király Ernő, Világtörténelem Augustustól 1893-ig Magyarország történelmével kapcsolatosan tárgyalva; vázlat Mangold könyveihez az V—VIII. osztály számára. — Tanár: *Király Ernő*.

Természettan, hetenként 4 óra. Mechanika, hangtan, fénytán. Tk.: Kovács: Physika. — Tanár: *Raksányi Samu*.

Mathematika, hetenként 3 óra. Algebra: Sorok. A kamatos-kamat és járadékszámítás. A végtelen geometriai haladvány. A másodfokú egyenlet elmélete. Másodfokú egyenlet rendszer. Geometria: A stereometria alapfogalmai és tételei. A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felszíne és köbtartalma. Tk.: Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra és Geometria. — Tanár: *Raksányi Samu*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. Lásd az V. oszt. — Tanár: *Künsztler János*.

<i>Testméretek:</i>	1 tanuló testmagassága átlag	168·59 cm.
	1 » mellbősége »	88·92 »
	1 » súlya »	63·49 kg.
A legnagyobb	»	184·00 cm.
» »	mellű »	101·00 »
» »	súlyú »	80·00 kg.
» »	felkarizmú »	36·00 cm.
» »	erőpontú »	196·00 pont
A legkisebb	»	156·00 cm.
» »	mellű »	76·00 »
» »	súlyú »	43·00 kg.
» »	felkarizmú »	22·00 cm.
» »	erőpontú »	0·00 pont

VIII. osztály.

Osztályfő: *Szever János.*

Vallástan, hetenként 2 óra. Hit- és erkölcstan. Tk.: Zsilinszky-Bereczky: Hit- és erkölcstan. — Tanár: *Hamrák B.*

Magyar nyelv, hetenként 3 óra. A magyar nemzeti irodalom története Kisfaludy Károlytól napjainkig, különös figyelemmel a kiválóbb íróknak iskolai és házi olvasmányokon alapuló jellemzésére. A tankönyv szemelvényein kívül olvasmányul szolgáltak: Kisfaludy Károly válogatott költeményei. Iréne. Gyulai Pál: Vörösmarty életrajza. Szemelvények P. Horváth Endre Árpádjából. Tompa válogatott költeményei. Szuhay Mátyás. Petőfi úti jegyzetei és úti levelei Kerényihez. Petőfi és Arany levelezése. Szigligeti: A trónkereső. Szemelvények Széchenyi műveiből. Balogh Pál: A legnagyobb magyarról. Madách: Az ember tragédiája, részletesen fejtegetve és magyarázva. Magánolvasmány: Beöthy: Széchenyi és a magyar költészet. Aranyosrákosi Székely Sándor: A székelyek Erdélyben. Czuczor: Botond. Gyulai Pál emlékbeszédei. Br. Kemény Zsigmond: Zord idő. A két Wesselényi. Vörösmarty Mihály. Br. Eötvös József: A falu jegyzője. Arany János: Buda halála. Bolond Istók. Murány ostroma. A nagyidai cigányok. Petőfi: A helység kalapácsa. Válogatott lírai és elbeszélő költeményei. Tóth Ede: A falu rossza. Havonként egy írásbeli dolgozat. Tk.: Beöthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése,

H. k. Madách Imre: Az ember tragédiája. Magyarázta Alexander Bernát. — Tanár: *Dr. Paulovics István.*

Latin nyelv, hetenként 4 óra. Prózai olvasmány: Tacitus Annales című művéből I. 1—15. c., IV. 34. 35., VI. 56., 57. Germaniából 4—8. c. Költői olvasmány: Horatius Carm. I. 1. 3. 14. 22. II. 3. 10. 14. 16. III. 1. 2. 30. Epod. 2. Sat. I. 1. Epist. II. 3. (De arte poetica) 1—44., 73—201., 295—418. sor. Több óda emlékelve is. A régiségtan átisméltése. Az iskolában tárgyalt írók élete és művei s a római irodalomtörténet áttekintése. Kéthetenként írásbeli dolgozat. Tk.: Wirth Gyula: Szemelvények Q. Horatius Flaccus műveiből. Dávid-Pozder: Tacitus műveiből való szemelvények. Wagner-Horváth: Római régiségek. — Tanár: *Szever János.*

Görög nyelv, hetenként 4 óra. Olvasmány: Homeros Iliasából az I. és VI. ének. Az eposz tartalma, szerkezete. Plato »Sokrates védelme« című dialogusa. Az Apologia tartalma, szerkezete. A Sokrates előtti bölcsészet. Sokrates élete. Havonként egy írásbeli dolgozat. Tk.: Dr. Csengeri: Homeros Iliasa. Dr. Geréb: Görög prózai szemelvények Herodotos, Xenophon és Platon irataiból. — Tanár: *Szever János.*

Görögpótló irodalom, hetenként 2 óra. Platon: Sokrates védekezése. Az állam keletkezése. A négy sarkalatos erény az államban. A tökéletlen államformák. A görög magánéleti régiségek. A görög művészet történelének áttekintése. Tk.: Alexander Bernát: Platon és Aristoteles. Szerelemhegyi Tivadar: Görög hitéleti s magánrégiségek és a görög művészet története. — Tanár: *Szever Pál.*

Görögpótló rajz, hetenként 2 óra. Ebben az osztályban a VII. osztály tananyagához hozzájárul még a gipszornament rajzolása, fejeknek rajzolása kitűnő francia lapminták után, esetleg fejeknek rajzolása gipszszobrok és élő modell után. Egyszer emlékezetből való rajzolás. Vázlatkönyvbe való rajzolás és festés mindenkire kötelező egész éven át. A vázlatkönyvekbe tájképrészeket, intérieuröket és figurális dolgokat is fel kell venni. — Tanár: *Lencső János.*

Német nyelv, hetenként 3 óra. A XVIII. és XIX. század irodalomtörténetének főbb képviselői tárgyaltattak német nyelven. Heti egy órában rendszeres német nyelvtani gyakorlatok. Olvasmányok: Schiller, Wilhelm Tell-je (I. felvonás egészen,

II. felvonás 2. jelenet, III. felvonás 3. jelenet). Das Lied von der Glocke. Die Ermordung Wallensteins (Schiller) és Lessing Laokoonjának 13—15. fejezete. Havonként nehezebb magyar szöveg fordítása iskolai írásbeli dolgozatul. Tk.: Heinrich kiadásában Schiller Wilhelm Tell-je. Heinrich G.: Deutsches Lehr- und Lesebuch III. és IV. rész és Albrecht János: Rendszeres német nyelvtan. — Tanár: *Becker Nándor*.

Történet, hetenként 3 óra. Magyarország története. Magyarország a jelenben. Tk.: Andor József: Magyarország története. Időszaki tábla készítése. Térkép ugyanaz, mely a III. és IV. osztályban. — Tanár: *Szever Pál*.

Természettan, hetenként 4 óra. Fénytan befejezése. Hőtan, mágnesség, elektromosság, a kozmografia elemei. Tk.: Szijártó: Kísérleti fizika II. r. — Tanár: *Breznyik János*.

Mathematika, hetenként 2 óra. Kapcsolástan. Kéttagúak pozitív egész hatványai. Valószínűség számítása. A komplex számok trigonometrikus alakja s rajtok végzett műveletek. Az algebra összefoglaló áttekintése. A gömbháromszögtan cosinus tétele és alkalmazása geográfiai helyek távolságának meghatározására. A geometria összefoglaló áttekintése. Tk.: Močnik-Klamarik-Wagner: Algebra és Geometria. — Tanár: *Raksányi Samu*.

Filozófiai propaedeutika, hetenként 3 óra. A filozófia feladata s előtanulmányai. A lélektan tárgya. Az idegrendszer. Az érzékszervek a pszichofizikai kutatások főeredményeivel kapcsolatban. A megismerés, az érzés és az akarás. A lelki élet egyéni módosulása s beteges megnyilatkozása. A logika tárgya. Fogalom, ítélet, következtetés. Meghatározás, felosztás, osztályozás, bizonyítás. Ismeretszerző, ismeretrendező és tanító módszer. Tk.: Szitnyai Elek: Lélektan és logika. — Tanár: *Dr. Vitális István*.

Testgyakorlás, hetenként 2 óra. (Lásd az V. oszt.) — Tanár: *Künsztler János*.

Testméretek: 1 tanuló testmagassága átlag 168·45 cm.
 1 » mellbősege » 87·98 »
 1 » súlya » 57·84 kg.
 A legnagyobb » 182·00 cm.
 » » mellű » 103·00 »
 » » súlyú » 76·00 kg.

A legnagyobb felkarizmú tanuló	33·00 cm.
» » erőpontú »	176·00 pont.
A legkisebb »	155·00 cm.
» » mellű »	80·00 »
» » súlyú »	46·05 kg.
» » felkarizmú »	24·00 cm.
» » erőpontú »	12·00 pont.

B) Kötelező játék-délután.

Az I—II. osztálynak hétfőn, a III—IV. osztálynak kedden, az V—VI. osztálynak pénteken és a VII—VIII. osztálynak csütörtökön délután volt a kötelező játéka. Játszottunk szeptember—október és április—május—június hónapokban.

Játékok: Macska és egér.

Hol a harmadik?

Tolvaj-játék.

Sánta róka.

Benforgó.

Duplex.

Hosszú méta.

Füleslabda. — Tanár: *Künsztler János.*

C) Rendkívüli tantárgyak.

Egészségtan, hetenként 2 óra a VII. osztályban. Az emberi test, életrendi szabályok, betegségek s védekezés ezek ellen; mutatóanyagokkal. Tk.: Dr. Fodor József: Egészségtan. — Tanár: *Dr. Tóth Imre.*

Műének, (I. liceumi zenetársaság).

Zene, (I. zeneintézet).

Gyorsírás, (I. gyorsíró kör).

Szabadkézi rajz, hetenként 2 óra. Évi tandíj 20 korona.

A tananyag ugyanaz, mely a gimnáziumok részére elő van írva, csak az egyéni tanítás erősebb alkalmazásával, részletesebben és speciálisabban feldolgozva. Összesen 17 vettek részt.

Általában a szabadkézi rajzban szorgalmuknál és haladásuknál fogva kitüntek és így dicséretet érdemelnek: Niederland Gyula I. oszt.; Schultz János és Szilvás András II. oszt.;

Bauer János, Gerő Zoltán, Hlavacsek Béla és Niederland Vilmos III. oszt.; Árkosi Ferenc, Osztrólczyk Tibor és Vaczofszky Lajos IV. oszt.; Gerő Árpád, Dubravszky János, Kapsz János és Lugosi Béla V. oszt.; Gerő Gusztáv, Horváth József és Papp József VI. oszt.; Lábai Imre, Starke Samu, Vudy Alfréd és Zsurilla Pál VII. oszt.; Kögler Árpád, Révai Ferenc, Hénel Jenő, Svírbély Lajos és Török Zoltán VIII. osztálybeli tanulók. — Tanár: *Leencsó János*.

4. Magyar nyelvi írásbeli dolgozat.

V. osztály.

1. Önéletrajz.
2. A történetírás forrásai.
3. A magyar történelem tanulása érdekes és fontos.
4. A szóközi beszéd története.
5. A szóközi beszéd szerkezete.
6. Buzdítás a tanulásra. (Beszéd.)
7. A leírás.
8. Beszámolás a kötelező olvasmányokkal.

VI. osztály.

1. A dal. Értekezés.
2. A közelítő. Leírás.
3. A két szomszédvár. Elbeszélés.
4. A kereszties háborúk okai.
5. A Himnusz, Szózat és a Nemzeti dal.
6. A csodálatos a Szigeti veszedelemben.
7. Coriolanus tragikuma.
8. A szép fokozatai.

VII. osztály.

1. A honfoglaló magyarok műveltségi állapota.
2. Miben tér el egymástól a XVI. és a XVII. századbeli epika?
3. Zrinyi prózai munkái.
4. Mikes mint író.

5. Történeti igazság a költészetben. (Alkalmazva Kisfaludy Sándor regéire.)
6. Kölcsey Ferenc írói jelleme.
7. A magyar irodalomban nyilvánuló idegen irányok fel-
tűntetése és rövid méltatása.
8. Beszámolás a kötelező olvasmányokkal.

VIII. osztály.

1. Mivel gazdagította a renaissance a magyar szellemet?
2. A demokratikus mozgalmak hatása irodalmunkra.
3. Miben áll a költői eredetiség?
4. Madách szerénysége. (Jellemrajz.)
5. Miben áll Ádám tragikuma?
6. Honnan merítette a tárgyat Arany Toldijához?
7. Beszámolás a kötelező olvasmányokkal.

1851

1866

c) A tanulókra vonatkozó adatok.

1. A tanulók névsora és előmenetele.

Magyarázat: Az érdemjegyek részletezését elhagytuk, csak a minden tantárgyból jeles tanulók neveit nyomattuk vastagabb betűkkel. Az Értesítőhöz mellékelt külön kimutatásban közöljük, hogy az egyes tanuló mennyit fizetett az egyesületekre. A tanuló neve után következő helynév a tanuló illetőségét jelzi.

Rövidítések: ism. = ismétlő; önk. ism. = önként ismétlő; tdm. = tandíjmentes; r. tdm. = részben tandíjmentes; ág. h. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; ev. ref. = evangéliomi reformált; unit. = unitárius; r. k. = római katolikus; g. k. = görög katolikus; izr. = izraelita.

I. osztály.

- Árvay Kálmán, Bélabánya, ág. h. ev.
Bakaljár József, Selmecebánya, r. k.
Blay Dezső, Ebedec Barsvm., ism., r. k.
Blumenfeld Sándor, Selmecebánya, izr.
5 Chudik Nándor, Kisgaram Zólyomvm., r. k., igazgatóságilag eltanácsoltatott.
Csányi Miklós, Selmecebánya, r. k.
Cserny Ágoston, Selmecebánya, r. k.
Cservinka Kornél, Ujbánya Barsvm., r. k.
Cziger Gyula, Szitnyató Hontvm., ism., ág. h. ev.
10 Czimer László, Garamvezekény Barsvm., ev. ref.
Czukrász Zoltán, Vámosmikola Hontvm., r. k.
Doman Fülöp, Hontnémeti, izr.
Dukon Béla, Farnad Esztergomvm., ism., ev. ref.
Eisele István, Selmecebánya, ism., ág. h. ev.
15 Faller Jenő, Hegybánya Hontvm., r. k.
Frustyik Pál, Banka Hontvm., ág. h. ev.
Gregor Lajos, Zsarnóca Barsvm., r. k., vizsgálatlan maradt.

- Grueber Ede, Salgótarján Nógrádv. m., ism., r. k.
 Hacher Béla, Vihnye Barsv. m., r. k.
- 20 Irós Béla, Vámosmikola Hontv. m., r. k.
 Kartalik János, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Keviczky Pál, Bát Hontv. m., ág. h. ev.
 Kmetónyi Péter, Zólyom, ág. h. ev.
 Knobloch János, Felsőhámor Barsm. m., r. k.
- 25 Kozák Lajos, Selmecebánya, ism., ág. h. ev.
 Lencsó Péter, Zólyom, ág. h. ev.
 Liptai Béla, Fakóvezekény Barsv. m., ág. h. ev.
 Mahács Alajos, Selmecebánya, r. k.
 Murin György, Szitnyató Hontv. m., r. k.
- 30 Niederland Gyula, Selmecebánya, r. tdm., ág. h. ev.
 Pivarcsek Lajos, Száspelsőc Zólyomv. m., ág. h. ev.
 Pósa Arnold, Divény Nógrádv. m., ev. ref.
 Pribitek Ferenc, Nagydorog Tolnav. m., r. k.
 Réz Géza, Selmecebánya, ág. h. ev.
- 35 Ricotti Miklós, Zólyom, r. k.
 Sarkadi Nagy István, Kúnhegyes, Jász-N.-K.-Szv. m., ev. ref.
 Schröder Gyula, Pohorella, Gömörv. m., r. k.
 Schwott Lajos, Selmecebánya, r. k.
 Schwott László, Selmecebánya, r. a.
- 40 Squór Gyula, Nemesoroszi, Barsv. m., r. k.
 Szeiler Győző, Nagykálna, Barsv. m., ev. ref.
 Szentistványi Dezső, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Sztraka Zoltán, Mosóc, Turócv. m., ism., ág. h. ev.
 Téglás László, Selmecebánya, ev. ref.
- 45 Tihanyi Kamil, Hegybánya, Hontv. m., r. k.
 Urszinyi Jenő, Bakabánya, Hontv. m., ág. h. ev.
 Valentik Vilmos, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Valkovics István, Selmecebánya, r. k.
 Vladár György, Nagycsepcsény, Turócv. m., r. tdm., ág. h. ev.
- 50 Weisz Jenő, Selmecebánya, izr.
 Weisz Samu, Selmecebánya, izr.
 Zambóy Frigyes, Bakabánya, Hontv. m., ág. h. ev.

Magántanuló:

Makoviczky Lajos, Garamszentkereszt, Barsv. m., r. k., vizsgálatlan maradt.

Kimaradtak:

- Erdély Gyula, Körmöcbánya, Barsvm., r. k.
 Grueber Frigyes, Salgótarján, Nógrádv., r. k.
 Jamrich János, Libetbánya, Zólyomvm., ág. h. ev.
 Massányi Béla, Budapest, ág. h. ev.
 Mischák Jenő, Selmechánya, izr.

II. osztály.

- Adamovits Sándor, Felsőzseber, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Adriányi György, Selmechánya, ág. h. ev.
 Blumenfeld Szigfried, Selmechánya, izr.
 Braxatoris László, Selmechánya, ág. h. ev.
 5 Brindza István, Divényoroszi, Nógrádv., ág. h. ev.
 Dáni Andor, Budapest, izr.
 Dukász József, Selmechánya, izr.
 Fekete Dezső, Szeged, Csongrádv., r. k.
 Feldmann Géza, Alsóbaka, Hontvm., izr.
 10 Grescho János, Bagyan, Hontvm., ág. h. ev.
 Groszmann Ármin, Selmechánya, izr.
 Grüner Vladimir, Selmechánya, r. tdm. ág. h. ev.
 Hain Róbert, Hodrusbánya, Hontvm., r. k.
 Horváth László, Füzesgyarmat, Hontvm., ág. h. ev.
 15 Hősz András, Selmechánya, r. tdm. ág. h. ev.
 Hrncsiár Sándor, Bakabánya, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Ihlitzky Zsigmond, Alsófegyvernek, Hontvm., ág. h. ev.
 Immerblum Dániel, Selmechánya, izr.
 Kapsz Géza, Selmechánya, r. k.
 20 Király Lajos, Selmechánya, tdm. ág. h. ev.
 Kovács János, Selmechánya, ág. h. ev.
 Kulka Dezső, Nagylócsa, Barsvm., izr.
 Lamper Kálmán, Selmechánya, r. k.
 László Ferenc, Barcika, Borsódv., r. tdm. unit,
 25 Nagy Jenő, Börzsöny, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Nagy László, Lontó, Hontvm., ev. ref.
 Palecsek József, Selmechánya, r. k.
 Rostár Aurel, Mosód, Zólyomvm., ism., r. k.
 Rónai Andor, Jákóhalma, Jász-N.-K.-Sz.-vm., r. k.

- 30 **Schultz János**, Bakabánya, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Stibrányi Gyula, Börzsöny, Hontvm., ág. h. ev.
 Szauer Jenő, Selmechánya, izr.
 Székely István, Zsarnóca, Barsvm., r. k.
 Székely Rezső, Selmechánya, r. k.
- 35 **Szilvás András**, Füzesgyarmat, Hontvm., r. tdm. ev. ref.
 Szochurek Antal, Selmechánya, r. k.
 Teszák Béla, Selmechánya, ág. h. ev.
 Weisz Hugó, Hodrúsbánya, Hontvm., izr.
 Zimmermann Pál, Selmechánya, ág. h. ev.
- 40 **Zsámbor Zoltán**, Zólyom, ág. h. ev.

Magántanuló:

Knapp Lajos, Wien, r. k.

III. osztály.

- Adamovits János, Zólyom, ág. h. ev.
 Barabics Gyula, Salgótarján, Nógrádv., r. k.
 Bauer János, Eszterháza, Sopronvm., r. tdm. r. k.
 Biermann Adolf, Selmechánya, izr.
- 5 **Bocskay Géza**, Selmechánya, g. k.
 Bohus Lajos, Lissó, Hontvm., ág. h. ev.
 Böttger Henrik, Selmechánya, ág. h. ev.
 Cservinka Jenő, Ujbánya, Barsvm., r. k.
 Eördögh Lajos, Salgótarján, Nógrádv., r. tdm. ág. h. ev.
- 10 **Fénykövi József**, Selmechánya, r. tdm. izr.
 Frics József, Vihnye, Barsvm., r. k.
 Gerő Zoltán, Znióváralja, Turócv., r. k.
 Goldperger Győző, Nagylibercse, Nógrádv., ág. h. ev., igaz-
 gatóilag eltanácsoltatott.
- Gúman István, Selmechánya, r. tdm. r. k.
- 15 **Haas Frigyes**, Garamszentkereszt, Barsvm., r. k.
 Haas József, Garamszentkereszt, Barsvm., r. k.
 Hanuszka Géza, Selmechánya, r. k.
 Heydrich Károly, Zseliz, Barsvm., r. k.
 Hlavacsek Béla, Selmechánya, ág. h. ev.
- 20 **Horn Gyula**, Bát, Hontvm., izr.
 Horváth János, Selmechánya, r. k.

- Hozsek Vilmos, Selmecebánya, r. k.
 Hügyecz Vilmos, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Kanják János, Selmecebánya, ág. h. ev.
- 25 Karvas Győző, Hontvarsány, r. k.
 Kárpáthy Dezső, Selmecebánya, r. k.
 Kátai Andor, Selmecebánya, izr.
 Kiszely Gyula, Bát, Hontvm., ág. h. ev.
 Klein Henrik, Breznóbánya, Zólyomvm., izr.
- 30 Králik Adolf, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Lacsny Lajos, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Lassovszky János, Gyetva, Zólyomvm., r. k.
 Lux Károly, Baglyasalja, Nógrádv., ág. h. ev.
 Margóts András, Zólyom, ág. h. ev.
- 35 Matulcsik Gyula, Zólyom, r. tdm., ág. h. ev.
 Náter Flóris, Mosód, Zólyomvm., r. k.
 Niederland Vilmos, Selmecebánya, ism. ág. h. ev.
 Palovics Kálmán, Tótyelsőc, Zólyomvm. ág. h. ev.
 Pállya Lázár, Szentantal, Hontvm., ism. r. k.
- 40 Pécsi Viktor, Tokod, Esztergomvm., r. k.
 Spetykó Béla, Zólyom, ism. ág. h. ev.
 Stern Rezső, Hegybánya, Hontvm., izr.
 Strbik László Selmecebánya, r. k.
 Szentistványi Aladár, Selmecebánya, ág. h. ev.
- 45 Sztrhárszky Gyula, Tótpelsőc, Zólyomvm. ág. h. ev.
 Thuránszky Béla, Selmecebánya, r. k.
 Tihanyi Béla, Hegybánya, r. k.
 Tóth Endre, Garam-vezekény, Barsvm. r. tdm. ev. ref.
 Turman Béla, Hodrusbánya, r. k.
- 50 Urbán László, Selmecebánya r. k.
 Valkovics Béla, Selmecebánya, r. k.
 Vas Béla, Kisucaujhely, Trencsénvm., r. k.
 Vas József, Kisucaujhely, Trencsénvm., r. k.
 Weisz Arthur, Hodrusbánya, izr.
- 55 Záborszky Gyula, Horti, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.

Kimaradtak:

- Kovanda Vencel, Mizserfa, Nógrádv., r. k.
 Paczelt Gyula, Selmecebánya, r. k.

IV. osztály.

- Ágfalvi Imre, Selmechánya, r. k.
 Árkosi Ferenc, Selmechánya, ism., unit.
 Árkosi Károly, Selmechánya, ism., unit.
Bartha Zoltán, Selmechánya, ev. ref.
- 5 Bérczy Aladár, Berencsfalu, Hontvm. ág. h. ev.
 Blaskovics Géza, Selmechánya, ág. h. ev.
 Csányi Aladár, Selmechánya, r. k.
 Cservenák Károly, Szirák, Nógrádv. m., ág. h. ev.
 Drottner Arzén, Zólyom, ág. h. ev.
- 10 Faller Gusztáv, Szélakna, Hontvm., r. k.,
 Feldmann Aladár, Alsóbaka, Hontvm., izr.
 Gajdos Rezső, Felsőbaka, Hontvm. r. k.
 Gavora Lajos, Miava, Nyitrav. m., ág. h. ev.
 Geiger Lajos, Selmechánya, izr.
- 15 Gemziczky Géza, Gyón. Pestvm., ág. h. ev.
 Gólián Rezső, Zólyombrezó, ág. h. ev.
 Hlavács Sándor, Felsőozor, Trencsénvm. r. tdm. ág. h. ev.
Hlóska Samu Bakabánya, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Hrúz Sándor, Bakabánya Hontvm., ág. h. ev.
- 20 Jähn János Selmechánya, r. k.
 Keviczky Ferenc, Zólyom, ág. h. ev.
 Keviczky Gyula, Bakabánya, Hontvm. ág. h. ev.
 Keviczky István, Bát, Hontvm., ág. h. ev.
 Király Endre, Selmechánya, tdm. ág. h. ev.
- 25 Kontsek Jenő, Kelemenfalu, Turócv. m. ág. h. ev.
 Kögler Viktor, Hegybánya, Hontvm., r. k.
 Krupecz Márton, Udvarnok, Hontvm., ism. ág. h. ev.
 Mihályfi Pál, Zsarnóca, Barsvm., r. k.
 Mikljan István, Zólyom, ág. h. ev.
- 30 Moravetz János, Selmechánya, ág. h. ev.
 Nyári Gyula, Selmechánya, ág. h. ev.
 Osztroluczky Tibor, Selmechánya, tdm. ág. h. ev.
 Plachy Péter, Alsósztrégova, Nógrádv. m. r. tdm. ág. h. ev.
 Ponoczky Sándor, Tótpelsőc, Zólyomvm. ev. ref.
- 35 Priviczky Ádám, Hodrusbánya, Hontvm. ág. h. ev.
 Sável István, Steffultó, Hontvm. ág. h. ev.
 Schröder Rudolf, Poborella, Gömörvm. r. k.

- Spitzer Izidor, Béalapatak, Nyitravm. izr.
 Squór István, Nemesoroszi, Barsvm. r. k.
- 40 Szenes Károly, Szebelléb, Hontvm. r. k.
 Szécsi Ernő, Vihnye, Barsvm., r. k.
 Szelepecz Ferenc, Bisztricska, Turócv., r. k. igazgatóilag
 eltanácsolva.
- Szljuka Gyula, Selmecebánya, ism. ág. h. ev.
 Török Kálmán, Szirák, Nógrádv. ág. h. ev.
- 45 Vaczofszky Lajos, Selmecebánya, r. k.
 Vinás Flórián, Selmecebánya, ism. r. k.
 Weiner Mór, Selmecebánya, izr.
 Zsilincsan Géza, Zsarnóca, Barsvm., r. k.
 Zsilincsan Imre, Zsarnóca, Barsvm., r. k.

Magántanulók:

- Földváry Miklós**, Péteri Pestm. ág. h. ev.
 Lengyel József, Ipolyság, Hontvm., izr.

Kimaradt.

- Geiger László, Selmecebánya, izr.

V. osztály.

- Bázlik János, Bakabánya, Hontm. ág. h. ev.
 Braxatoris Elemér, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Buda Pál, Zólyom ism. r. k.
 Cselkó Gábor, Kisucaujhely, Trencsénvm., r. k.
- 5 Csjerni Lajos, Szarvasgede, Nógrádv. ág. h. ev.
 Dimák Ödön, Selmecebánya, ág. h. ev.
 Dubravszky János, Selmecebánya, r. k.
 Einzsig Dezső, Breznóbánya, Zólyomvm. izr.
 Ferjencsik Dániel, Zólyom, ág. h. ev.
- 10 Geiger Miklós Selmecebánya, izr.
 Gerő Árpád, Znióváralfa, Turócv., r. k.
 Goldfusz Mihály, Bélabánya, ág. h. ev.
 Gracza Albin, Bakabánya, Hontvm. ág. h. ev.
 Gyurcsó Gyula, Mizserfa, Nógrádv. r. k.
- 15 Halász László, Zólyom, ism. izr.
 Heininger Antal, Nagymaros, Hontvm., r. k.

- Herchl Gyula, Gáspárd, Zólyomvm., r. k.
 Herkely Imre, Selmechánya, r. k.
Hoznek János, Szentantal, Hontvm., ág. h. ev.
- 25 Hugyecz József, Selmechánya, r. k.
 Just Oszkár, Aranyosmaróth, Barsvm. r. k.
 Kapsz János, Selmechánya, r. k.
 Katona Gyula, Vámosmikola, Hontvm., r. k.
 Kögler Konstantin, Hegybánya, Hontvm., r. k. vizsgálatlan
 maradt.
- 25 **Krutkovszky Károly**, Steffultó, r. k.
 Lányi Elemér, Zalaba, Hontvm. ev. ref.
 Lugosi Béla, Selmechánya, r. k.
 Marek Károly, Zólyombrezó, r. k.
 März Miklós, Bezdán, Bács-Bodrogvm., ág. h. ev.
- 30 Meskó Lajos, Selmechánya, ág. h. ev.
 Mika Antal, Sászpelsőc, Zólyomvm. ism. ág. h. ev.
 Osztvieder Ferenc, Léva, Barsvm. ism. r. k.
 Pálka Dezső, Turócszentmárton, Turócv. ism. r. k.
 Pethő Sándor, Selmechánya, r. k.
- 35 Petrovics Gyula, Szirák, Nógrádv. ág. h. ev.
Piltz Samu, Hodrusbánya, Hontvm., r. tdm., ág. h. ev.
 Pittner László, Agárd, Nógrádv., r. tdm., ág. h. ev.
 Polónyi Béla, Selmechánya, r. k.
Rohács Alfréd, Csánk, Hontvm., r. tdm., ág. h. ev.
- 40 Ruttkay Sándor, Turócszentmárton, r. k.
 Ruzsicska József, Turócszentmárton, r. k.
 Ruzsicska Károly, Turócszentmárton, r. k.
 Schuszter János, Lypér, Zólyomvm., r. k.
 Soltész Gyula, Selmechánya, ág. h. ev.
- 45 Stern Lajos, Hegybánya, Hontvm., izr.
 Tihanyi Aurél, Hegybánya, Hontvm., r. tdm., r. k.
Vajdicska János, Bakabánya, Hontvm., r. tdm., ág. h. ev.
 Valentényi Sándor, Olaszka, Zólyomvm., r. k.
 Varga Géza, Kisölvéd, Hontvm., ev. ref.
- 50 Weisz Dániel, Hegybánya, Hontvm., izr.
 Welwárd Rezső, Selmechánya, tdm., izr.
 Zatkalik Ferenc, Bánk, Nógrádv., ág. h. ev.

Magántanulók:

Biermann Henriette, Selmechánya, izr.

Hoznek Erzsébet, Szentantal, Hontvm., ág. h. ev., vizsgálatlan maradt.

Lux Gusztáv, Baglyasalja, Nógrádv., ág. h. ev., vizsgálatlan maradt.

VI. osztály.

Ágfalvi Endre, Selmechánya, r. k.

Bartha Béla, Selmechánya, ev. ref.

Breznyik Károly, Bicske, Fehérv., tdm., ág. h. ev.

Chmelo János, Geletnek, Barsvm., r. k.

5 Erdélyszky Károly, Krajcsa, Nyitravm., r. tdm. ág. h. ev.

Gerő Gusztáv, Hegybánya, Hontvm., ág. h. ev.

Gracza Lajos, Bakabánya, Hontvm., r. tdm. ág. h. ev.

Harkó Gyula, Selmechánya, ev. ref.

Hecser István, Nagyszalatna, Zólyomvm., ág. h. ev.

10 Horváth József, Selmechánya, r. k.

Ivicsics Pál, Ó-Bars, ism., r. k.

Kmetty Béla, Nógrád, r. tdm. ág. h. ev.

Kolpaszky János, Bát, Hontvm., ág. h. ev.

Kontsek László, Markovic, Turócv. ág. h. ev.

15 Kuch Béla, Óverbász, Bács-Bvm., r. tdm. ág. h. ev.

Langos János, Zólyom, r. tdm. ág. h. ev.

Margócs György, Zólyom, ág. h. ev.

März Jakab, Bezdán, Bács-Bvm., ág. h. ev.

Nagy Miklós, Mohi, Barsvm., ev. ref.

20 Papp József, Dalmad, Hontvm., ism., ág. h. ev.

Palacsik Ferenc, Litva, Hontvm., izr.

Poszpisil Béla, Herencesfalu, Zólyomvm., r. k.

Richter György, Selmechánya, ág. h. ev.

Ringvald Albin, Korpona, Hontvm., r. tdm. izr.

25 Spitz Albert, Bélabánya, izr.

Szabó Antal, Körmend, Komáromvm., ism., ev. ref.

Szlatényi Ernő, Vácbottyán, Pestvm., ism., r. k.

Veress József, Selmechánya, r. k.

Vincze István, Fülekpüspöki, Nógrádv., r. k.

- 30 Wlcsek Gyula, Pálosnagymező, Barsvm., izr.
Zsemlye Imre, Selmecebánya, r. k. r. tdm.

Magántanulók :

- Chrenka Lajos, Tótbánhegyes, Csanádvm., ism., ág. h. ev.
Fekecs László, Nagykálna, Barsvm., ism., ev. ref., vizsgálatlan maradt.

VII. osztály.

- Bacskor Vilmos, Selmecebánya, r. k.
Balla József, Hontfüzesgyarmat, ev. ref.
Bánik Gyula, Selmecebánya, ág. h. ev.
Beödök Béla, Kismánya, Barsvm., ev. ref.
- 5 Boroska Lajos, Selmecebánya, r. k.
Cservenák Sándor, Szirák, Nógrádvm., ág. h. ev.
Czukrász Aladár, Vámosmikola, Hontvm., r. k.
Eördögh Rezső, Salgótarján, Nógrádvm., ág. h. ev.
Fábry Lajos, Csakova, Temesvm., ág. h. ev.
- 10 Ferjencsik Pál, Zólyom, ág. h. ev.
Füredy Sándor, Mezőtúr, Jász-N.-K.-Szm., ism., r. tdm. ev. ref.
Grenczer Gyula, Szilágy-Kraszna, r. k.
Hain Ferenc, Hodrusbánya, Hontvm., r. k.
Hajniczky István, Selmecebánya, r. tdm. ág. h. ev.
- 15 Hell László, Selmecebánya, izr.
Holéczy Emil, Zólyomlipcse, ág. h. ev.
Hoznek Gyula, Szentantal, Hontvm., ág. h. ev.
Keviczky Pál, Turócszentmárton, ág. h. ev.
Kindernay Tivadar, Németfalva, Zólyomvm., r. k.
- 20 Konta Dezső, Barsendréd, ev. ref.
Krausz József, Baglyasalja, Nógrádvm., ág. h. ev.
Kresméry Gyula, Zólyom, ág. h. ev.
Lábay Imre, Zsarnóca, Barsvm., r. k.
Litassy István, Selmecebánya, r. k.
- 25 Lovász József, Selmecebánya, r. k.
Mazátsch Hugó, Zólyom, ism., r. k.
Nagy Bálint, Lontó, Hontvm., ev. ref.
Palovics Gyula, Tótpelsőc, Zólyomvm., ág. h. ev.
Pető Sándor, Zalaba, Hontvm., ism. ev. ref.

- 30 Pokorny István, Selmecebánya, r. k.
 Ponoczky Kázmér, Tótpelsőc, Zólyomvm., ev. ref.
 Raphanidesz Bogyoszló, Lest, Nógrádv., ág. h. ev.
 Sauer Zoltán, Ipolyság, Hontvm., izr.
 Sándor Béla, Galgóc, Nyitravm., r. k.
- 35 Schmidtmayer Sándr, Selmecebánya, r. k.
 Starke Samu, Mosóc, Turócv., r. tdm. ág. h. ev.
 Surjánszky Ferenc, Selmecebánya, r. k.
Svehla Gyula, Ipolyrónya, Nógrádv., ág. h. ev.
 Svoboda Alajos, Selmecebánya, r. k.
- 40 Szabó Gyula, Garamkissalló, Hontvm., ev. ref.
 Szegedi Vilmos, Udvarnok, Hontvm., izr.
 Szopkó István, Besztercebánya, Zólyomvm., r. k.
 Sztvárszky Jenő, Tótpelsőc, Zólyomvm., ism., ág. h. ev.
 Thuránszky Kálmán, Selmecebánya, r. k.
- 45 Till Dénes, Selmecebánya, r. k.
 Timkó Ágoston, Szelcse, Zólyomvm., r. tdm. r. k.
 Tóth József, Garamvezekény, Barsvm., r. tdm. ev. ref.
Uhliár Samu, Zólyom, ág. h. ev.
 Vadas Rezső, Korpona, Hontvm., r. k., vizsgálatlan maradt
- 50 Vancsó Oszkár, Alsóhámor, Barsvm., r. k.
 Vudý Alfréd, Selmecebánya, r. k.
 Zsurilla Pál, Selmecebánya, r. k.

Magántanulók:

- Gólián Pál, Zólyombrezó, ág. h. ev., vizsgálatlan maradt.
 Honéczky Géza, Kokova, Gömörvm., ág. h. ev., vizsgálatlan maradt.
 Koehler Hildegárd, Galgóc, Nyitravm., r. k.

VIII. osztály.

- Árkosi Béla, Selmecebánya, unit.
 Baker Vilmos, Selmecebánya, r. k.
 Bauer Antal, Eszterháza, Sopronvm., r. tdm. r. k.
 Bocsek Nándor, Ujbánya, Barsvm., r. k.
- 5 Budóecz János, Nagyszalatna, Zólyomvm., r. f.
 Ehrenguber József, Pöstyén, Nyitravm., r. k.
 Erdős Dezső, Steffultó, Hontvm., izr.

- ✓ 1. Figula Kálmán, Selmecebánya, r. tdm. ág. h. ev.
 ✓ 1. Haan Aladár, Selmecebánya, r. k.
- ✓ 10 Hamerszky Elemér, Nógrádludány, ág. h. ev.
 ✓ Harkó Lajos, Selmecebánya, ev. ref.
 ✓ Hák József, Miava, Nyitravm., r. k.
 ✓ Hénel Jenő, Ocsova, Zólyomvm., ág. h. ev.
 ✓ Horváth Mihály, Hodrusbánya, Hontvm., r. k.
- 2 15 Kallós Gábor, Vámosmikola, Hontvm., ev. ref.
- 3 Kovács Gyula, Vadkert, Nógrádv., r. tdm. ág. h. ev.
 Kögler Árpád, Hegybánya, Hontvm., r. k.
 Kürthy Miklós, Aranyosmaróth, Barsvm., ág. h. ev.
- ✓ Langer Aladár, Ólubló, Szepesvm., r. tdm. izr.
- 20 Longauer Viktor, Stubnó, Zólyomvm., r. k.
 Mészáros Tivadar, Zólyom, r. k.
- ✓ Mihálik Károly, Budapest, r. k.
 Moha Árpád, Kisiblye, Hontvm., ism., r. k.
 Muránszky Emil, Lucató, Zólyomvm., r. tdm. ág. h. ev.
- 25 Mühlhaus Gyula, Zólyom, ág. h. ev.
 Neuspieler Sándor, Ipolyság, Hontvm. izr.
 Ondrejkovics Titusz, Selmecebánya, r. k.
 Paulinyi Miklós, Hajnik, Zólyomvm. ág. h. ev.
 Peterecz József, Garamrét, Barsvm., r. k. vizsgálatlan maradt.
- 30 Révai Ferenc, Hegybánya, Hontvm., r. k.
- 6 Riedl Gyula, Selmecebánya, r. tdm. r. k.
 Smeringa Géza, Pöstyén, Nyitravm. r. k.
- 7 Steiner Aladár, Selmecebánya, izr.
 Stollmann Kornél, Béd, Hontvm., ág. h. ev.
- 8 35 Svírbély Lajos, Pusztaszántó, Nógrádv. ism. r. k.
 Török Zoltán, Szirák, Nógrádv., ism. r. k.
 Varga László, Besztercebánya, Zólyomvm., r. tdm. ág. h. ev.
 Vas Elek, Jászberény, Jász-N.-K.-Sz.-vm., r. k.
Vinasch Gyula, Selmecebánya, r. tdm. r. k.
- 9 40 Vudý Oszkár, Selmecebánya, r. k.
 Zachar József, Dalna, Barsvm., r. k.
 Zatkalik Károly, Bánk, Nógrádv. ág. h. ev.
 Zselezsnyák Leó, Kriványgyetva, Zólyomvm. rk.

Magántanulók:

Körös László, Selmecebánya, r. k.

Pollacsik Teréz, Bacúr, Zólyomvm., ism. izr.

Kimaradtak:

Brozsek Pál, Selmecbánya, r. k.

Fekete Lajos, Selmecbánya, önk. ism. unit.

Fischer Henrik, Selmecbánya, önk. ism. izr.

Kapsz Dezső, Selmecbánya, r. k.

✓ Székely Ferenc, Selmecbánya, önk. ism. r. k.

2. Statisztikai táblázatok.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
Felvételt az egész év folyamán nyilvános és magántanuló	58	41	57	52	55	33	50	401
Vizsgálatot tett nyilvános és magántanuló	50	41	54	50	52	32	44	375
» összes magántanuló	—	1	—	2	1	1	2	8
» » leány-magántanuló.	—	—	—	—	1	—	1	3

Adatok a 375 vizsgálatot tett nyilvános és magántanulóról:

O s z t á l y	Ismétlő	Görögpollo	Vallásuk							Nyelv-ismeretük		A szülők vagy gyámok polgári állása															
			Ag. h. ev.	Ev. ref.	Unitárius	Róm. kath.	Gör. kath.	Izraelita	Magyar	Német	Tót	Egyéb	Csakis magyarul beszél	Magyarul beszél	Nagy-birtokos	Kisbirtokos	Alkalmazott östermei	Kisiparos	Alkalmazott iparos	Nagy-kereskedő	Kis-kereskedő	Allami, hatóságilag	Magán s társulati tisztviselő	Ertelemiségi (orvos, ügyvéd, lelkész, tanár, stb.)	Munkás, napszáms	Magánzó, nyugdíjas	
I.	7	—	19	6	—	21	—	4	25	2	22	1	8	—	1	—	14	2	2	—	—	3	12	6	8	4	—
II.	1	—	17	3	1	11	—	9	28	2	10	1	9	—	2	—	8	1	1	—	—	5	9	2	7	6	1
III.	3	—	19	1	—	26	1	7	32	6	16	—	7	—	3	—	10	—	—	—	—	3	12	5	7	9	9
IV.	6	—	26	2	2	15	—	5	29	5	16	—	8	—	—	—	7	—	—	—	—	7	8	—	17	1	6
V.	5	—	31	19	2	24	—	7	35	6	11	—	11	—	—	—	11	2	—	—	—	2	8	4	9	1	10
VI.	6	—	15	4	—	9	—	4	19	4	8	1	7	—	—	—	16	—	—	—	—	2	7	1	10	1	1
VII.	4	—	28	17	9	23	—	3	36	1	15	—	11	—	—	—	13	—	—	—	1	12	5	5	1	—	4
VIII.	3	—	17	12	2	24	—	5	30	4	10	—	8	—	—	—	3	—	—	—	—	7	7	—	8	—	—
Összesen	35	91	144	29	4	153	1	44	234	30	108	3	69	—	—	—	72	5	1	—	—	23	75	23	78	19	31
Százalékokban	9	50	37	8	1	41	1	12	62	8	29	1	18	—	—	—	19	1	—	—	—	20	8	20	21	5	9

Osztály	Koruk június 30-ig számítva												A szülők vagy gyámok lakóhelye van				Tanulások eredménye							
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	helyben		Hont- vármegyében	az ország más vármegyében	egyébütt	a dunáninneni ág. hitv. ev. egy- ház. területen	minden tantárgyból			elégtelen		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	több	több	jeles	legább jó	legább elé- sleges	egy tan- tárgyból	két tan- tárgyból	több tan- tárgyból	egy tan- tárgyból	két tan- tárgyból	több tan- tárgyból	
I.	13	14	14	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	18	11	21	—	41	—	6	21	10	5	8
II.	—	6	16	11	4	3	—	1	—	—	—	—	—	21	10	9	1	34	—	5	26	5	2	1
III.	—	—	—	6	21	21	6	—	—	—	—	—	—	23	8	23	—	43	—	5	28	13	2	5
IV.	—	—	—	16	13	14	6	—	—	1	—	—	—	18	14	18	—	41	—	5	27	6	4	5
V.	—	—	—	—	10	22	13	4	3	—	—	—	—	14	15	23	—	37	—	3	26	11	5	2
VI.	—	—	—	—	—	8	8	9	5	2	—	—	—	7	6	19	—	22	—	5	17	4	1	—
VII.	—	—	—	—	—	—	9	15	14	6	5	1	2	15	9	28	—	36	—	3	26	13	5	3
VIII.	—	—	—	—	—	—	—	9	17	9	6	1	3	13	6	25	—	30	—	3	28	1	2	2
összesen	13	20	30	39	51	68	42	38	39	17	11	2	5	129	79	166	1	284	22	39	199	63	26	26
Százaléktan	3	5	8	10	14	18	11	10	10	5	3	—	1	35	21	44	—	76	6	10	53	17	7	7

3. Tandij- és élelmezői díjelengedések, ösztöndíjak, segélyek. (Összeg: 6213 K 60 f).

Tandíjelengedésben részesült 52 főgimnáziumi és 3 tanítóképzői növendék; az elengedett összeg 924 K.

Az élelmezői díjból 49 tanulónak összesen 2260 K engedtetett el. A supplicatióból begyűlt 2383 K 85 f, az elengedésben tehát nem léptük túl a határt.

Ösztöndíjakat kaptak 36-an, 1784 K 80 f-t, és pedig:

1. *Teleky-Róth Johanna grófné*-félét (70—70 K) Kovács Gyula VIII., Muránszky Emil VIII., Svehla Gyula VII. o. t.

2. *Németh István*-félét (84 K) Paulinyi Miklós VIII. o. t.

3. *Szeberényi-Ivánka*-félét (50—50 K) Török Zoltán és Varga László VIII. o. t.

4. *Bánóczy Sámuel*-félét (40—40 K) Gröner Aladár II., Eördögh Lajos III., Hlóska Samu IV., Richter György VI. o. t.

5. *Ollik Pál*-félét (120—120 K) Gracza Lajos VI., Schultz János II. o. t.

6. *Jánoshegyi Wankovits Lajos*-félét (16 K) Szilvás András II. o. t.

7. *Eiben József*-félét (40—40 K) Vinásch Gyula VIII., Gúman István III. o. t.

8. *Breznyik János*-félét (40—40 K) Breznyik Károly VI., Nagy Jenő II. o. t.

9. *Csik-Olajos Terézia*-félét (40 K) Nagy Miklós VI. o. t.

10. *Zsigmondy Vilmos*-félét (24 K) Záborszky Gyula III. o. t.

11. *Nagylaki egyház*-félét (16·80 K) Kadanez Pál IV. éves tanítóképzős.

12. *Leidenfrost-Kostenszky*-félét (12 K) Liptay Béla I. o. t.

13. *Dr. Luther Márton jubileum*-félét (10 K) Melich András III. éves tanítóképzős.

14. *Bíró Radvánszky János*—báró *Nyáry Antal*-félét (16 K) Hruz Sándor IV. o. t.

15. *Csemez Miklós*—*dr. Székács József*-félét (16 K) Pittner László V. o. t.

16. *Gróf Stainlein Ottó*-félét (420 K) Hamerszky Elemér VIII., Hoznek Gyula, Svehla Gyula, Uhliar Samu VII., Breznyik Károly, Kmetty Béla VI. o. t. 40—40 K; Hoznek János, Piltz

Samu, Rohács Alfréd, Vajdicska János V., Hlóska Samu IV., Schultz János II. o. t. 30—30 K.

17. *Selmecebánya város-félét* (20 K-ás arany) Fénykövi József III. o. t.

18. *Sulcz Endre-félét* (20 K) Osztroluczky Tibor IV. o. t.

19. *Csemez Miklós-félét* (100—100 K) Kmetty Béla VI., Rohács Alfréd V. o. t.

20. *Farbaky István jutalomdíját* (10 K arany) Niederland Gyula I. o. t.

21. *Guttmann Samu jutalomdíját* (10 K arany) Langer Aladár VIII. o. t.

A *Breznyik birtokalapból* először is a Teleky-Róth Johanna grófné-féle három 70—70 koronás ösztöndíj 30—30 koronával kikerekítettett 100—100 koronára; továbbá ugyanezen alap jövedelméből boldogult nagy vezérünk kifejezett óhajának megfelelően segélyeztünk szegény tanulókat azzal, hogy 6480 K értékben vettünk nekik tornaruhát; végül pénzsegélyben részesítettünk szegény, jó erkölcsű és iparkodó protestáns tanulókat. A segélyezettek a következők:

Breznyik Károly VI. o. t. 100 K; Kovács Gyula, Muránszky Emil VIII., Tóth József VII. o. t. 80—80 K; Krcsméry Gyula VII., Langos János VI., Piltz Samu, Pittner László, Vajdicska János V., Hlavács Sándor IV. o. t. 60—60 K; Figula Kálmán, Zatkalik Károly VIII., Záborszky Gyula III. o. t., Kadanez Pál IV. é. tk. 40—40 K; Hajniczky István VII., Meskó Lajos V., Eördögh Lajos, Matulesik Gyula III., Adamovics Sándor, Hősz András, Hrncsjar Sándor, Szilvás András II., Lenés Péter, Pivarcsek Lajos I. o. t. 20—20 K, összesen 1214 K 80 f.

A testedzés serkentésére az iskola 30 koronával járult a versenydíjakhoz.

4. Évzáró vizsgálatok.

A VIII. osztály osztályvizsgálatait május 10-én kezdtük a vallástannal. Minthogy az ág. h. ev. egyházegyetem a VIII. osztálynak vallástani vizsgálatát érettségi vizsgálatnak jelentette ki, ezen az érettségi vizsgálati új utasítás 24. §-a szellemében részt vettek az érettségi vizsgáló-bizottság összes tanárai. A VIII. osztály többi osztályvizsgálatai május 19-éig bezárólag tartattak meg.

Az érettségi írásbeliek idején a délelőttökön az iskola az I—VII. osztály tanulói számára zárva volt; ők ezen idő alatt felváltva a tornaterre jártak, délutánonként pedig 2 óra elméleti oktatásban részesültek.

Az I—VII. osztályoknak osztályvizsgálatait a gimnáziumi rendtartás szerint cenzurák alakjában június 7-től június 18-ig tartottuk meg.

A *tornavizsgát* június 9-én tartottuk meg a következő programmal:

1. Levonulás kettősrend oszlopban a Majorba.
2. Felállás 8 oszlopba szabadgyakorlatokhoz.
3. Szabadgyakorlatok.
4. Versenyfutás.
5. Buzogánygyakorlatok.
6. Súlydobás.
7. Magasugrás.
8. Versenytorházás a korláton.
9. Füleslabdaverseny (VI—VII. oszt. közt).

Az egyes versenyekben a következők kerültek ki mint győztesek:

A futásban az I. oszt.-ban: *Dukon Béla* (bronc érem), a II. oszt.-ban: *Teszák Béla* (bronc érem), a III. oszt.-ban: *Pállya Lázár* (bronc érem), a IV. oszt.-ban: *Schréder Rezső* (bronc érem), az V., VI., VII. és VIII. oszt.-ban: első *Czukrász Aladár* (ezüst érem), második *Timkó Ágoston* (bronc érem).

A súlydobásban elsők: *Ivicsics Pál* VI. o. t. és *Foszipisil Béla* VI. o. t. (10:40 m) ezüst érem.

A magasugrásban elsők: *Ivicsics Pál* VI. o. t. (175 cm) és *Vaczofszy Lajos* IV. o. t. (175 cm) ezüst érem.

A versenytornázásban: I. *Steiner Aladár* VIII. o. t. (ezüst érem), II. *Tóth József* VII. o. t. (bronc érem).

A füleslabdaversenyt a VII. osztály nyerte meg. (Jutalom: egy új füleslabda).

A liceummal kapcsolatos zeneintézetben a vizsgálat június 2-án volt.

Június 21-én fejeztük be a tanévet a nyilvános tanulókkal, kiknek ekkor adtuk ki a bizonyítványokat és az ösztöndíjakat.

Június 22—23-án folytak le a magántanulók vizsgálatai.

d) A könyvtárak és a szertárak állapota és gyarapodása.

1. Liceumi könyvtár.

Öre: *Dr. Vitális István.*

I. Önálló művek:

1. *Achille Loria.* A szociologia feladata és iskolái. Bpest. 1904. 1. k.
2. *Acsády Ignác.* A magyar adózás története 1598—1604-ben. Bpest. 1906. 1. k.
3. *Acsay Antal, Dr.* A renaissance Italiában. Budapest. 1905. 1. k.
4. *Adalékok* Zemplén vm. történetéhez. Sátoraljaújhely. 1896—99. 4. k. *Fénykövi Jakab* úr ajándéka.
5. *Állatvilága.* A Magyar Birodalom —. III-ik k. Bpest. 1900. 1. k.
6. *Almanach.* Magy. tud. akad. — polg. és csill. naptárral 1906-ra. Bpest. 1906. 1. k.
7. *Almanachja.* A budapesti Ujságírók egyesülete. Bpest. 1906. 1. k.
- Almásy János.* Magyar nyelvgyakorlatok példatára. — Elemi népisk. II. o. sz. Bpest. 1906. 1. k. *Lampel* ajánd.
9. U. az. a III. o. sz.
10. U. az. a IV. o. sz.
11. *Arany László.* Összes művei. Bpest. 1900—01. 5. k.
12. *Asztalos Gyula.* Földrajz. Elemi népiskola. IV. o. sz. Bpest. 1906. 1. k. *Lampel* ajándéka.
13. *Balogh Benedek.* Dai Nippon. Bpest. 1906. 1. k.
14. *Balogh Bertalan.* Magyar nemzeti közművelődés. — Bpest. 1905. 1. k.
15. *Bäumler J. A.* Fungi Schemnitziensis. I., II., III. Wien. 1888—91. 3 f.

16. *Beke Ödön*. A vogul határozók. Bpest. 1905. 1 k.
17. *Békefi Remig*, dr. A népoktatás története Magyarországon. 1540-ig. Bpest. 1906. 1 k.
18. *Békefi Remig*. Emlékbeszéd Mátyás Flórián felett. Bpest. 1906. I. f.
19. *Beksics Gusztáv*. Mátyás király birodalma és Magyarország jövője. Bpest. 1905. 1 k.
20. *Benedek Elek*. ABC és olvasókönyv. Bpest. 1906. 1 k. A kiadó ajándéka.
21. *Benedek Elek*. Elemi iskolások olvasókönyve a II. o. sz. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel* ajándéka.
22. *Benedek Elek*. Elemi iskolások olvasókönyve a III. o. sz. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel* ajándéka.
23. *Beöthy Ákos*. A magyar államiság fejlődése, küzdelmei. Harmadik rész. Bpest. 1906. 1 k.
24. *Beöthy Zsolt*. A magyar irodalom kis-tükre. Második kiadás. Bpest. 1900. 1 k.
25. *Beöthy Zsolt*. A művészetek története. Bpest. 1906. 1 k.
26. *Berczik Árpád*. Szigeti József emlékezete (1822—1902.) Bpest. 1905. I. f.
27. *Berzeviczy Albert*. Italia. Uti rajzok és tanulmányok. Második kiadás. Bpest. 1905. 1. k.
28. *Bibo-Bige György*. Praehistoria. Szabadka. 1901. 1 k.
29. *Bleyer Jakab*. A magyar hún-monda germán elemei. Bpest. 1906. I. k.
30. *Borbély István*. A magyar nemzeti irodalom tört. ismertetése. I. Régi magyar irod. Kolozsvár. 1906. 1 k.
31. *Böckh Hugo*, dr. A Gömörmegyei Vashegy és a Hradek környékének geológiai viszonyai. Bpest. 1905. I. k.
32. *Börnstein R.*, dr. Leitfaden der Wetterkunde. Zweite Aufl. Braunschweig. 1906. 1 k.
33. *Böszörményi Géza*. A jánosfalvi nyelvjárás. Budapest. 1906. 1 k.
34. *Böttcher Carl*. Kritische Untersuchungen über die Quellen des Livius im XXI. u. XXII. Buch. Leipzig. 1869. I. k.
35. *Brambach W.* Hülfsbüchlein der lateinischen Rechtschreibung. Dritte Aufl. Leipzig. 1884. 1 k.
36. *Brehm Alfréd*. Az állatok világa. IX. és X. k. Bpest. 1906. 2 k.

37. *Chinorányi Ede*. Természetrájk a középisk. I. o. sz. Bpest. 1905. 1 k.
38. *Cholnoky Jenő*. A világegyetem. Bpest. 1906. 1 k.
39. *Cicero's Rede für T. Annius Milo*. Erklärt von Fr. Richter. Leipzig. 1892. 1. k.
40. *Cicero's Rede für Annius Milo, für Q. Ligarius u. f. den König Deiotarius*. Erkl. v. K. Halm. Berlin. 1 k.
41. *Cicero*. Präparation zu —s Rede für Milo von Max Kley. Leipzig. 1902. 1 k.
42. *Cicero's Rede für T. Annius Milo*. Kommentar bearb. v. Dr. K. Rossberg. Münster i. W. 1899. 1. k.
43. *Cicero*. Präparation zu —s Rede f. T. Annius Milo von Dr. A. Krause, Hannover. 1900. 1 k.
44. *Cicero*. Zwölf Reden —s disponiert v. Dr. E. Ziegeler. Zweite Aufl. Bremen. 1904. 1. k.
45. *Cím- és névtára*. Magyarország tisztí — XXV. évfolyam. Bpest. 1906. 1 k.
46. *Címtára*. A dunáninnení ág. h. ev. egyházkerület — 1905. évre. Balassagyarmat. 1905. 1 k.
47. *Concha Győző*. Pulszky Ágost I. t. emlékezete. Bpest. 1906. I. f.
48. *Csiki Ernő*. Magyarország bogárfaunája. Budapest. 1905. 1 f.
49. *Czuczor Gergely*. Összes költői művei. Bpest. 1899. 3 k.
50. *Daday Jenő*. A magyarországi nyriopodák magánrajza. Bpest. 1889. 1. k.
51. *Daday Jenő*. A magyarországi tavak halainak természetes tápláléka. Bpst, 1887. 1. k.
52. *Daday Jenő*. A magyar állattani irodalom ismertetése 1881-től 1890-ig. Bpest. 1 k.
53. *Daday Jenő*. Rovartani műszótár. Bpest. 1894. 1 k.
54. *Dalitzsch, Dr.* Pflanzenbuch. Vierte Aufl. Esslingen. 1905. 1 k.
55. *Deák Ferenc*. Emlékezete. Gondolatok. Levelek. Budapest. 1889—90. 2 k.
56. *Decoppet Ágoston*. Ifjak kalauza. Átdolgozta Adorján Ferenc. Bpest. 1905. 1 k.
57. *Demeter István*. A Marconi-féle telegrafálás. Hódmezővásárhely. 1906. 1 k.

58. *Descartes*. I. Értekezés. II. Elmélkedések. III. A filozófiai elvei. Ford. Alexander B. 2-ik kiad. Bpest. 1905. 1 k.
59. *Detto V. A.* Horatius és kora. Ford. dr. Horváth B. Bpest. 1892. 1 k. *Singer és Wolfner* ajánd.
60. *Dickens*. A Pickwick-club. Ford. Hevesi Sándor. Budapest. 1906. 1 k.
61. *Dóczi Lajos*. Carmela. Bpest. 1906. 1 k.
62. *Dóczi Lajos*. Munkái. Bpest. 1906. 10 k.
63. *Dodel Arnold, Dr.* Mózes-e vagy Darwin. Ford. Tarczai Lajos. Bpest. 1905. 1 k.
64. *Dőri Zsigmond*. Kísérleti pedagógia és didaktika. Tanulmány. Bpest: 1905. 1 k.
65. *Drude O.* Handbuch der Pflanzengeographie. Stuttgart. 1890. 1 k.
66. *Éber Ernő*. Fajok harca Bpest. 1905. 1 k.
67. *Emlékkönyv* a kolozsvári m. kir. Ferenc József tud. egyetem intézeteiről. Bpest. 1903. *Az orvosi kar* ajánd.
68. *Endrei Zalán*. Tulipánkert. 48 nemzeti dal és magyar gondolat. Bpest. 1906. 1 k.
69. *Eötvös Károly*. Munkái XVI—XX. k. Bpest. 1906. 5 k.
70. *Escott T. H. S.* A mai Anglia. Ford. György Endre Bpest. 1905. 1 k.
71. *Évkönyve*. Az eperjesi Széchenyi-kör. 1905. Eperjes. 1906. 1 k. *Dr. Wallentinyi S.* ajánd.
72. *Fechner G. Th.* Elemente der Psychophysik. Zweite Aufl. Leipzig. 1889. 2 k.
73. *Festschrift* zum siebenzigsten Geburtstage Carl Albrichs. Nagyszében. 1906. 1 k.
74. *Földes Béla*. Statisztikai vizsgálódások a XIX. század gabonárainak alakulásáról. Bpest. 1905. 1 f.
75. *Françe Anatole*. Lúdláb királyné. Bpest. 1906. 1. k.
76. *Gaál József*. Szirmay Ilona. Bpest. 1906. 1 k.
77. *Gáspár Ferenc*. A föld körül. Bpest. 1906. I. és II. k.
78. *Gerstenberg Carl, Dr.* Über die Reden bei Sallust. Berlin. 1892. 1 f.
79. *Gombócz Endre*. Sopronvármegye növényföldrajza és flórája. Bpest. 1906. 1 k.
80. *Goncsárov*. Oblomov. Fordította Szabó Endre. Bpest. 1906. 1 k.

81. *Güll Vilmos*. Az ecsedi láp agrogeologiai viszonyai. Bpest. 1906. 1 k.
82. *Gyulai Farkas*. Legkedvesebb könyveim. Bpest. 1 k. Singer és Wolfner ajándéka.
83. *Gyulai Pál* összes munkái. Hatodik kiadás. Bpest. 1904. 5 k.
84. *Halmágyi István* naplói 1752—53., 1762—69. és iratai 1669—1785. Közli Dr. Szádeczky Lajos. Bpest. 1906. 1 k.
85. *Hentaller Lajos*. Sérelmeink a Habsburgok alatt. Bpest, 1906. 1 f.
86. *Herman Ottó*. Petényi I. S. a magyar tudományos madártan megalapítója. Bpest. 1891. 1 k.
87. *Hörk József*. Der treue Pastor. Bpest. 1905. 1 k.
88. *Hume*. Vizsgálódás az emberi értelemről. Fordította Alexander B. Második kiadás. Bpest. 1906. 1 k.
89. *Ilosvay Lajos dr.* Bevezetés a szerves chémiába. I. Szénhidrogének. Bpest. 1005. 1 k.
90. *Iparosok* Olvasótára. III—XI. évf. Bpest. 9. k.
91. *Iványi Ödön*. A püspök atyafisága. Bpest. 1905. 1 k.
92. *Jászi Oszkár*. Művészet és erkölcs. Bpest. 1904. 1 k.
93. *Jászi Oszkár*. A történelmi materialismus állam-bölcselete. Bpest. 1905. 1 k.
94. *Jegyzőkönyve*. A bácsi ág. h. ev. egyházmegye közgyűlésének —. Ujverbász. 1905. 1 f.
95. *Jegyzőkönyve*. A bányai ág. h. ev. egyházkerület 1905. évi közgyűlésének —. Bpest. 1905. 1 k.
96. *Jegyzőkönyve*. A dunáninni ág. h. ev. egyházkerület 1905. évi közgyűlésének —. Selmechánya. 1905. 1 k.
97. *Jegyzőkönyve*. A dunántúli ág. h. ev. egyházkerület 1905. évi közgyűlésének —. Pápa. 1905. 1 k.
98. *Jegyzőkönyve*. A dunántúli ev. ref. egyházkerület 1905. évi rendes közgyűlésének —. Pápa. 1905. 1 k.
99. *Jegyzőkönyve*. Az egységes jogosítású középiskolákról folytatott szakértekezlet —. Bpest. 1906. 1 k. A kultuszminisztérium ajándéka.
100. *Jegyzőkönyve*. A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventje Bpesten tartott ülésének —. Debrecen. 1905. 1 k.
101. *Jegyzőkönyve*. A magyarországi ev. ref. egyház

egyetemes konventje 1905. december 7—9. tartott közgyűlésének —. Debrecen. 1905. 1 k.

102. *Jegyzőkönyve*. A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventje 1905. évi ülésének —. Debrecen. 1905. 1 k.

103. *Jegyzőkönyve*. A tiszai ág. h. ev. egyházkerület Miskolcon 1905. évi július 18—21. napjain megtartott közgyűlésének —. Miskolc. 1905. 1 k.

104. *Jegyzőkönyve*. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1905. május 24—26. napjain tartott közgyűlésének —. Debrecen. 1905. 1 k.

105. *Jegyzőkönyve*. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1905. évi közgyűlésének —. Kiadta Dicsőfi József. Debrecen. 1905. 1 k.

106. *Jegyzőkönyve*. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlésének —. Debrecen. 1905. 1 k.

107. *Jelentés* a Luther-Társaság működéséről az 1904. évben. XIX. kötet. Bpest. 1905. 1 k.

108. *Jelentése*. A protestáns orsz. árvaegylet választmányának 46-ik évi — az 1904. évi működéséről. Bpest. 1905. 1 k.

109. *Jókai Mór*. Az új földesúr. Regény. (Magyar Regényírók képes kiadása 21. k.) Bpest. 1905. 1 k.

110. *Juslh Zsigmond*. Fimus. Regény. Bpest. 1906. 1 k.

111. *Katona István, Geleji*. Magyar Grammatikatska. Ujra kiadta: Simonyi Zs. (Nyelvészeti Füzetek 30.) Budapest. 1906. 1 k.

112. *Kertész Manó*. Analógia a mondatszerkesztésben. (Nyelvészeti Füzetek 21.) Bpest. 1905. 1 k.

113. *Kidd Benjámín*. Társadalmi evolúció. Fordította Geöcze Sarolta. (A Magyar Tud. Akad. könyvk. v. LXIV. k.) Bpest. 1905. 1 k.

114. *Kiss István R.* Adalékok a Rákóczi kor irodalomtörténetéhez. (Magy. Irodalomtört. Érték. 5.) Bpest. 1905. 1 k.

115. *Kiss E. János*. Emlékkönyv a Budapest székesfővárosi IV. ker. főreáliskola félszázados főnállásának évfordulójára. Bpest. 1905. 1 k. Székesfőváros ajándéka.

116. *Kohaut Rezső*. A magyarországi szitakötőfélék természetrajza. Bpest. 1906. 1 k.

117. *Kossuth Lajos* beszédei. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc. Bpest. 1905. 1 k.

118. *Kovácsi Gyula*. Comte, a pozitivizmus és az evolúció. Második kiadás. Nagyvárad. 1905. I. II. k.
119. *Kozma László*. Somogyi Béla, Szöllősi Jenő, Ember János: Magyar nyelvkönyv. Nyelvtani példatár. Elemi iskolák II. o. sz. Bpest. 1 k. Lampel, tiszteletp.
120. *Kozma László*. Somogyi Béla, Szöllősi Jenő, Ember János: Magyar nyelvkönyv. Nyelvtani példatár. Elemi iskolák III. o. sz. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel* ajánd.
121. *Kozma László*. Somogyi Béla, Szöllősi Jenő, Ember János: Magyar nyelvkönyv. Nyelvtani példatár. Elemi iskolák IV. o. sz. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel* ajánd.
122. *Krammer József*. A leketanulás és a szorgalom. Bpest. 1906. 1 k.
123. *Kúnos Ignác*. Ada-kálei török népdalok. Bpest. 1906. 1 k.
124. *Kuthy Lajos*. Hazai rejtelmek. Regény. (Magyar Regényírók képes kiadása 8. 9.) Bpest. 1906. I. II. k.
125. *Livius, Titus*. Des — Römische Geschichte von Prof. Dr. Franz Fügner. Auswahl aus der ersten u. dritten Dekade. Text. Leipzig u. Berlin. 1902. I. k.
126. *Livius, Titus*. Des — Römische Geschichte von Prof. Dr. Franz Fügner. Auswahl aus der ersten u. dritten Dekade. Kommentar I. II. Leipzig u. Berlin. 1903. I. II. k.
127. *Livius*. Kommentar für den Schulgebrauch von Carl Haupt. 1—10. 21. 22. Heft. Leipzig. 1891—95. 9 k.
128. *Livius*. Titi Livii ab urbe condita libri. Eine Auswahl des hist. Bedeut. von Dr. Alfons Egen. I. II. IV-te Aufl. III-te Aufl. Münster i. W. 1904—05.
129. *Livius*. Titi Livii ab urbe condita libri. Eine Auswahl der hist. Bedeuts. Kommentar von Dr. H. Wiedel. Zweite Aufl. Münster i. W. 1902. I. és II. k.
130. *Livius*. Präparation in W. Jordans Ausgewählten Stücken aus der dritten Dekade des — von H. Süsskind. I. Hälfte. Stuttgart. 1 k.
131. *Lovik Károly*. A leányvári boszorkány. Budapest. 1904. 1 k.
132. *Mailand Oszkár*. Székelyföldi gyűjtés. (Magyar népköltési gyűjtemény. Új folyam VII. k.) Bpest. 1905. 1 k.

133. *Marx* és Engels válogatott művei. Ford. Bresztövszky Ernő. Bpest. 1905. 1 k.

134. *Méhely Lajos*. Magyarország denevéreinek monographiája. Bpest. 1900. 1 k.

135. *Mészöly Gedeon*. Tinódi Sebestyén. Nagykőrös. 1906. 1 k.

136. *Nagy Ferenc*. A szövetkezetek alapelve. Budapest. 1906. 1 f.

137. *Némethy Géza*. A római elégia. (A M. Tud. Akad. könyvk. váll. Új folyam. LXI. k.) Bpest. 1905. (1905. évi illetmény I-ső kötet.) 1 k.

138. *Némethy Károly dr.* Földrajz az osztott elemi népiskolák használatára. Az V. és VI. osztály tananyaga. Bpest. 1906. 1 k. Lampel, tiszteletp.

139. *Neumayr M. dr.* und C. M. Paul. Die Congerien und Paludinenschichten Slavoniens und deren Faunen. Wien. 1875. 1 k.

140. *Névjegyzék* és tárgymutató a K. Magyar Természet-tudományi Társulat folyóiratához. 1841—1904. k. Anderkó K. Budapest. 1905. 1 k.

141. *Névtára*. A dunamelléki ev. ref. egyházkerület — az 1905. évre. Bpest. 1905. 1 k.

142. *Névtára*. A dunántúli ev. ref. egyházkerület — az 1905. évre. Pápa. 1905. 1 k.

143. *Névtára*. A dunántúli ev. ref. egyházkerület — az 1906. évre. Pápa. 1906. 1 k.

144. *Névtára*. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1905. évi —. Kiadta Dicsőfi József. Debrecen. 1905. 1 k.

145. *Niebelung ének*. A —. Fordította Szász Károly. A Frithiof monda. Fordította Győry Vilmos. Bpest. 1906. 1 k.

146. *Nopcsa Ferenc báró*. Gyulafehérvár, Déva, Ruzska-bánya és a romániai határt képező vidék geológiája. Bpest. 1905. 1 k.

147. *Pál Ernő*. A magyar helyesírás szabályai gyakorlatokkal és példákkal. Orosháza. 1906. 1 f. Tanári tiszteletp.

148. *Palágyi Lajos* költeményei. Új sorozat. Budapest. 1906. 1 k.

149. *Paulik János*. Karácsonyi beszéd. Bpest. 1905. I. f.

150. *Paulik János*. Vallásos nevelés a családban. (Luther-Társaság LIII. kiadv.) Bpest. 1905. 1 k.
151. *Payot Gyula*. Az akarat nevelése. Ford. Weszely Ödön. (A M. Tud. Akad. könyvk. váll. LXIII. k.) Bpest. 1905. 1 k.
152. *Payr Sándor*. Erdősi Sylvester János sárvári tanító és magyar bibliafordító. (Egyházunk nagyjai I.) Bpest. 1905. 1 k.
153. *Payr Sándor*. Mária Dorottya, József főherceg édes anyja. (Egyházunk nagyjai III.) Bpest. 1906. 1 f.
154. *Payr Sándor*. A Perlakyak négyszázados ároni háza. (A Luther-Társaság LII. kiadv.) Bpest. 1905. 1 k.
155. *Pekár Károly*. A könyvről. Bpest. 1905. 1 f.
156. *Pekár Károly dr.* A nürnbergi iskola egészségügyi kongresszusa. Bpest. 1906. 1 k.
157. *Petrik Géza*. Magyarország bibliographiája. 1712—1860. Bpest. 1888—1892. I—IV. k.
158. *Platen M.* Az új gyógy mód. Harmadik kiadás. Budapest. I. II. k.
159. *Prónay Dezső báró*. Magyar ev. egyháztört. emlékek a tótrprónai és blatnicai Prónay-nemzetség acai levéltárából és könyvtárából. Sajtó alá rendezte Stromp L. Bpest. 1905. 1 k.
160. *Pungur Gyula*. A magyarországi tücsökfélék természetrajza. Bpest. 1891. 1 k.
161. *Radvánszky János* versei (1666—1738.) Kiadja B. Radvánszky Béla. Bpest. 1905. 1 k.
162. *Raffay Sándor*. Új-szövetségi apokriphusok. Ford. —. Pozsony. 1905. 1 k.
163. *Rákóczi Ferenc II.* fejedelem önéletrajza. Fordította Domján Elek. Miskolc. 1903. 1 k.
164. *Rákosi Viktor*. Elnémult harangok. (Magyar regényírók képes kiadása 58. k.) Bpest. 1905. 1 k.
165. *Reckzey Alex dr.* Über grammatische u. rhetorische Stellung des Adjektivums bei den Annalisten Cato und Sallust. Berlin. 1888. 1 f.
166. *Réger Béla*. A határozott névmutató. (Nyelvészeti Füzetek 24.) Bpest. 1905. 1 k.
167. *Reinach Salamon*. A művészet kis tükre. Fordította Lázár Béla. Bpest. 1906. 1 k.
168. *Reinisch Reinhold, dr.* Petrographisches Praktikum. Berlin. 1901—1904. I. II. k.

169. *Révész János*. Ami osztályrészünk. A nagybányai ág. h. ev. egyház története. Nagybánya. 1905. 1 k.

170. *Rey, Eugene, dr.* Die Eier der Vögel Mitteleuropas. Gera-Untermhaus. 1905. I. II. k.

171. *Rohonczy Gedeon* nyílt levele gróf Andrassy Gyulához s a válasz. Bpest. 1905. 1 f. A szerző ajándéka.

172. *Rosenbusch H.* Elemente der Gesteinslehre. Stuttgart. 1898. 1 k.

173. *Saccardo Domenico*. Contributo alla flora micologica di Schemnitz. Padova. 1896. 1 f.

174. *Sallustius Crispus C.* Für den Schulgebrauch bearbeitet u. erläutert v. Dr. Fr. Schlee. Kommentar. Bielefeld u. Leipzig. 1 k.

175. *Sallustius Crispus C.* Catalina und Auswahl aus Jugurtha. Herausg. v. Dr. P. Klinek. Münster i. W. 1897. 1. k.

176. *Sallustius Crispus C.* De coniuratione Catilinae et de bello Jugurthina libri. Erklärt v. R. Jacobs X. Aufl. v. H. Wirz. Berlin. 1894. 1 k.

177. *Sallustius Crispus C.* Catilina und Auswahl aus dem Jugurtha. Herausg. v. Dr. Klimek. Kommentar. Münster i. W. 1899. 1 k.

178. *Sallustius Crispus C.* Catilina, Jugurtha ex historiis, orationes et epistolae. In usum schl. ed. Adam Eussner. Lipsiae 1904. 1 k.

179. *Sallustius Crispus C.* Catilina et Jugurtha. Für den Schulgebrauch bearbeitet und erklärt von Dr. Ferd. Hoffmann. Anmerkungen. Berlin. 1899. 1 k.

180. *Schenk Rudolf, Dr.* Kristallinische Flüssigkeiten u. flüssige Kristalle. Leipzig. 1905. 1 k.

181. *Schnorr v. Carolsfeld, Hans.* Über die Reden und Briefe bei Sallust. Leipzig. 1888. 1 k.

182. *Scholtz Ödön.* Korkérdések az evangélium tükrében. Bpest. 1905. 1 k.

183. *Schön József és Trajtler Károly.* Magyar nemzeti olvasókönyv a népiskolák II. o. sz. Másod. kiadás. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel t. p.*

184. *Schön József és Trajtler Károly.* Magyar nemzeti olvasókönyv a népiskolák III. o. sz. Másod. kiadás. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel t. p.*

185. *Schön József és Trájtler Károly*. Magyar nemzeti olvasókönyv a népiskolák IV. o. sz. Másod. kiadás. Bpest. 1906. 1 k. *Lampel* t. p.
186. *Scobel A.* Geographisches Handbuch zu Andrees Handatlas. Vierte Aufl. Bielefeld u. Leipzig. 1902. 1 k.
187. *Simonyi Zsigmond*. Középközponti műszótár. Bpest. 1906. 1 k.
188. *Sókányi Gyula*. A Duna balparti mellékfolyóinak hidrografiája. Bpest. 1905. 1 k.
189. *Somló Bódog*. Állami beavatkozás és individualizmus. (Társadalomtud. Könyvtár II.) Bpest. 1905. 1 k.
190. *Sommerfeld Ernst*. Geometrische Kristallographie. Leipzig. 1906. 1 k.
191. *Spencer Herbert*. Sintetikus filozofiájának kivonata. Irta Collins F. Howard. (Társadalomtud. Könyvtár I.) Bpest. 1903. 1 k.
192. *Staub Móric, dr.* A cinnamomum-nem története. Bpest. 1905. 1 k.
193. *Strassburger Eduard dr.* Das botanische Practicum. Vierte Aufl. Jena. 1902. 1 k.
194. *Stromp László*. Világ útvesztője és szív paradicsoma. Komenius János után. Pozsony. 1905. 1 k.
195. *Stromp László*. Apácai Cseri János, egy csángó fiú története. (Egyházunk nagyjai II.) Bpest. 1905. 1 k.
196. *Számolókönyv* az elemi népiskola II. o. sz. Hetedik kiadás. Bpest. 1906. 1 k. Franklin Társulat, tiszteletp.
197. *Számolókönyv* az elemi népiskola III. o. sz. Hatodik kiadás. Bpest. 1906. 1 k. Franklin Társulat, tiszteletp.
198. *Számolókönyv* az elemi népiskola IV. o. sz. Ötödik kiadás. Bpest. 1906. 1 k. Franklin Társulat, tiszteletp.
199. *Széchenyi István*. Emlékkönyv 1906. Bpest. 1906. 1 k.
200. *Szeghalmi Gyula*. Amatőr fényképészek könyve. Bpest. 1906. 1 k.
201. *Szeglet István*. A főnévi igenév Arany Jánosnál. (Nyelvészeti Füzetek 23.) Bpest. 1905.
202. *Szemere Miklós*. A köbökúti kerület tisztelt választóihoz. Bpest. 1906. 1 f. Szerző ajándéka.
203. *Szemere Miklós*. Tények logikája. Bpest. 1906. 1 f. Szerző ajándéka.

204. *Szilády Zoltán dr.* A magyar állattani irodalom ismertetése III. 1891 –1900. Bpest. 1903. 1 k.

205. *Szinnyei Ferenc dr.* Arany Toldi szerelmének forrásai. (Magyar Irodalomtört. Értekezések 6.) Bpest. 1905. 1 k.

206. *Szinnyei József.* Magyar írók élete és munkái. XI. k. 1—6. füzet. Bpest. 1906. 6 f.

207. *Sztankó Béla.* Daloskönyv a népiskolák számára. Első kötet. A III. és IV. o. részére. Hatodik kiadás. Bpest. 1906. 1 k. Franklin Társulat, tiszteletp.

208. *Sztankó Béla.* Daloskönyv a népiskolák számára. Második kötet. Az V. és VI. o. részére. Negyedik kiadás. Bpest. 1 k. Franklin Társulat, tiszteletp.

209. *Szutórisz Frigyes.* A növényvilág és az ember. Bpest. 1905. 1 k.

210. *Szücs István és Gencsy Zoltán.* Nyelvjárási tanulmányok. (Nyelvészeti Füzetek 20.) Bpest. 1905. 1 k.

211. *Taine.* Franciaország klasszikus filozofusai a XIX-ik században. Fordította Péterfy I. A második kiadást rendezte Alexander B. Bpest. 1906. 1 k.

212. *Teleki Géza ifj. gróf.* Művelt magyar társadalom. Második kiadás. Bpest. 1906. 1 k.

213. *Teleki István.* A tárgyeset Arany Jánosnál. (Nyelvészeti Füzetek 31.) Bpest. 1906. 1 k.

214. *Thallóczy Lajos.* Mantovai követjárás Budán. Bpest. 1905. 1 k.

215. *Thallóczy Lajos.* Tanulmányok a bosnyák bánság kezdetéről. Bpest. 1905. 1 k.

216. *Than Károly.* A kísérleti chemia elemei II. k. Bpest. 1906. 1 k.

217. *Tharzó Ferenc.* A nagybányai ev. ref. főiskola története. 1547—1755. Nagybánya. 1905. 1 k.

218. *Tompa Mihály.* Összes költeményei. Teljes kiadás. Sajtó alá rendezte Lévy József. Bpest. 1885. I—IV. k.

219. *Trine, Ralph, Waldo.* Harmónia a mindenséggel. Ford. Révész Paula. Bpest. 1905. 1 k.

220. *Tschermak Gustav, dr.* Lehrbuch der Mineralogie. Sechste Aufl. Wien. 1905. 1 k.

221. *Tüdős István, dr.* A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület névkönyve 1905. évre. Sárospatak. 1905. 1 k.

222. *Vadnay Károly*. Irodalmi emlékek. Kiadja a Kisfaludy ts. Bpest. 1905. 1 k.
223. *Vajda János*. Magyarság és nemzeti önértet. Bpest. 1 k. *Singer és Wolfner* ajánd.
224. *Vajda János* költeményei. Bpest. 1895. 1 k.
225. *Valló Albert M.* Kölesönös hatások a hazai nyelvek közt. (Nyelvészeti Füzetek 19.) Bpest. 1905. 1 k.
226. *Vámbéry Ármin*. Küzdelmeim. Bpest. 1905. Franklin. 1 k.
227. *Vargyas Endre*. A magyarok története. Budapest. 1906. 1 k. *Franklin ts.* t. p.
228. *Vas Gereben*. Nagy idők, nagy emberek. Regény. (Magy. Regényírók Képes Kiadása 28.) Bpest. 1906. 1 k.
229. *Vértes József*. A gyermeknyelv hangtana. (Nyelvészeti Füzetek 22.) Bpest. 1905. 1 k.
230. *Waldberg A. v.* Schlaglichter aus der Sphäre des Gymnasiums. Dresden. 1905. 1 k.
231. *Weiler*. Physikbuch. Elektrizität und Magnetismus. Zweite Aufl. 1 k. Esslingen-München. 1905.
232. *Weinschenk Ernst, dr.* Spezielle Gesteinskunde. (Grundzüge der Gesteinskunde II. Teil.) Freiburg i. B. 1905. 1 k.
233. *Wekerle László, dr.* Az Isten az ő teljes valóságában megismertetve. Bpest. 1894. 1 k.
234. *Weszely Ödön, dr.* A grammatika szerepe a pedagógiában. Bpest. 1905. 1 k.
235. *Wolfner Pál, dr.* A socializmus története és tanításai. Bpest. 1906. 1 k.
236. *Zalár József* Költeményei. Bpest. I—III. k. *Singer és Wolfner* ajándéka.
237. *Zoltai Lajos*. Debrecen a török uralom végén. A város háztartása 1662—1692. Debrecen, Bpest. 1905. 1 k. *Debrecen sz. kir. város* ajándéka.
238. *Zwingli Ulrik*. Commentarius vagyis az igaz és a hamis vallás magyarázata. Ford. dr. Tüdös és dr. Pruzsinszky P. Bpest. 1905. 1 k.

II. *Folyóiratok*:

1. Akadémiai Értesítő. 2. Állattani Közlemények. 3. Annales historico naturales musei nationalis hungarici. 4. Archaeologiai Értesítő. 5. Athenaeum. 6. Beiblätter zu den Annalen

der Physik. 7. Budapesti Szemle. 8. Deutsche Rundschau. 9. Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik. 10. Egyetemes Philologiai Közlöny. (Becker Nándor liceumi tanár úr ajándéka.) 11. Erdészeti Kísérletek. (Vadas Jenő főerdőtanácsos úr ajándéka.) 12. Evang. Családi Lap. 13. Evang. Őrálló. 14. Földtani Közlöny. 15. Gyakorlati Paedagógia. 16. Gyámintézet. 17. Herkules. 18. Hivatalos Közlöny. (A nm. vallás- és közokt.ügyi miniszt. ajándéka.) 19. Hivatalos Közlemények. 20. Irodalomtörténeti Közlemények. 21. Jó egészség. 22. Középiskolai Matematikai Lapok. 23. Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis der Gymnasien und Realschulen. 24. Magyar Chémiai Folyóirat. 25. Magyar Könyvészet. 26. Magyar Könyvszemle. 27. Magyar Nyelvőr. 28. Magyar Paedagógia. 29. Magyar Tanügy. (A nm. vallás- és közokt.ügyi miniszt. ajándéka.) 30. Magyar Történeti Életrajzok. 31. Math. és Természett. Értesítő. 32. Művészet. 33. Néptanítók Lapja. (A nm. vallás- és közokt.ügyi miniszt. ajándéka.) 34. Növénytani Közlemények. 35. Numismatikai Közlöny. 36. Nyelvtudományi Közlemények. 37. Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz. 38. Protestáns Szemle. 39. Rovartani Lapok. 40. Századok. 41. A Természet. 42. Természettudományi Közlöny. 43. Tornaügy. 44. Vasárnapi Ujság.

A könyvtár rendezése befejeztetvén, az egész állomány jelenleg 17043 kötet 58498 K 34 f értékben.

III. *Értesítőt* a múlt (1904/5.) tanévről 206 tanintézet küldött.

A tanév beszerzéseinek értéke 1233 K 69 f.

2. Ifjúsági könyvtár.

Őre: *Suhajda Lajos.*

A lefolyt tanévben részben vétel, részben ajándék, részben pedig a Petőfi Önképzőkör volt könyvtárának eddig még be nem sorozott könyveinek felvétele útján 134 művel (148 darab, 160 kötet) gyarapodott az ifjúsági könyvtár 596 korona 90 fillér értékben. A kiselejtezett műveket leszámítva, az egész állomány jelenleg 2178 mű (2409 darab, 2913 kötet) 7119 korona 80 fillér értékben.

A könyvtárból az egész tanév folyamán 379 tanuló 6029 művet vett ki; és pedig:

I. oszt.	49	tanuló	767	művet.	Egy	tanuló	átlag	16	művet.
II.	»	37	»	678	»	»	»	»	18
III.	»	57	»	1020	»	»	»	»	18
IV.	»	49	»	757	»	»	»	»	13
V.	»	57	»	877	»	»	»	»	15
VI.	»	35	»	678	»	»	»	»	19
VII.	»	53	»	698	»	»	»	»	13
VIII.	»	42	»	554	»	»	»	»	13

379 tanuló 6029 művet. Egy tanuló átlag 16 művet.

Fogadják hálás köszönetünket mindazok, akik ajándékaikkal könyvtárunkat gyarapították.

A tanév beszerzéseinek értéke 467 K 60 f.

3. Klasszika-filológiai szertár.

Őre: *Dr. Paulovics István.*

A szertár az elmúlt tanévben a következő művekkel szaporodott:

1. Erklärender Text zu «Tabulae, quibus antiquitates Graecae et Romanae illustrantur.» 14 füzet: Das Kriegswesen der alten Griechen. Griechische Münzen. Die römischen Münzen. Die griechischen und römischen Schiffe. Die römischen Verteidigungs- und Angriffswaffen. Die römischen Soldaten (I. II.) Das römische Lager. Die Kriegsmaschinen der alten Griechen und Römer. Das griechische Haus. Das römische Haus. Das antike Theater. Das alte Rom. Die Gewandung der alten Griechen und Römer. 11 korona 64 fillér.

2. Művészettörténeti faliképek az építészet, szobrászat és festészet köréből. Második sorozat. Tíz kép, 32 korona értékben. Zsámboky Gyula: Magyarázatok a művészettörténeti faliképek 2. sorozatához.

3. Richter: Wandkarte des Forum Romanum.

4. Lohmeyer: Angriff der athen. Hopliten bei Marathon.

» Triumphzug Julius Caesars. I. und II. Teil.

5. Steiner: Olympia. (Rekonstruktion.)

» Das Forum Romanum. (Rekonstruktion.)

6. Launitz: Wandtafeln zur Veranschaulichung antiken Lebens und antiker Kunst: 1. Triclinium. 2. Grammatischer

Unterricht. 3. Doryphoros, Diadumenos, Amazone. 4. Saiteninstrumente. (Mind a négyhez magyarázat is.)

Az összes beszerzés mintegy 150 korona.

4. Történet-földrajzi szertár.

Öre: *Szever Pál*.

Történet-földrajzi szertárunk gyarapodása a jelen iskolai évben: Ősi erény című képsorozat III. részlete 25 K, a Langl-féle képek címtábláskáinak nyomtatása és felragasztása 52·07 K értékben. Összesen 77·07 K. Ezt hozzáadva a szertár tavali összes értékéhez, a szertár összes értéke jelenleg 1931·77 K.

A történet-földrajzi szertárral kapcsolatos éremgyűjtemény gyarapításához ez iskolai évben a következők járultak hozzá: Király Endre IV., Gerő Árpád, Geiger Miklós, Meskó Lajos, Ruzsicska Károly, Tihanyi Aurél V. oszt. tanulók.

5. Természetrájk-vegytani szertár.

Öre: *Dr. Vitális István*.

1. *Ajándék*: Árkossi Ferencné úrnőtől: Uhu (*Bubo maximus* ♂), galambászó héja (*Astur palumbarius*, fiatal ♂), fekete harkály (*Picus martius*, ♀). Svott János urtól: lócska (*Ampelis garrula*).

2. *Vétel*: Hörcsög belső szervei (30 K), galamb belső szervei (25 K), vízi sikló belső szervei (20 K), béka belső szervei, ponty belső szervei (25 K), szépia belső szervei (30 K), tavi kagyló belső szervei (12 K), ökör szem-praeparatum 30 K), kecske-béka fejlődése (12 K). Rovar-szekrény 12 fiókkal (43 K). A tanév összes beszerzéseinek értéke 470 K 75 f.

A szertár rendezése befejeztetvén, az egész állomány jelenleg 16384 db. 9900 K 67 f értékben, még pedig az állattárban 9277 db. 4072 K 92 f., a növénytárban 5376 db. 1335 K. 50 f., az ásvány- kőzet s őslénytárban 1403 db. 1358 K 85 f., eszköz 272 db. 922 K 80 f. és butor 56 db. 2210 K 60 fillér értékben.

6. Természettani szertár.

Ore: *Breznyik János.*

Gyarapodás ajándék útján: Egy Freuzel-féle dynamo láb-hajtással. Csányi Ottó városi főszámvevő úr ajándéka.

Mérleg állvány falba erősíthető támasztékokkal és vaslappal. Kachelmann Károly vihneyi gépgyáros úr ajándéka.

Egy gyalult vaslemez. Kachelmann Károly úr ajándéka.

Vétel útján: Egy akkumulátor telep pachytroppal. Sűrűség mérő. Menzürák. Porüvegek.

A tanév beszerzésének értéke 378 K 95 f.

7. Rajzszerár.

Őre: *Lencső János.*

1. *Dekorative Vorbilder.* (Jahrgang XVII. 1905-1906). 60 lap.

2. *Die Kunst.* Monatshefte für freie u. angewandte Kunst. VI. Jahrgang, Heft No. 9—12, és VII. Jahrgang, Heft No. 1—9.

3. *Boros Rudolf.* A művészeti rajz és tervezés elemei. Ujabb vezérfonal és példatár. (Szerző sajátja. Nyomatott Károlyi György, Budapest, 1905.) 60 lap.

4. *Modern festők* eredeti színekben és magyarázó szöveggel, szerkeszti Dr. Térey Gábor. 1904 év, 12 füzet. (Budapest, Franklin Társulat.) 72 lap.

5. *Művészeti könyvtár.* K. Lippich Elek. (Budapest, Lampel Róbert, 1906.) g) *Lionardo da Vinci*, írta Diner-Dénes József. h) *Raffael*, írta Wollanka József. i) *A fiatalok*, írta Malonyay Dezső. 3 kötet.

6. *Fr. Perzyski.* Hokusai. LXVIII. Künstler-Monographien, herausgegeben von H. Knackfus. (Verlag, Velhagen u. Klasing. Bielefeld u. Leipzig, 1904.) 1 kötet.

7. *Fritz Kuhlmann,* Neue Wege des Zeichenunterrichtes. (Verlag, Wilh. Effenberger Stuttgart, 1905.) 1 könyv, füzve.

8. *Fritz Kuhlmann,* Die Praxis des Skizzierens im Schulzeichenunterricht. (Hamburg, Verlag Boysen u. Maasch, 1904.) 1 könyv, füzve.

9. *Fritz Kuhlmann,* Bausteine zu . . . Heft III. Museum u. Zeichenunterricht. (Wien, 1904, Verlag, A. Müller Fröbelhaus, Dresden-Wien.) 1 füzet.

10. *Adalbert Micholitsch*. Zur Reform des Zeichenunterrichts. (Wien, 1904, Verlag A. Pichlers Witwe u. Sohn) 1 könyv, füzve.

11. *Prof. Hoegg*, Das Freihandzeichnen nach Körpermodellen u. Naturobjekten. (Verlag, Wilh. Effenberger, Stuttgart). 1 füzet.

12. *Verein österreichischer Zeichenlehrer in Wien*, Vorschläge zu einer Neugestaltung des Zeichenunterrichts an Mittelschulen. II. Theil. (Graz, 1894, Druck u. Verlag «Leykam»). 1 füzet.

13. *Emanuel Bayr*, Ein Versuch zur Umgestaltung des Zeichenunterrichtes an der Volksschule. (Wien, 1904, Verlag A. Pichlers Witwe u. Sohn) 1 füzet.

14. *24 drb. tengeri kagyló és csiga Fiuméból*. Ára: 32 K.

15. *3 darab Majolika díszedény*. Ára: 3 kor. 20 fil.

16. *3 drb. ipartárgy* (1 lámpás és 2 kosár). Ára: 2 K 20 f.

17. *Faber-féle színes pasztellkréta*, (60 darab), ára 8 kor. és ehhez szükséges skatulya (ára: 4 kor.). — Összesen 12 kor.

18. *100 darab kifeszített lepke*, Barsy Ernő hegybányai gyógyszerész úr ajándéka. Értéke: 10 korona.

19. *Használati tárgy fából* a szemléletli látszattani rajzoláshoz. 16 darab. Vudy Antal dohánygyári aligazgató úr ajándéka. Értéke: 32 korona.

20. *Geometriai famodell* a perspektivai rajzoláshoz. 5 db. Vudy Antal dohánygyári aligazgató úr ajándéka. Értéke 15 kor.

21. *Egy velencei ampolya kovácsolt vasból*, 5 darab velencei chianti palack. 2 darab tengeri kagyló, 3 velencei pohár. Összesen 11 darab. Vudy Antal, dohánygyári aligazgató úr ajándéka. Értéke: 10 korona.

22. *Modelltartó* (virágok, gyümölcsök, lepkék, bogarak stb.) kitűzésére. 10 darab. Vudy Antal dohánygyári aligazgató úr ajándéka. Értéke: 5 korona.

23. *Egy régi könyv*. Svirbély Lajos VIII. oszt. tanuló ajándéka. Értéke: 05 kor.

24. *Egy szíjas kulacs*. Kevicky István IV. oszt. tanuló ajándéka. Értéke: 1 kor.

A tanév beszerzéseinek értéke mintegy 300 kor. Mindazok, különösen Vudy Antal úr, kik ajándékaikkal a szertár gyarapodásához járultak, fogadják az iskola őszinte köszönetét.

e) A főgimnáziummal kapcsolatos intézetek s a liceumban fennálló egyesületek.

1. Tanítóképző.

A liceummal kapcsolatos tanítóképző tanárai közül megvált körünkből Hrencsik Károly nyug. helybeli lelkész. Aggkorára való tekintetből már teljesen nyugodni kíván. Ezt sajnálattal vettük tudomásul; de intézetünk mindig hálával fog megemlékezni az ő sok évi, buzgó működéséről. Helyét a lelkészi hivatalban is utódja, Zsámbor Pál volt szíves betölteni.

A növendékek a régi szervezet szerint most is a latin és görög nyelvet kivéve minden tantárgyat a liceumi V.—VIII. osztálybeli tanulókkal együtt hallgattak.

A tanítóképző önállósításának kérdése jelentékeny lépést haladt, amennyiben a múlt évi kerületi közgyűlés által kiküldött hármás bizottság (jegyzők. 80. p.) 1906. március 27-én Selmechányán tartott összejövetelén megállapította a kerület elé terjesztendő javaslatát, mely az ideai közgyűlés egyik főbb tárgyát fogja képezni.

A tanítóképzőben külön előadott tárgyak:

1. *Neveléstan és neveléstörténelem*, hetenként 2 óra. A) A neveléstanból: Az ember rendeltetése. A nevelés fogalma és célja. A nevelés eszközei. A testi ápolás. A fegyelmezés. B) A nevelés történelemből: A görögök és rómaiak nevelésügye. A nevelés és tanügy helyzete a kereszténység első századában, a középkorban, a reformatio után. A szigorúan egyházas irány. A realismus. A jezsuiták és jansenisták. A világi nevelés. A pietismus. Tk.: Erdődy János: *Neveléstan*. 1905. Erdődy János: *Neveléstörténelem*. 1904. — Tanár: *Szever Pál*.

2. *Oktatási módszertan*, hetenként 2 óra. A III. évesekkel: A népiskola. A népiskolai tantárgyak. A módszer. A keresztényen vallástanítás. A szemléleti oktatás vagy a beszéd- és

értelemgyakorlat. Az olvasás és írás tanítása. Módszertani feladatok kidolgozása.

A IV. évesekkel: A múlt tanévi anyag átisméltése után a számtantanítás, a természettudományok, a rajz, az ének, a torna és a munka tanítása. Módszertani feladatok kidolgozása. Tk.: Dittes-Gyertyánffy-Kiss: Népiskolai módszertan. — Tanár: *Dr. Paulovics István*.

3. *Gazdaságtan*, hetenként 1 óra. A III. évesekkel: Mezei gazdaságtan: a földművelés, a növénytermelés, rét- és legelőművelés. A gazdasági állattenyésztés: a ló, a szarvasmarha, a juh és kecske, a sertés, a baromfi és a méh tenyésztése.

A IV. évesekkel: A selyemhernyó-tenyésztés. Gazdaságrendezés. Kertészettan: konyhakertészet, gyümölcskertészet, gyümölcsértékesítés, a gyümölcsfák betegségei és ellenségei. Szőlőművelés, borkészítés és borkezelés. Tk.: H. Kiss Kálmán: Mezei gazdaság- és kertészettan. — Tanár: *Dr. Paulovics István*.

4. *Bibliai történetek*, hetenként 2 óra és a héten egy írásbeli dolgozat. — Tanár: *Zsámbor Pál*.

5. *Bibliai tót nyelvtan*, hetenként 2 óra. — Tanár: *Zsámbor Pál*.

6. *Zene*. Az I. és II. tanfolyambelieknél hetenként 2 óra. Gyakorlatok a zongorán, a dur és moll skálák, sonatinák, az általános zenetan. A III. és IV. tanfolyambelieknél hetenként 3 óra. Gyakorlati zeneszerkesztés és orgonajátszás, chorálok eljátszása pedállal, a különféle akkordok, elő-, köz- és utójátékok elmélete, begyakorlása; a modulálástan, hangzárlatok, harmonizálás, kétszólamu tétel, nő- vagy gyermekkar, férfikar, vegyeskar, az öt és többszólamu tétel. Tk.: Egner Adolf: Összhangzat- és zenetan. — Tanár: *Laczó Dániel*.

7. *Ének*, hetenként 1 óra. Mind a négy tanfolyambeliek együtt. Gyakorlatok és 40 choráldallam. — Tanár: *Laczó D.*

8. *Szabadkézi rajz*, hetenként 2 óra. Mind a négy évfolyam összevonva. A végzett tananyag az alább felsorolt részekén kívül ugyanaz, mint amelyet a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter úr által 1905. évben kiadott tanítóképzőintézeti új tanterv az I—IV. évfolyamokra kötelezően előír. A rendelkezésre álló kevés idő miatt elmaradt: Az orthogonál vetületekben való ábrázolás, a tervezési gyakorlatok, a mű-

alkotások ismertetése, a népiskolai rajztanítás módszerének és új tantervének ismertetése, az élő állatok utáni rajzolás és a mintázás. A vázlatkönyvekbe való rajzolás és festés mind a négy évfolyamban mindenkire kötelező volt. Segédtkönyvek: Boros Rudolf, Stilisme és Boros Rudolf: A rajzolás vezérfonala. — Tanár: *Lencsó János*.

9. *Gyakorlati kertészettan*. A városi tanács határozata folytán Szitnyai József kir. tanácsos, polgármester úr jóakarató felszólítására növendékeink hetenként egy-egy délután, télen a tanteremben elméleti, tavasszal a városi faiskolában gyakorlati szakszerű tanításban részesültek Sümegh József okl. kertész-tanító, városi kertész úr részéről.

A tanítóképzőbe felvétetett az egész év folyamán nyilvános és magántanuló 25, névszerint:

I. évi tanfolyam:

Bogya Elemér, ág. h. ev., Selmecbánya.
 Kiss Sándor, ág. h. ev., Nagyesalomja, Hontvm.
 Kruppa Pál, ág. h. ev., Bagonya, Hontvm.
 Pischl Gyula, ág. h. ev., ism., Selmecbánya.
 Puchovszky József, ág. h. ev., Selmecbánya.

II. évi tanfolyam:

Hódos Ferenc, ev. ref., Selmecbánya.
 Kotulják Géza, ág. h. ev., Balassagyarmat, Nógrádv.
 Morgenstern Lajos, ág. h. ev., Selmecbánya.
 Svonyavecz János, ág. h. ev., Korpona, Hontvm.

III. évi tanfolyam:

Klimacsek János, ág. h. ev., Ótura, Nyitrv.
 Lamos Antal, ág. h. ev., Rajec, Trencsénvm.
 Melich András, ág. h. ev., Sztrizs, Gömörvm.
 Nemann Béla, ág. h. ev., Besztercebánya, Zólyomvm.
 Rostár János, ág. h. ev., Breznóbánya, Zólyomvm.
 Szabó Mihály, ág. h. ev., Nagybecskerek.
 Szutórisz Aladár, ág. h. ev., Csal, Hontvm.
 Valentik János, ág. h. ev., Selmecbánya.
 Varga Géza, ág. h. ev., Alsóterény, Hontvm.

Magántanulók:

Brodnyánszky Pál, ág. h. ev., Bacur, Zólyomvm.
 Hámornik Mihály, ág. h. ev., Csesztve, Nógrádv. m.
 Szutórisz Géza, ág. h. ev., Balassagyarmat, Nógrádv. m.

IV. évi tanfolyam:

Kadanec Pál, ág. h. ev., Lajosfalva, Torontálvm.
 Teszák Vilmos, ág. h. ev., Selmecebánya.

Magántanulók:

Szabados Samu, ág. h. ev., Hradistya, Nógrádv. m.
 Weisz János, ág. h. ev., Szele, Nógrádv. m.

A tanítóképző nyilvános tanulóinak vizsgálatai a főgimnáziumi tanulók vizsgálataival egy időben tartattak meg. — A magántanulók vizsgálatai június 22. és 23-án voltak. Ugyanezen napokon tartottuk meg nagytiszteletű Händel Vilmos ev. főesperes úr elnöklete alatt a tanképesítő vizsgálatot, melyet mind a négy IV. évi tanfolyambeli le is tett.

2. Zeneintézet.

A liceummal kapcsolatos zeneintézetben növendékeink a zongorajátékban képezhetik ki magukat. Tandíj heti két óráért egy évre 40 korona. Hangszerek: 11 szárnyzongora, 2 harmónium és 1 Rieger-féle orgona pedállal és két változattal — első sorban a tanítóképző céljaira —, hangjegyek és egyéb felszerelések 3405 K 10 fillérenyi leltári értékben. A főgimnáziumi növendékek száma 3 volt. — Zenetanár: *Becker Nándor*, lic. rendes tanár.

3. Élelmező.

Ephorus: *Suhajda Lajos*.

Az élelmezőben, számításba véve az évközben kimaradtakat és a később jelentkezőket, összesen 183 tanulót (110 ág. hitv. ev., 22 ev. ref., 49 róm. kath. és 2 izr. vallásút) láttunk el felekezeti különbség nélkül ebéddel és vacsorával. Ebédre hetenként 5 ször húslevest, 14 deka húst és főzeléket, kétszer rántott levest, pecsenyét és főzeléket kaptak; vacsorára heten-

ként egyszer pörköltet, vagy gulyáshúst, kétszer tésztát, négyszer főzeléket — kétszer sült hússal. Ezenkívül kaptak fejé-
ként ebédre is, vacsorára is 20—20 deka jó kenyeret.

Az ételmezői díj a jövő tanévben is csak **120 K** (csupán ebédért havonként 7, vacsoráért 5 K. fizetendő) lesz, noha az ételmisszerek, különösen a hús drágulása folytán egy növendék évi ellátása **157 K 32 f** került.

Mint eddig, ebben az évben is többen, különösen szegény és szorgalmas tanulók, azonkívül a seniorok, portansok és a choralisták, összesen 49-en, részesültek ételmezői díj elengedésben. *Az elengedett összeg 2260 korona.* Körülbelül ennyit gyűjtöttek szupplikánsaink s a gyűjtés eredményének megfelelő összeget szoktunk elengedni.

4. Petőfi kör.

A liceumi főgimnázium kebelében fennálló «Petőfi Önképzőkör», mely ebben az évben munkásságának 80-ik esztendejét töltötte be, a jelen tanévre 1905. szeptember 20-án alakult meg **Suhajda Lajos**, a magyar nyelv és irodalom tanárának vezetése alatt 126 taggal, akik közül 69 rendes és 57 rendkívüli volt. A kör rendes tagjai a két felső osztály tanulói voltak, az V—VI. osztály tanulói pedig mint rendkívüli tagok szerepeltek. Az alakuló gyűlésen az elnöknek az önképzés célját és módjait fejtegető beszéde s a törvények felolvasása után a következő tanulókat választották meg tisztviseleőknek: alelnök és titkár: *Kovács Gyula* VIII. o. t., főjegyző: *Bauer Antal* VIII. o. t., pénztáros: *Muránszky Emil* VIII. o. t., ellenőr: *Vas Elek* VIII. o. t. levéltáros: *Kürthy Miklós* VIII. o. t., aljegyző: *Eördög Rezső* VII. o. t. A tiszttakar pontosan és lelkiismeretesen teljesítette kötelességét.

Gyűléseit rendszerint szerdán délután tartotta a kör. Összes üléseinek száma 34, és pedig tartott 22 rendes, 1 rendkívüli, 6 bizottsági, 1 alakuló és 1 zárógyűlést, ezenkívül 1 nyilvános és 2 zártkörű ünnepélyt. A rendes gyűlések napirendjére a szokásos bejelentéseken kívül a titkárnál benyújtott és előzetesen már megbírált prózai és költői dolgozatok, szabadon választott vagy az elnök által feladott fejtegetések és szavaltatok végleges elbírálás céljából közös megbeszélés tár-

gyai voltak. A tagok munkásságának irányítása, szorgalmának fokozása és egyúttal az irodalmi munkálkodás módszerének elsajátítása végett a kör vezetője ebben a tanévben is különböző tanulmányokból vett tételeket hirdetett ki, amelyeknek kidolgozásával több tanuló próbálkozott meg, kisebb nagyobb sikerrel, alkalmat nyújtva a tanulóknak egyes íróink működésének behatóbb tanulmányozására, a műveikben megnyilatkozó szépnek felismerésére és megértésére, a felolvasott dolgozatok alapján az egész kör okulására. Sikerültebbek voltak: *Varga László* VIII. o. t. «Kisfaludy Sándor költészete» (elismerés). «A jellem Madách Imre Az ember tragédiájában» (jegyzőkönyvi dicséret). *Kőrös László* VIII. o. t. «Beksics Gusztáv: Mátyás birodalma és Magyarország jövője című művének ismertetése» (érdemkönyv). *Riedl Gyula* VIII. o. t. «Műveltségünk a közép-korban» (elismerés). *Figula Kálmán* VIII. o. t. «A rádium» (érdemkönyv). *Kovács Gyula* VIII. o. t. «A fény visszaverődése, törése és az ezeken alapuló készülékek» (érdemkönyv) című tételek kidolgozásai.

A tanév folyamán beérkezett 58 munka, 41 prózai és 17 verses. Érdemkönyvbe került 4 próza, jegyzőkönyvi dicséretet nyert 10 (8 próza, 1 költemény, 1 műfordítás), elismerésben részesült 20 (11 próza, 6 költemény, 3 fordítás), méltányulást kapott 20 (14 próza, 5 költemény, 1 fordítás), tudomásul vétezt 2 próza, bírálatlan maradt 2. Az előbb említett tételeken kívül sikerültebb dolgozatok voltak: *Kőrös László* VIII. o. t. «Egy kis életfilozófia» (jegyzőkönyvi dicséret); *Bauer Antal* VIII. o. t. «Indulat és szenvedély» (elismerés); «A cigányfiú északon». Fordítás. (jegyzőkönyvi dicséret); *Kovács Gyula* VIII. o. t. «Vörösmarty költészetének főbb vonásai» (jegyzőkönyvi dicséret); «Kossuth Lajos emlékezete» (érdemkönyv); *Vudý Oszkár* VIII. o. t. «Ünnepi beszéd március 15-ére». (jegyzőkönyvi dicséret); *Haan Aladár* VIII. o. t. «Gőzgépek és gőzturbinák» (elismerés); *Czukrász Aladár* VII. o. t. «Az 1790/91-iki országgyűlés munkálatainak eredménye főbb vonásokban» (elismerés); «Verg. Aeneisének I. 180—207 v. fordítása (jegyzőkönyvi dicséret); *Svirbély Lajos* VIII. o. t. néhány rajza és *Kadanec Pál* IV. éves tanítóképzős több lírai költeménye.

Az előszóbeli előadásban elért ügyesség feltüntetésére egyrészt a szabad előadások, másrészt a szavaltatok szolgáltak. A

szabad előadás terén sikerültek: *Kovács Gyula* VIII. o. t. már fentebb említett fizikai dolgozatának előadása és *Eördögh Rezső* VII. o. t. előadása, aki Kovács Gyula VIII. o. t.-nak »Kossuth emlékezete« című beszédét mondta el a szabadságünnepélyen. A tanév folyamán összesen 38 szavalat hangzott el, melyek közül 16 jegyzőkönyvi dicséretben, 13 elismerésben, 6 méltánylásban részesült; bírálatlan maradt 3. A szaválásban kitűntek: *Fischer Henrik* VIII. o. t., *Szabó Gyula* VII. o. t., *Eördögh Rezső* VII. o. t., *Pető Sándor* VII. o. t. és *Neuspieler Sándor* VIII. o. t.

A hazafias érzés ápolása s nagyjaink iránti kegyelet lerovása végett 3 ünnepi gyűlést tartott a Kör, 2 zártkörűt és 1 nyilvánosat.

Október 11-én tartott ülésén az *aradi vértanúk* emlékének áldozott. Ennek az ünnepi megemlékezésnek sorrendje a következő volt: 1. Szózat. 2. 1849. október 6. Irta és előadta Vas Elek VIII. o. t. 3. Ifj. Ábrányi Kornél: Október 6. Szavalta Fischer Henrik VIII. o. t. 4. Az aradi tizenhárom. Irta és felolvasta Neuspieler Sándor VIII. o. t. 5. Tóth Kálmán: Kik voltak a honvédek? Szavalta Szabó Gyula VII. o. t. 6. Himnusz.

Januárus 17-én tartott gyűlése *Vörösmarty Mihály* emlékezetének volt szentelve. Műsora: 1. Szózat. 2. Vörösmarty Mihály emlékezete. Irta Varga László VIII. o. t., előadta Szlathényi Ernő VI. o. t. 3. A merengőhöz. Szavalta Szabó Gyula VII. o. t. 4. Vörösmarty költészetének főbb vonásai. Irta és felolvasta Kovács Gyula VIII. o. t. 5. Szép Ilonka. Szavalta Eördögh Rezső VII. o. t. 6. Himnusz.

Mint rendesen, ebben az évben is nyilvános hazafias ünnepélyt rendezett a Kör a magyar szabadság emléknapján, *március 15-én*, a Városi Vigadó nagytermében, az egész tanári kar, az ifjúság és városunk hazafias, művelt, nagy számban megjelent közönségének jelenlétében. Műsora a következő volt: 1. Himnusz. Énekelte az egész ifjúság. 2. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja Pető Sándor VII. o. t. 3. Megnyitó beszéd. Irta Fischer Henrik VIII. o. t. Előadta Vas Elek VIII. o. t. 4. A honvéd özvegye. Arany Jánostól. Szavalta Fischer Henrik VIII. o. t. 5. Magyar népdalegyveleg. Éneкли a liceumi vegyeskar. 6. Március 15. Irta és előadja Vudý Oszkár VIII. o. t. 7. Honfiuma. Éneкли a liceumi vegyeskar. 8. Kossuth Lajos

emlékezete. Irta Kovács Gyula VIII. o. t. Előadta Eördögh Rezső VII. o. t. 9. A gólyához. Tompa Mihálytól. Szavalta Szabó Gyula VII. o. t. 10. Szózat. Énekelte az ifjúság.

Jutalmazásban részesültek munkásságuk elismeréséül s a jövőre való buzdításul a következők: *Kovács Gyula* VIII. o. t. két érdemkönyvi munkájáért s egy sikerült szabad előadásáért 22 K; *Szabó Gyula* VII. o. t. Tompa M. »A gólyához« című költemény elszavalásával elnyerte a Kör elnöke által kitűzött 10 koronás aranyat; egyéb munkáiért és sikerült szavadataiért 10 K; *Bauer Antal* VIII. o. t. műfordításaiért és a jegyzői teendőkéért 18 K; *Eördögh Rezső* VII. o. t. több sikerült szavadataért és birálataiért 18 K; *Figula Kálmán* VIII. o. t. »A rádium« című érdemkönyvi munkájáért 16 K; *Pető Sándor* VII. o. t. szavadataiért 16 K; *Varga László* VIII. o. t. munkáiért 15 K; *Vudy Oszkár* VIII. o. t. a március 15-iki ünnepélyen elmondott emlékbeszédéért 12 K; *Neuspieler Sándor* VIII. o. t. több sikerült szavadataért 10 K; *Svirbély Lajos* VIII. o. t. ügyes rajzaiért 10 K és *Kadanec Pál* IV. éves tanítóképzős több sikerült lírai költeményéért 10 K értékű könyvekben; összesen 167 korona.

5. Biblia-egyesület.

A *Gusztáv Adolf*-féle, illetőleg *biblia-egyesületek* célja szegény prot. egyházakat és iskolákat részint vallásos irányú művekkel, — leginkább bibliák- és újtestamentomokkal, énekes- és imakönyvekkel. — részint pedig pénzbeli adományokkal is segíteni s a tanuló ifjúságban ev. egyházunk iránt ily módon is részvétet ébreszteni, ápolni s fentartani.

Elnöke: **Hamrák Béla**, lic. vallástanár; alelnök: *Muránszky Emil* VIII. o. t.; főjegyző: *Kovács Gyula* VIII. o. t.; főpénztáros: *Kadanec Pál* IV. évf. tan. kép.; ellenőr: *Kürthy Miklós* VIII. o. t.; aljegyző: *Eördögh Rezső* VII. o. t. A pénztárosok, kiknek feladata az egyes osztályokban a havi járulékokat begyűjteni s a begyűlt pénzről a havi gyűléseken beszámolni, VIII. o.-ban *Figula Kálmán* VIII. o. t.; VII. o.-ban *Pető Sándor* VII. o. t.; VI. o. ban *Kmetty Béla* VI. o. t.; V. o.-ban *Piltz Samu* V. o. t.; IV. o.-ban *Budinetz János* VIII. o. t.; III. o.-ban *Hénel Jenő* VIII. o. t.; II. o.-ban *Szabó Gyula* VII. o. t.; I. o.-ban *Fábrý Lajos* VII. o. t.

A havi gyűléseken az erre önként vállalkozók vallásos tárgyú szavaltokat és felolvasásokat tartottak. Szavaltak: *Langos János, Poszpischil Béla, Pető Sándor, Kürthy Miklós, Szabó Antal, Szabó Gyula, Varga Géza*. Felolvastak: *Eördögh Rezső, Török Zoltán, Fábry Lajos, Budinetz János, Bauer Antal*.

Október 31-én megünnepeltük a reformáció emlékünnepét. A templomban *Hamrák Béla*, az egyesület elnöke prédikált. Ennek végeztével a liceum dísztermében megtartottuk nyilvános ünnepélyünket, melynek műsora a következő volt: 1. »Erős vár a mi Istenünk.« Énekelte az ifjúság. 2. Emlékbeszéd. Elmondta *Eördögh Rezső* VII. o. t. 3. Reformáció ünnepén. Hamvas Józseftől. Szavalta *Szabó Gyula* VII. o. t. 4. A magyarországi protestáns egyház történetek leggyászosabb időszaka. Irta és felolvasta *Varga László* VIII. o. t. 5. Isten akaratára. Tompa Mihálytól. Szavalta *Pető Sándor* VII. o. t. 6. »Mikor bőszen fergeteg kél.« Énekelte az ifjúság. — Március 17-iki gyűlésünket a szabadságharc emlékének szenteltük. Ekkor szavalt *Kürthy Miklós* VIII. o. t. és *Eördögh Rezső* VII. o. t., munkát hozott *Harkó Lajos* VIII. o. t. — Május 19-én Bocskay István emlékét ünnepelte meg egyesületünk házi ünnepély alakjában, amely alkalommal szavalt *Szabó Gyula* VII. o. t. és *Pető Sándor* VII. o. t., munkát olvasott *Muránszky Emil* VIII. o. t. s az ünnepi beszédet, melyet *Kadanecz Pál* IV. évf. tanítóképző írt, elmondotta *Szabó Antal* VI. o. t.

A filléres adományokból befolyt az év folyamán 317 K 50 fill. A június 9-én tartott zárógyűlés a befolyt összeget következőképp osztotta szét: A helybeli két egyház szegény konfirmandusai részére 50 K, a szomolnoki egyháznak 50 K, az ipolyvecei, besztercebányai, baloghtrézi, kapinémefalvi, zselizi egyházaknak 20—24 K-nyi pénzösszeg, illetve ily értékben bibliák, énekeskönyvek fognak küldetni; az egyetemes gyámintézetnek Bocskay alapra 24 K, a pozsonyi Theol. Otthonnak 20 K.

Jutalomkönyvet kaptak 60 K értékben az egyesület tisztviselői és a buzgóbb tagok közül Bauer Antal (VIII.), Uhliár Sámuel (VII.), Szabó Antal (VI.), Vajdicska János (V.), Hlavács Sándor (IV.), Záborszky Gyula (III.), Schultz János (II.) és Pivarcsek Lajos (I.).

6. Liceumi zenetársaság.

Vezető és ügyvivő elnök: *Becker Nándor*, liceumi rendes tanár. A társaságnak az elmúlt tanévben 121 (99 énekes, 22 zenész) működő és 233 pártoló, tehát együttvéve 354 tagja volt. A szeptember 16-án egybegyűlt alakuló gyűlésen választott ez évi tisztviselők a következők: *Kovács Gyula* VIII. o. t. al-elnök; *Vudý Oszkár* VIII. o. t. zenekari vezető; *Teszák Vilmos* IV. éves tanítóképzős énekkari vezető; *Peterecz József* VIII. o. t. (a tanév vége felé eltávozott) jegyző; *Starke Samu* VII. o. t. pénztáros; *Ondrejkovics Titusz* VIII. o. t. ellenőr; *Szlatényi Ernő* VI. o. t. és *Hoznek János* V. o. t. szertárosok.

A szoprán-alt énekesek, a tenor-basszus énekesek, valamint a zenekar tagjai heti 2—2 órában jelentek meg a gyakorló órákon, amelyeket a zenetársasági elnök vezetett. Az énekgyakorlatok rendszeresen egészen március 15-ig, a zenegyakorlatok egészen május végéig folytak.

A zenetársaság működő tagjai az ének- és zeneművészet terén elsajátított előmenetelüket, illetve gyakorlottságukat az 1906. februárius 1-én a Városi Vigadóban táncdalversenyyel egybekötött hangversenyen mutatták be, amelynek műsora a következő volt: 1. Zsaskovszky: »Honfi imája.« Előadta a vegyeskar. 2. Gillet: »Gavotte.« Előadta a zenekar. 3. a) Franz Robert: »Tavaszi dal.« b) Mendelssohn: »Mi lenne dalok nélkül?« Előadta a vegyeskar. 4. Temérdek: »A szökevény.« Előadta Fischer Henrik VIII. o. t. 5. Flotow: »Mártha-nyitány.« Előadta a zenekar. 6. Magyar népdalegyveleg. Előadta a vegyeskar. 7. Wondra: »Induló.« Előadta a zenekar. — A Városi Vigadó helyiségeiben megjelent nagyszámú közönség tetszéssel fogadta az énekesek és zenészek előadását s így a hangverseny minden tekintetben sikerültnek mondható. A zenetársasági énekkar közreműködött még a liceumi »Petőfi Önképzőkör« március 15-én megtartott díszülésén is két énekszámmal.

A hangverseny tiszta jövedelme: 312 K 90 f. Ezen összegből juttattunk tek. Horváth Kálmán rendőrfőkapitány úr kezeihez helybeli szegénysorsú iskolásgyermek segélyezésére 20 K-t, valamint az országos Szanatórium-Egyesület pénztárába 30 K-t, a megmaradt 262 K 90 f-t pedig hozzácsatoltuk a Népbankban kamatozó tőkénkhez, *amely egyúttal tanulmányi*

kirándulási alap az intézet szegényebb sorsú növendékei részére és most a tanév végén a múlt évi kamatokkal és az ez idei pénztári maradvánnyal (11 K) együtt 1071 K 93 f-rel növekedett.

A tagsági, igen mérsékelt járulékokból befolyt 157 K nemcsak a rendes évi szükségletek — hangjegyek, hangszerek, húrok stb. — fedezésére elegendő volt, hanem még 11 K pénztári maradványt is eredményezett.

A zenetársaság zárógyűlése megjutalmazta Vudy Oszkár VIII. o. t. zenekari vezetőt és Teszák Vilmos IV. éves tanítóképzős énekkari vezetőt szorgalmukért 12—12 korona értékű emléktárggyal.

7. Testgyakorló kör.

Célja a heti 2 órai tornán kívül a testgyakorlatok egyéb nemeinek, de különösen a vívásnak rendszeres gyakorlása. A kör november hó 4-én alakult meg. Beiratkozott 37 rendes és 133 pártoló tag. Tagsági díj: a rendes (vivő) tagoknak 4 K., a pártoló tagoknak 1 K. Rendes tag csak VI—VII. és VIII. o. t. lehet. A tagsági díjából befolyó pénz vivő- és tornaszerek beszerzésére fordítatik. Van 42 kard, 33 keztyű, 20 fejevédő, 2 plaszon 1 diszkosz, 2 vitőr, 12 turultányér ütővel és 6 turul-labda, 1 füleslabda. Gyakorló órák: szerdán és szombaton 4—6-ig.

A kör működése november 4-iktől, április 1-ig tartott. Volt összesen 33 kettős gyakorló óra. Az iskolavívásban állandóan 33 tanuló vett részt. Volt két minta-csapat, amelynek tagjai leginkább előtornászi teendőkben képeztettek ki.

Egyesületünknek február hó 24-én volt a disztornája. A disztorna a következő programmal folyt le: 1. Hymnus, 2. «A testgyakorlás haszna és fontossága»; írta és felolvasta *Kovács Gyula* VIII. oszt. t., 3. Buzogány-gyakorlatok, 4. Szertornázás a nyújtón, 5. Iskolavívás, 6. Szertornázás a korláton, 7. Versenyvívás, 8. Szózat. A kítűzött 10 K pályadíjat *Kovács Gyula* VIII. o. t. nyerte el. A szertornázásban jutalmat nyertek: *Vaczofszky Lajos* IV. o. t. (ezüst érem), *Szécsi Ernő* IV. o. t. (bronz érem), *Tóth József* VII. o. t. (ezüst érem), *Steiner Aladár* VIII. o. t. (ezüst érem), *Ivicsis Pál* VI. o. t. (bronz érem); a vívásban: *Kovács Gyula* VIII. o. t. (ezüst érem),

Zachár József VIII. o. t. (ezüst érem), *Fető Sándor VII. o. t.* (bronz érem) és *Fábrý Lajos VII. o. t.* (bronz érem).

A kör elnöke és a gyakorlatok vezetője: **Künsztler János** lic. tornatanár; alelnöke: *Vass Béla VIII. o. t.*, jegyző: *Hénel Jenő VIII. o. t.* főpénztáros: *Kürthy Miklós VIII. o. t.* ellenőr: *Smeringa Géza VIII. o. t.*, szertáros: *Zachár József VIII. o. t.*, művezetők: *Langer Aladár VIII. o. t.* és *Tóth József VII. o. t.*

Jutalomdíjat kapott: *Vass Elek VIII. o. t.*, *Hénel Jenő VIII. o. t.*, *Zachár József VII. o. t.* és *Poszpisil Béla VI. o. t.* 10—10 K-t.

8. Gyorsíró kör.

Célja a tanulók kiképzése a Gabelsberger-Markovics rendszerű gyorsírásban. Ezen cél elérése végett tanítja a levelező írást, járat gyorsírási lapokat, a maga körében gyorsírási versenyeket rendez. Vezetője: *Szever János* lic. tanár; jegyzője és könyvtárosa: *Kovács Gyula VIII. o. t.*; tanfolyamvezetői *Uhliár Samu VII.* és *Vudy Alfréd VII. o. t.*; pénztárosa: *Hoznek Gyula VII. o. t.* Tagok száma: 57 rendes, 12 pártoló. A rendes tagok díja 1 K, a pártolóké 60 fill. Tagsági díjából befolyt 61·7 K, a mult tanévi pénzmaradvány 107·02 K. Összesen: 168·72 K. A kör kiadása: 101·48 K, pénzmaradvány az 1906/7 tanévre 67·24 K. Tartott egy alakuló, egy rendes s egy évváró gyűlést. Könyvtára számára, mely hetenként egyszer állott a tagok rendelkezésére, járatta a «Szegedi Gyorsíró», «Országos gyorsíró-közlöny», «Magyar gyorsíró ujság», «Soproni gyorsíró» c. folyóiratokat. A vizsgálat június hó 22-én tartatott meg. A kezdők között kitüntek: Gólián Pál VII., Svehla Gyula VII. és Gúman István III.; a haladók között: Krausz József VII., Piltz Samu V., Vajdicska János V. A kör március 10-én tartotta meg versenyt, melyen a haladók első díját: Vajdicska János V. o. t., a másodikat: Piltz Samu V. o. t., a kezdők első díját Heininger Antal V. o. t., a másodikat: Szauer Zoltán VII. o. t. nyerte el.

f) Az érettségi vizsgálat.

A dunáninneni ág. h. ev. egyházkerület püspöke Farbaký István nyug. főbányatanácsost bizta meg az érettségi vizsgálatok elnöki tisztével. A m. k. vallás- és közoktatásügyi minisztert Dr. Stromp László pozsonyi theológiai tanár képviselte.

Összesen 41 ifjú s egy leány gimnáziumi tanuló jelentkezett, kik közül egy másodízben készült érettségi vizsgálatot tenni. Ezeken kívül 6 ifju jelentkezett reáliskolai érettségivel, hogy a latinból a kiegészítő érettségi vizsgálatot letegyje.

Az írásbeli érettségi vizsgálatokat a főgimnáziumi jelöltekkel május 21.—23-án, a reáliskolaikkal pedig június 25-én tartottuk meg. Külön teremben készítette dolgozatait az egy leány tanuló.

Az elnök által kitűzött tételek voltak:

1. A magyar nyelvből:

Párhuzam a drámai és az eposzi hős között.

2. A latin nyelvből:

T. Livii, Ab urbe condita I. XXIII. c. 42.

3. A matematikából:

Algebrai: Valakinek 12 éven át minden év elején fölvehető 500 korona évi járadéka van; meddig kell évi járadékát érintetlenül hagynia, hogy azután 15 éven át évi 600 korona járadékot élvezhessen? $p = 4\frac{1}{2}\%$.

Geometriai: Valamely egyenes hasábnak alapja oly háromszög, melynek egyik oldala $c = 46^{\circ}28$ cm, a rajta fekvő két szög különbsége $\alpha - \beta = 16^{\circ}25'38''$ és $\cos \alpha + \cos \beta = 0.875$. Mekkora a hasáb felszíne és köbtartalma, ha magassága az alap legnagyobb élével egyenlő?

A vizsgáló bizottság a dolgozatok felülbírálasakor meggyőződván, hogy 19 gimnáziumi tanuló meg nem engedett segédeszközt használt, ezeket az érettségítől eltiltotta s szeptember hóban teendő érettségi vizsgálatra utasította.

A szóbeli vizsgálatra bocsátott 23 gimnáziumi tanuló közül egy a vizsgálat folyamán megbetegedvén, ezen június 25.—28-áig lefolyt vizsgálat eredménye a következő volt:

Jelesen érett 1, névszerint: Kőrös László.

Jól érett 12, névszerint: Hamerszky Elemér, Harkó Lajos, Hénel Jenő, Kovács Gyula, Muránszky Emil, Mühlhans Gyula, Neuspieler Sándor, Révay Ferenc, Riedl Gyula, Török Zoltán, Varga László és Vinásch Gyula.

Érett 5, névszerint: Erdős Rezső, Figula Kálmán, Székely Ferenc, Steiner Aladár, Zatkalik Károly.

Isméltő vizsgálatra utasított 1, javítóra 3.

A 6 reáliskolai tanuló a kiegészítő érettségi vizsgálatot a latinból letette.

Az érettségit sikerrel befejezett összes főgimnáziumi tanulók pályaválasztása a következő: 2 theologiai, 1 bölcsészeti, 2 jogi, 1 orvosi, 2 állatorvosi, 2 mérnöki, 4 erdészeti, 1 bányászati, 2 alsóbb hivatalnoki, 1 katonai.

g) Figyelmeztetések a jövő iskolai évre vonatkozólag.

1. Az 1906/7 iskolai év tankönyvei.

I osztály.

Vallás: Bereczky, Bibliaismertetés, 1904.

Magyar nyelv: Szinnyei, Iskolai magyar nyelvtan, I. r. 1902, Lehr-Riedl, Magyar olvasókönyv, I. r. 1905.

Latin nyelv: Hittrich, Latin nyelvtan, I. alaktan, 1095. Dávid, Rövid latin olvasó- és gyakorlókönyv, 1902.

Földrajz: Vitális, Földrajz, I. k. Kogutovicz, Középiszkolai földrajzi atlasz, I. r. 1904.

Természetrájz: Szterényi, Természetrájz, I. r. 1904.

Mathematika: Dr. Lévay Ede, Számтан I. r.

Rajzoló geometria: Horti, Rajzoló geometria, I. r. Zsitvay, Minták a szabadkézi rajzoláshoz, I. f.

II. osztály.

Vallás: Ugyanaz, mely az I. osztályban és Új-testámentom. 1903.

Magyar nyelv: Szinnyei, Iskolai magyar nyelvtan, II. r. 1904. Lehr-Riedl, Magyar olvasókönyv II. K. 1900.

Latin nyelv: Hittrich, Latin nyelvtan. II. mondattan 1902, Olvasókönyv ugyanaz, mely az I. osztályban.

Földrajz: Vitális, Földrajz, II. k. Kogutovicz, Középiszkolai földrajzi atlasz, II. r. 1904.

Természetrájz: Szterényi Természetrájz, II. k. 1904.

Mathematika: Arany-Szijártó, Számтан, II. r.

Rajzoló geometria: Horti, Rajzoló geometria, II. r. Zsitvay, Minták a szabadkézi rajzoláshoz, II. f.

III. osztály.

Vallás: Bereczky, A keresztyén egyház rövid története, 1905.

Magyar nyelv: Szinnyi, Rendszeres magyar nyelvtan, 1903. Lehr-Riedl, Magyar olvasókönyv. III. r. 1900.

Latin nyelv: Dávid, Rövid latin nyelvtan, 1906. Roseth, Latin olvasókönyv Cornelius Noposból, 1899, Dr. Paulovics. Szemelvények Faedrus meséiből, 1906. Schmidt, Latin-magyar és magyar-latin szótár. 1902.

Német nyelv: Albrecht, Német nyelvtan — Albrecht, Német gyakorlókönyv. I. r. 1905.

Történet: Baróti-Csánki, Magyarország története, I. r. 1901. Kogutovicz, 10 térkép a hazai történelem tanításához, 1901.

Földrajz: Ugyanaz, mely a II. osztályban. Makay, Fizika és fizikai földrajz. 1902. Kogutovicz, Középiskolai földrajzi atlasz, III. r. 1905.

Mathematika: Ugyanaz, mely a II. osztályban.

Rajzoló geometria: Horti, Planimetriai constructiók, III. és IV. rész. 1904. Zsitvay, Minták a szabadkézi rajzoláshoz, III. f.

IV. osztály.

Vallás: Bereczky, Ker. hittan és erkölcstan, 1900.

Magyar nyelv: Korda, Stilisztika és verstan, 1900. Lehr Arany Toldija. XI. kiadás.

Latin nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Hittrich, Szemelvények C. J. Caesar De bello Gallico c. művéből, 1904 Csengeri, Szemelvények Ovidiusból, 1905. Szótár ugyanaz, mely a III. osztályban.

Német nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Albrecht, Német olvasókönyv, II. K. 1903.

Történet: Baróti-Csánki, Magyarország története, II. r. 1901. Térkép ugyanaz, mely a III. osztályban.

Természetrajz: Szerényi, Növénytan. 1904.

Mathematika: König-Beke, Algebra, 1905.

Rajzoló geometria: Ugyanaz, mely a III. osztályban. Zsitvay, Minták a szabadkézi rajzoláshoz, IV. f.

V. osztály.

Vallás: Batizfalvy-Bereczky, Bibliaismertetés, 1906.

Magyar nyelv: Riedl, Rhetorika, 1906. Greguss-Beöthy, Magyar balladák, 1900.

Latin nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Köpesdy, Cicero De imperio Cn. Pompei és Pro L. Archia poeta c. 2 beszéde, 1901. Csengeri, ugyanaz, mely a IV. osztályban. Wagner-Horváth, Római régiségek, 1905. Szótár ugyanaz, mely a III. osztályban.

Görög nyelv: Dóczi Imre, Görög nyelvtan, 1904. Schenk-Ábel, Görög olvasókönyv, 1900.

Görögpótló irodalom: Gyomlay, Homeros Odysseiája. Csengeri, Homeros Iliasa. 1903. Jancsó, Magyar irodalmi olvasmányok. 1903. Geréb, Herodotosból Szemelvények 1903.

Görögpótló rajz: Zsitvay, ugyanaz, mely a III. oszt.-ban.

Német nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Kohlbach, Szemelvények Heine, Uhland, Lenau költeményeiből. Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, I. k. 1901. Kelemen, Szótár.

Történet: Mika, Világtörténet, I. k. 1902. Kogutowicz, Történelmi iskolai atlasz, I. f. 1905.

Természetrajz: Paszlavszky József, Az állattan kézikönyve 1903.

Mathematika: König-Beke, ugyanaz, mely a IV. oszt.-ban és Močnik-Klamarik-Wagner, Geometria. 1903.

VI. osztály.

Vallás: Händel, A keresztény egyház története, 1877.

Magyar nyelv: Dr. Kapossy, Poétika, 1905. Endrei, Gróf Zrinyi Miklós Szigeti veszedelme, 1901. Molière-Arany, A tudós nők, 1905. Shakespeare-Petőfi, Coriolanos, 1901.

Latin nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Cserép, Szemelvény Vergilius Aeneiséből, 1904. Kalmár, Szemelvények Líviusból, 1903. Wagner ugyanaz, mely az V. osztályban. Burián, Latin-magyar és magyar-latin szótár, 1902.

Görög nyelv: Curtius. Ábel-Pozder, Görög nyelvtan. 1896.

Olvasókönyv ugyanaz, mely az V. osztályban. Schenkl-Elischer, Chrestomathia Xenophon műveiből. Wagner-Horváth, Görög régiségek. 1906.

Görögpótló irodalom: Badics, Magyar irodalmi olvasókönyv, II. r. 1905. Szerelemhegyi, Görög hitéleti és magánrégiségek. Kempf, Iphigenia Taurisban. 1895. Sophokles-Csiky, Antigone. 1904.

Német nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Heinrich, Német balladák és románcok, I—II. rész. 1905. Heinrich, Német tan- és olvasókönyv, II. köt. 1904. Szótár ugyanaz, mely az V. osztályban.

Történet: Mika, Világtörténet II. k. 1902. Kogutowicz, Történelmi iskolai atlasz. II. f. 1904.

Természettudományok: Szierényi, Ásványtan és chemia. 1904.

Mathematika: Močnik-Klamarik-Wagner, Algebra és Geometria, 1903.

VII. osztály.

Vallás: Bereczky, A magyar prot. egyház története, 1901.

Magyar nyelv: Beöthy, A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése, I. k. 1905. Szinnyei, A magyar nyelv. 5. kiad. Péterfi, Katona Bánk-bánja. 1897.

Latin nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Hittrich, Sallustius Iugurtha. 1905. Köpesdi, Ciceronis in Catilinam orationes. 1901. Cserép, mely a VI. osztályban. Wagner ugyanaz, mely az V. osztályban. Szótár, ugyanaz, mely a VI. osztályban.

Görög nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a VI. osztályban. Geréb, Görög prózai szemelvények Herodotos, Xenophon és Platon irataiból. 1903. Csengeri, Homeros Odysseiája és Jegyzetek Homeros Odysseiájához. Wagner ugyanaz, mely a VI. osztályban.

Görögpótló irodalom: Badics, magyar irodalmi olvasókönyv, 1904. III. r. Szilasi, Szemelvények Thukydidesből, 1900. Szerelemhegyi, Államirégiségek. 1891. Szerelemhegyi, ugyanaz, mely a VI. osztályban. Dr. Földi, Demosthenes válogatott beszédei. 1903.

Német nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban.

Schnabel, Hermann und Dorothea. Heinrich, Német tan- és olvasókönyv. III. k. 1905. Szótár ugyanaz, mely az V. oszt.-ban.

Történet: Mika, Világtörténet, III. k. Kogutowicz, Történelmi iskolai atlasz, III. f. 5. kiadás.

Természettan: Dr. Kovács Zoltán, Fizika. 1904.

Mathematika: Ugyanaz, mely a VI. osztályban.

VIII. osztály.

Vallás: Zsilinszky-Bereczky, Ker. hit- és erkölcsstan, 1902.

Magyar nyelv: Beöthy, A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése, II. k. 1905. Madách, Az ember tragédiája (Alexander B.)

Latin nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Gyomlay, Szemelvények Tacitus nagyobb történeti műveiből. Wirth, Szemelvények Horatius műveiből. Wagner ugyanaz, mely az V. osztályban. Szótár ugyanaz, mely a VI. osztályban.

Görög nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely az V. osztályban. Csengeri, Homeros Iliasa és Jegyzetek Homeros Iliasához. Geréb ugyanaz, mely a VII. osztályban. Wagner ugyanaz, mely a VI. osztályban.

Göröppótló irodalom: Alexander, Platon és Aristoteles szemelvények. 1903. Jebb, A görög irodalom története. 1905. Szerelemhegyi ugyanaz, mely a VI. és VII. osztályban.

Német nyelv: Nyelvtan ugyanaz, mely a III. osztályban. Heinrich, Német tan- és olvasókönyv ugyanaz, mely a VII. osztályban és IV. r. Heinrich, Schillers Wilhelm Tell. 1904. Szótár ugyanaz, mely az V. osztályban.

Történet: Andor József, Magyarország története. VIII. osztály számára. 1904.

Természettan: Szijártó, Kísérleti fizika II. r. 1904.

Mathematika: Ugyanaz, mely a VI. osztályban.

Philos. propaedeutika: Szitnyai, Lélektan és logika. 1904.

Ajánljuk a szülőknek és gyámoknak nemcsak a rendez szoktatás, de különösen betegségektől való megóvás szempontjából, hogy új könyveket szerezzenek be. Ezt annál inkább megtehetik, mert — mint az előző könyvjegyzékből láthatják

— nagyon sok könyvet több évre vesznek. Ezeket mindenesetre köttessék is be. A könyveket legcélszerűbben Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében Selmecbányán szerezhetik be. Ugyanitt kaphatják a görögpótló rajzhoz szükséges felszerelést.

A testgyakorláshoz beszerzendő egy tornaing, cipő, öv és deáksipka.

2. Felvétel, fizetendők.

Az 1906/7. iskolai év szeptember elején veszi kezdetét. Augusztus 31-én lesznek a javító- és pótvizsgálatok, és pedig délelőtt 8 órától a négy alsó osztálybeliekkel, délután 2 órától a négy felső osztálybeli tanulókkal.

A beírás szeptember 1., 2. (vasárnap is) és 3-án tart, naponta 9—12-ig és 3—5-ig.

4-én nyitjuk meg ünnepélyesen az iskolai évet.

Az első osztályba az 1883. évi XXX. t.-c. értelmében csak oly növendékek vétetnek fel, akik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettségük van. Ezen felvételi vizsgálatok a beírási napok d. e. 8—9 és d. u. 5—6 óráiban lesznek. Tizenkét évnél idősebb tanulónak az I. osztályba fölvétele fölött a tanártestület határoz. A felvételnél tartozik a tanuló felmutatni keresztlevelét vagy születési bizonyítványát, továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utoljára oltva, különben fel nem veszem.

Akik valamely felsőbb osztályba más tanintézetből jönnek, a megelőző osztály bizonyítványát és keresztlevelüket vagy születési bizonyítványukat kötelesek előmutatni. Kik nálunk jártak, az osztály-bizonyítványt adják át. A VIII. osztályba más intézetből jövőket csak úgy fogadunk be, ha jó a bizonyítványuk, vagy ha kimutatják, hogy alapos oknál fogva célszerű rájuk nézve a liceumba való beiratkozás, vagy ha önkéntisméltók.

Az V. osztályba lépő tanuló szülője vagy gyámja köteles kijelenteni, vajjon fia vagy gyámoltja az 1890. évi XXX. t.-c. értelmében a görög nyelvet avagy az idézett t.-c. által meghatározott görögpótló irodalmat és rajzot fogja-e tanulni.

Akinek a lefolyt tanévre vagy régibb tartozása van, fel nem veszem, míg az iskola iránti kötelezettségének eleget nem tesz.

Az igazgatónál történt beiratkozás után minden tanuló köteles osztályfőjénél jelentkezni.

Az iskolai fizetendők: Minden tanuló felvétele alkalmával 6 K felvételi díjat, 6 K állami nyugdíjilletéket, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra tartozik fizetni. A tandíj egész évre 48 K, mely a felvételnél is fizethető, de negyedrészekben okt. 15-éig, dec. 1-éig, márc. 15-éig és május 1-éig okvetetlenül törlesztendő. Szegénysoru, jeles előmenetelű és jó magaviseletű tanulók valláskülönbség nélkül tandíjelengedésben részesülhetnek. Ebbeli folyamodványaikat az iskolai tanácshoz címezve a lic. igazgatójánál az I. félévre vonatkozólag mellékelve az előző tanévi bizonyítványt okt. 1-éig, a II. félévet illetőleg a félévi értesítőt csatolva márc. 1-éig adják be.

Élelmezői díj az egész tanévre ebédért és vacsoráért 120 K, melynek negyedrésze a felvételnél, a többi negyed pedig nov. 15-én, febr. 1-én és április 15-én okvetetlenül fizetendő. Szegényebb szülőknek rendkívüliesen megengedjük, hogy 12 koronás havi előleges részletekben törlesszék a díjat. Díjengedésnek a két első hónapot nem számítva itt is van helye. A folyamodás módozata és ideje ugyanaz, mint a tandíjnál.

Zenedíj a zeneintézetben egy évre hetenként 2 órai zongora-oktatásért 40 K.

Szabadkézi rajzdíj egy évre hetenként 2 órai oktatásért 20 korona.

Ábrázoló mértani díj egy évre hetenként egy órai oktatásért 20 korona.

A liceumi főgimnáziummal kapcsolatos tanítóképző növendékei felvételi díj 6 K-t, tandíj fejében egy évre 24 K-t s élelmezői díj 50 koronát fizetnek.

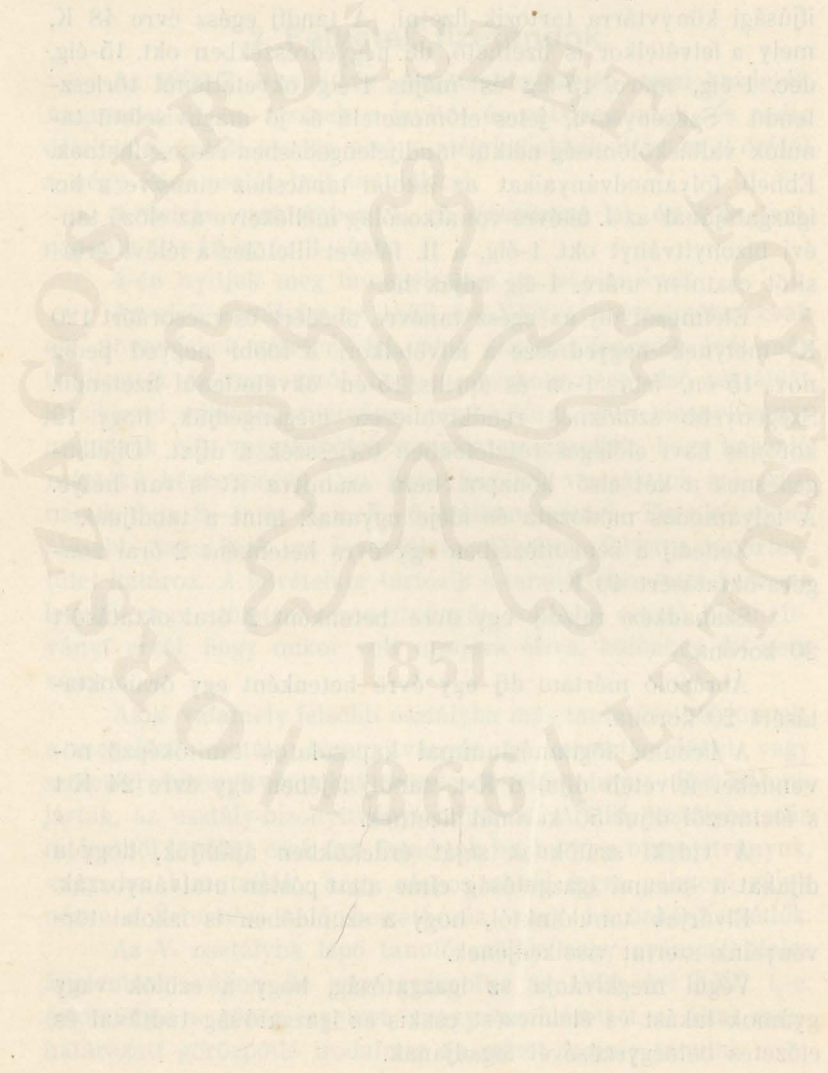
A vidéki szülőknek saját érdekükben ajánljuk, hogy a díjakat a liceumi igazgatóság címe alatt postán utalványozzák.

Elvárjuk tanulóinktól, hogy a szünetekben is iskolai törvényeink szerint viselkedjenek.

Végül megkivánja az igazgatóság, hogy a szülők vagy gyámok lakást és élelmezést csakis az igazgatóság tudtával és előzetes beleegyezésével fogadjanak.

A szállásadók pedig tartásuk kötelességüknek az igazgató-
ságnál előzetesen jelentkezni, mert ismeretlen, az igazgatóságnál
előre be nem jelentett helyen tanulót elhelyezni nem szabad.

Király Ernő,
igazgató-tanár.

TARTALOM.

Oldal

a) *Az igazgató jelentése az 1905—6. iskolai évről.*

1. Az intézet belélete	3
2. A liceum kormányja	5
3. Fentartók és pártfogók	6

b) *A tanárok névjegyzéke és működése.*

1. Tanári testület	10
2. Irodalmi és társadalmi működés	12
3. A végzett tananyag	12
4. Magyar nyelvi írásbeli dolgozatok	34

c) *A tanulókra vonatkozó adatok.*

1. A tanulók névsora	37
2. Statisztikai táblázatok	50
3. Tandíj- és élelmezői díjelengedések, ösztöndíjak és segélyek	52
4. Évzáró vizsgálatok	53

d) *A könyvtárak és szertárak állapota és gyarapodása.*

1. Liceumi könyvtár	55
2. Ifjúsági könyvtár	68
3. Klasszika-filológiai szertár	69
4. Történet-földrajzi szertár	70
5. Természetrájk-vegytani szertár	70
6. Természettani szertár	71
7. Rajz-szertár	71

e) *A főgimnáziummal kapcsolatos intézetek s a liceumban fennálló egyesületek.*

1. Tanítóképző	73
2. Zeneintézet	76
3. Élelmező	76
4. Petőfi Kör	77

	Oldal
5. Biblia-Egyesület	80
6. Liceumi zenetársaság	82
7. Testgyakorló Kör	83
8. Gyorsíró Kör	84

f) *Az érettségi vizsgálat* 85

g) *Figyelmeztetések a jövő iskolai évre vonatkozólag.*

1. Az 1906—7. iskolai év tankönyvei	87
2. Felvétel, fizetendők	92

